

ROY LOUIS
...wereldroem...

104E JAARGANG — NO.: 142 ZATERDAG 25 JUNI 1988

AMIGOE

Prèkè

Zou het hebben geholpen als Maria een MAN zou zijn?

Nieuws in vogelvlucht

HONGKONG — Bij slagregens in de Chinese kust- provincie Zhejiang zijn 45 doden en 37 gewonden gevallen. Er kwam 86.000 ha landouwgrond blank te staan; zo'n 7000 huizen zijn vernield en dammen en bruggen werden ondermijnd.

*****

PESHAWAR — Bij een bomaanslag in een 3 verdiepingen hoog hotel in Peshawar, Pakistan, vielen 11 doden en veel gewonden. Het dodental zal nog stijgen. Het hotel stortte na de explosie in en veel mensen zijn onder het puin bedolven. Men vermoedt dat het een Afghaanse straf- actie is wegens de Pakistaanse steun aan het Afghaanse verzet.

*****

CALCUTTA — Bij een twist tussen Moslims en Hindu's in West-Bengalen, India, over het eigendoms- recht van een bid- plaats ontstond een gevecht waarbij 30.000 mensen betrokken waren. Er vielen 8 doden en bijna 100 gewonden. Men ging elkaar te lijf met brand- bommen en messen. Premier Gandhi heeft zijn kabinet ingrijpend gewijzigd en 6 nieuwe ministers benoemd. Zo wordt Rao, een der steunpilaren van de Indische regering, minister van Buitenlandse zaken.

*****

CATAK — De hoop om nog overlevenden te vinden wordt steeds minder onder de meters hoge laag aarde en modder in het Turkse Catak na 2 aard- verschuivingen. Volgens de vice- gouverneur van de naburige havenstad Trabzon zou het dodental onder de 100 liggen. In Catak moeten 1000 mensen hebben gewoond.

*****

BAGHDAD — Iraq heeft de Majnoun- eilanden die rijk zijn aan olie en al 3 jaar door Iran werden bezet heroverd. De operatie daartoe werd vanmorgen gelanceerd. Het zijn moerassige eilandjes in een van de grootste olie- velden van de wereld.

*****

MOSKOU — De regionale raad van de Armeense enclave Nagorny-Karabach in de SU- republiek Azerbajdzjan nam een resolutie aan waarin staat dat men zich wil afscheiden van deze republiek en zich wil aansluiten bij Armenie. Aldus de Pravda vanmorgen, welke de resolutie "ongrondwettelijk" noemt. Over de Kaukasische situatie verschijnen ongeruste ingezonden brieven in de Pravda, welk dagblad wees op het grondwets- artikel waarin staat dat het gaat om een Sovjet- republiek die niet zonder haar instemming kan worden veranderd.

*****

TEL AVIV — Op de bezette Jordaan- oever vielen zeker 14 gewonden; zo werd een Joodse kolonist door een Palestijn neergestoken; bij Hebron raakten 13 Palestijnen gewond door kogels en traangas toen het leger een gewelddadige betoging uiteensloeg.

*****

REYKJAVIK — Ongeveer 173.000 kiezers gaan vandaag op IJsland naar de stembus om een president aan te wijzen. Het ziet er naar uit dat mevrouw Finnbogadottir (58) wordt herkozen.

*****

BAYRUT — Chatila, een van de voornaamste Palestijnse bolwerken bij Bayrut sinds het begin van de Libanese burger- oorlog is aan het verdwijnen. Drie jaar beleg door de Shi'itische Amal- militie maakte het vroegere vluchtelingen- kamp grootendeels slooprijp. Door de systematische bombardementen in de voorbije 1,5 maand door de pro- Syrische militie vervallen de laatste resten. Van de 500 gezinnen welke er begin april nog woonden zijn er 25 over. Vrijdag vielen er weer 4 doden bij deze beschietingen

*****

SEOUL — Tien radikale jongeren in Seoul hebben de zetel van het Openbaar Ministerie bestormd en even bezet gehouden totdat de politie ingreep. Zij eisen dat expresident Chun Doo Whan berecht wordt wegens zijn betrokkenheid in 1980 bij het neerslaan van de volks- opstand in Kwangju, waarbij ruim 200 doden vielen. Na korte tijd werden de bezetters verdreven.

*****

WASHINGTON — Voor het plan om materiaal voor verfijnde raketsystemen illegaal buiten de VS te brengen zijn 5 mensen opgepakt, onder wie 2 Egyptenaren, die allebei diplomatiek onschendbaar zijn; een van hen is een leger- kolonel die in Washington gestationeerd is.

*****

PRETORIA — De uitgestrekte zwarte woonstad Soweto op 50 km ten zuidwesten van Johannesburg gaat in de hoogte bouwen. Er zijn plannen voor flat- bouw, waarvan 1 met 23 verdiepingen. Op het ogenblik is bijna alles laagbouw.

*****

Conclusie Nederlands ochtendblad De Volkskrant na top-overleg:

De Koning wil Antillen onder financiële curatele stellen

—door Victor Hafkamp—

DEN HAAG — Minister drs. Jan de Koning van Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken heeft met de strikte voorwaarden die hij hecht aan extra begrotingssteun voor de Antillen het rijksdeel onder financiéle curatele willen stellen. Voor de Antilliaanse premier Maria Liberia-Peters bleek dat, deze week bij de besprekingen over de desastreuze schatkist-positie van de Antillen, een bittere politieke pil te zijn. Dat schrijft vanochtend De Volkskrant in een beschouwing, waarin op de besprekingen tussen Nederland en de Antillen van deze week wordt terug- gekeken.

Volgens het blad had haar besluit om het overleg in Den Haag op te schorten, in afwachting van nader beraad in Willemstad vooral te maken met haar teleurstelling over de hoogte van het steun- bedrag dat Nederland aanbood. Zoals bekend, wilde minister De Koning niet verder gaan dan maximaal 170 miljoen Nederlandse gulden, waarvan zeventig miljoen uit de normale jaarlijkse ontwikkelings- bedragen voor de Antillen moet komen.

"Dat heet een sigaar uit eigen doos, omdat het deel van zeventig miljoen ten koste gaat van beoogde ontwikkelings- projecten."

De grote zorg van de Antilliaanse premier is volgens De Volkskrant nu hoe zij haar achterban en de toch al knorrige vakbeweging kan overhalen toch akkoord te gaan met weer nieuwe maatregelen, zowel bezuinigingen als hogere belasting- heffingen om het gat tussen de gevraagde 300 en de geboden 170 miljoen te dichten in de periode 1989-1992. Die aanvullende inspanning van de Antillen is onont- koombaar omdat Liberia-Peters anders niet aan de Nederlandse voorwaarden zou voldoen.

De Volkskrant citeert de specialiste voor Antilliaanse zaken van de VVD-fractie, Erica Terpstra. Zij zegt: "Ondanks tien jaar van voortdurend waarschuwen en adviseren van Nederlandse kant zijn de opeen- volgende politieke formaties op de Antillen erin geslaagd een rampzalige financiéle toestand te creëren. En dat kwam heus niet alleen door voorzienbare ellende als de sluiting van de Shell- raffinaderij. Het dilemma is nu of men moet blijven staan op een volstrekte autonomie voor de huishouding van het rijksdeel op basis van het Satuut voor het Koninkrijk of dat er andere maatregelen nodig zijn."

Terpstra vraagt zich af hoe reëel het bezuinigings- plan van Liberia-Peters is. Geeft het zicht op een sluitende begroting in 1992? Welke garanties heeft het kabinet-Lubbers dat de sanering ook op langere termijn wordt gedragen door een forse politieke meerderheid op de Antilelen om te voorkomen dat halverwege de rit naar 1992 het Nederlandse begrotings- geld toch in een bodemloze punt verdwijnt? Welke controle- moglijkheden heeft Den Haag op een behoorlijke besteding van de hulp- gelden? Over deze vragen wil de vaste Tweede Kamer- commissie voor koninkrijks- delen een antwoord van minister De Koning.

Een paar antwoorden van de minister staan volgens De Volkskrant al vast. De Koning heeft mevrouw Liberia-Peters geconfronteerd met een pakket keiharde spelregels voor de toegezegde 170 miljoen begrotingssteun. Daar zal ook in het vervolg van het overleg met de Antillen geen gulden meer bij komen. De regering in Willemstad moet periodiek aantonen dat zij volgens het sanerings- programma heeft gewerkt en dat men dus op schema ligt. Zo niet, dan riskeert het rijksdeel stop- zetting van de extra steun- verlening.

Volgens De Volkskrant begint daar ook het probleem voor de Kamerleden en in het bijzonder de VVD. "Wat moet de gedragslijn zijn als de Antillen door sociale onrust op de politieke besluiteloos- heid zich niet aan de geëste sanerings- regeling willen of kunnen houden?

"Dat risico zou door de Kamer wel degelijk worden onderkend."Terug naar de oude koloniale verhoudingen met een Nederlandse regerings- commissaris in Willemstad om bestuurlijk orde op zaken te stellen? Het voormalige KVP- kamerlid Piet van Zeil heeft zo'n paardemiddel bepleit voor het Bovenwindse eiland Sint Maarten, toen zich daar een explosie van onbehoorlijk bestuur voordeed".

Wijnie Jabaay noemt in De Volkskrant de stemming tijdens het beraad met Liberia-Peters "nogal grimmig". Dat bleek uit de aard van de vragen. Er kwamen weinig bevredigende antwoorden, vooral op vragen over de verschillen in cijfer- materiaal bij de sanerings- plannen.

"Wat ik wel bespreekbaar vindt, is een uitschuif- operatie voor de schulden- positie van de Antillen. De periodieke terugbetaling van leningen moet uit de jaarlijkse ontwikkelingshulp van Den Haag zelf komen. Verzachting van die verplichting kan een welkom aanvullend steuntje in de rug betekenen voor de Antillen" meent Jabaay.

Zij eist van de Antilliaanse regering een bewijs van deugdelijk bestuur. Zij noemt als voorbeeld de verdenking van ernstige corruptie op Curacao met een project van watertanks, waarbij vier miljoen gulden aan de strijkstok dreigt te blijven hangen. Ze vindt ook dat de Algemene Rekenkamer nu eindelijk de kans moet krijgen om in Willemstad controle uit te oefenen op de besteding van de Nederlandse project- hulp.

Voorstellen van Zuidafrika van hand gewezen

Angola-overleg gekenmerkt door verhitte discussies

CAIRO — Tijdens de besprekingen over Angola en Namibie, die vrijdag in Cairo begonnen, zijn ernstige geschillen gerezen. Volgens diplomaten verliepen de besprekingen, waaraan naast Angola en Zuidafrika ook Cuba en de Verenigde Staten deelnemen, in een verhitte sfeer. De bijeenkomst werd aan het einde van de middag verdaagd voor bilateraal overleg.

Zowel van Zuidafrikaanse als Cubaanse zijde werd gezegd dat het er hard aan toe ging tijdens de bijeenkomst, waar gesproken wordt over een regeling voor de al dertien jaar durende oorlog in Angola en de onafhankelijkheid van Namibia dat tegen de wil van de Verenigde Naties door Zuidafrika wordt bestuurd. Volgens diplomaten zijn er geschillen gerezen over het tijdschema voor de terugtrekking van de Cubaanse troepen die de Angolese regering helpen in de strijd tegen de door Zuidafrika gesteunde rechtse guerrillabeweging UNITA. Cuba en Angola hebben zich bereid verklaard de troepen binnen vier jaar terug te trekken, terwijl Zuidafrika op een veel kortere periode staat.

GEEN VOORSTEL

Een hoge Angolese functionaris noemde de voorstellen die de Zuidafrikaanse Minister van buitenlandse zaken, Roelof Botha, en zijn ambtgenoot van defensie, Magnus Malan, tijdens de bijeenkomst op tafel legden "onaanvaardbaar". " Het is eigenlijk helemaal geen voorstel. Het gaat zelfs helemaal niet in op ons voorstel", zo zei hij.

De Angolese minister van buitenlandse zaken, Afonso Van—Dunem M'Binda, hekelde de Zuidafrikaanse voorstellen waarin Pretoria onder meer een "nationale verzoening" in Angola binnen zes weken eist.De Angolesen en Cubanen toonden zich zeer geergerd door de eis van Zuidafrika om inlichtingen over het aantal Cubanen dat met Angolese vrouwen is getrouwd."De Zuidafrikanen willen de apartheid naar ons uitvoeren", zo zei een Cubaanse diplomaat verontwaardigd. Zuiafrika, dat Namibia pas onafhankelijkheid wil verlenen als Cuba al zijn troepen ui t Angola terugtrekt, wil met zijn eis voorkomen dat er Cubaanse militairen in Angola achterblijven die door te trouwen de Angolese nationaliteit hebben gekregen.

Evenals de leider van de Cubaanse delegatie, Jorge Valdes Risquet, noemde Van—Dunem het Zuidafrikaanse document een "flagrante inmenging" en de binnenlandse aangelegenheden van Angola.

Aanvankelijk heerste er enig optimisme over het overleg, nadat een Angoleze minister in een vraaggesprek met een Amerikaanse krant had laten weten dat zijn regering niet langer vasthoudt aan de eis dat de Verenigde Staten hun steun aan de UNITA van Jonas Savimbi staken voordat er sprake kan zijn van het vertrek van de Cubanen.

EX-PREMIER DON MARTINA

Politiek Nederlandse Antillen en Curaçao verkeert in crisis

WILLEMSTAD — "De politici op Curaçao en in de Nederlandse Antillen zullen lering moeten trekken uit de vragen die in Nederland zijn gesteld betreffende de geloofwaardigheid en de vastberadenheid om de problemen echt aan te pakken. Dat dient op de eerste plaats te geschieden. De kwaliteit van de politiek op Curaçao en in de Nederlandse Antillen moet verbeteren, want de politiek bevindt zich in een echte crisis".

Aldus het commentaar van de voormalige premier ir Don Martina, tevens politiek leider van de MAN, op het resultaat van het overleg in Nederland over extra begrotingssteun voor de Nederlandse Antillen.

Martina: "Op de tweede plaats: het resultaat is een minimum resultaat. Het bedrag van 150 miljoen gulden was al een jaar lang bekend. De delegatie had voor méér moeten vechten. maar alvorens een definitief oordeel te vellen, willen wij eerst weten: wat was de strategie, wat was de taktiek van de Antilliaanse delegatie? Hoe heeft nederland daarop reageerd?"

"Op de derde plaats", aldus ex- premier Martina, "zijn we zeer geïnteresseerd in het programma dat de regering voor het eind van dit jaar bij Nederland moet indienen om in aanmerking te komen voor het bedrag van 49 miljoen gulden, dat genoemd wordt als eerste tranche".

GELIJK

Don Martina zei, dat hij niet 'verbaasd' was over de 150 plus 20 miljoen gulden: "Waar ik wel van geschrokken ben is, dat de Nederlandse politici onze politici zo aan de tand hebben gevoeld over hun geloofwaardigheid. daarvan ben ik echt onder de indruk"

Hebben die Nederlandse politici daarin gelijk?

"Jammer genoeg hebben ze gelijk", aldus Martina.

Hij voegde daaraantoe: "De kwaliteit van onze politiek zal in sterke mate mede- bepalend zijn of wij succes zullen hebben in onze toekomst, of onze toekomst rooskleurig zal zijn".

Een brede basis van het Antilliaanse kabinet?

Martina: "Het standpunt van de MAN is bekend: wij willen een kabinet met de drie grootste partijen. Maar wij willen niet samenwerken met Frente".

Oranje Kampioen 2 - 0

MUNCHEN — Met 2-0 heeft het Nederlands elftal het team van de Sovjet- Unie verpletterd. Daarmee is Oranje Europees kampioen geworden.

Ruud Gullit en Marco van Basten, de twee 'Italianen' in de Nederlandse ploeg, zorgden voor de doelpunten, allebei zéér fraai — aan de voetbalkenners nu de taak om uit te maken welk doelpunt het mooiste was.

Hans van Breukelen stopte op een welhaast wonderbaarlijke wijze een strafschop.

Vreugde alom bij de Oranjespelers.

Voor een verslag van de wedstrijd, zie pag. 12.

ACTIES IN OOST SURINAME MOGELIJK

Bouterse "zeer verrast" over aanvang vredesoverleg

PARAMARIBO — De bevelhebber van het leger in Suriname, Desi Bouterse, is "zeer verrast" over het besluit van de Surinaamse regering aanstaande maandag in onderhandeling te treden met "de terroristen" van het Junglecommando van Ronnie Brunswijk. In een toespraak tot zijn manschappen in de Memre Boekoekazerne zei Bouterse vrijdag militaire acties in oost-Suriname "niet uit te sluiten".

Indien de regering een gewapend treffen van het leger met Brunswijk in oost-Suriname wenst te voorkomen, zullen de autoriteiten één van beide strijdende partijen duidelijk dienen te verzoeken zich uit het gebied terug te trekken, aldus Bouterse. De bevelhebber tekende daarbij aan dat het Nationale leger krachtens de Surinaamse grondwet verdedigende taken heeft, "die wij zeker zullen uitvoeren".

Bouterse wil voorkomen dat het leger wordt aangewezen als schuldige, mochten de onderhandelingen van de regering met Brunswijk in Frans Guyana op niets uitlopen. De bevelhebber heeft president Ramsewak Shankar een nota overhandigd, waarin hij aangeeft hoe "het terrorisme voorgoed uit onze samenleving kan worden verdreven". De laatste politieke ontwikkelingen in zijn land noemde hij "kritiek".

In een reactie op de toespraak van Bouterse zei president Shankar vrijdagavond dat de regering tot het voeren van gesprekken met het Junglecommando heeft besloten, nadat Brunswijk zijn eerder gesteld ultimatum rond de Palmolie- plantage Patamacca had laten varen. Shankar kondigde aan nog voor het vredesoverleg met Bouterse contact op te nemen.

De regerings- delegatie die maandag met vertegenwoordigers van het Junglecommando zal spreken, vertrekt maandagochtend uit Paramaribo. In hetzelfde vliegtuig reist de leiding van het Surinaamse Comite Christelijke kerken (CCK), dat bij de onderhandelingen als bemiddelaar optreedt.

*****

MANILA — In de Filipijnen is donderdag de Nederlandse Conny Tromp (22) aangehouden voor ondervraging op verdenking van steun aan de communistische guerrilla- strijd. Tromp reisde met een Filipijnse priester. Manila heeft in het verleden verschillende malen geklaagd over Nederlandse steun aan de communistische guerrilla.

*****

MENSEN

In een Heerjansdamse dierenspeciaalzaak is op dit moment een niet alledaags tafereeltje te bezichtigen. In de zaak 'hangt' een Afrikaanse PALMVLEERHOND, die deze week werd geboren. "De geboorte van dit dier is uniek voor Nederlandse begrippen", zegt de eigenaar van de zaak, Jan van der Waal. In diergaarde Blijdorp in Rotterdam is er wel eens eerder eentje geboren maar verder komt dit niet vaak voor in gevangenschap. De palmvleerhond heeft wat weg van een vleermuis, maar is iets groter.

*****

Japanse archeologen zijn opgetogen over de vondst van een 1300 jaar oude kist in een GRAFTOMBE die op het eerste gezicht een met juwelen bezette kroon, rijk geborduurde kledingstukken en gouden oorringen bevat. Het Fujinoki- graf bij de antieke hoofdstad Nara in midden- Japan kent men al eeuwen als een gewijde plek, maar onderzoekers hebben zich nog maar pas met de inhoud van de sarcofaag beziggehouden. Wie degene is die in de tombe uit het midden van de zes de eeuw ligt, is niet bekend, maar te oordelen naar de tot dusver ontdekte voorwerpen gaat men ervan uit dat het iemand uit de Koreaanse aristocratie is. Het is de eerste tombe uit die periode die niet door grafschenners is leeggestolen. De onderzoekers hebben vorige week door een gaatje dat zij in de kist boorden, met verfijnde apparatuur foto's en video- opnamen van de inhoud gemaakt. De stoffelijke resten in de kist lijken te zijn bedekt met goud, jade en stukken rijk geborduurde stof. Verder legde de camera ook rijk bewerkte oorringen, ornamenten van groene jade, een waarschijnlijk met edelstenen bezette kroon en beenderen van een volwassen mens bloot.

*****

Omdat haar dochter en vervolgens haar kleindochter haar voorbeeld volgden, is Michele Darduin deze week op 46-jarige leeftijd de jongste OVERGROOTMOEDER van Frankrijk geworden. Haar achterkleinzoon, Lionel, is drie dagen geleden geboren in Peronne, in het noorden van het land. "Het is een beetje familie- traditie", zei Michele Darduin. "Ik kreeg mijn dochter Evelyne een paar dagen na mijn veertiende verjaardag en zij kreeg Nathalie toen zij 16 was. Nathalie in Peronne heeft Lionel gekregen twee maanden na haar zestiende verjaardag. De vader van Lionel is ook 16 jaar.

*****

De officier van de rechtbank in Den Haag heeft deze week vijf jaar cel geëist tegen een 47-jarige Hagenaar die hij aanziet als de LEIDER van een bende stelende en frauderende junks. Deze J.J., een afgestudeerde socioloog die ooit nog eens plannen had om te promoveren in de criminologie, zou in Den Haag een groep junks om zich heen hebben verzameld. De junks stalen onder meer giro- pasjes en creditcards en zagen kans daarop geld te innen. Dat geld ging naar J. die de junks beloonde met heroïne en soms cocaïne. Het was niet ongezellig bij J. thuis in Den Haag. Hij hield er volgens de officier een soort 'soos' op na, waar hij voor de junks kookte. "Hij zorgde voor een sfeer waarin men graag kwam en waarin men zich kon nestelen." Bovendien deed J. volgens de officier aan 'nazorg', als er leden van de groep werden opgepakt, kregen zij in hun cel nog verdovende middelen van J. tenminste, als ze hem trouw waren gebleven. Anders hield de verstrekking onmiddellijk op. J. is volgens zichzelf, zijn advocaat en twee getuigen niet 'de spin in zijn web' die de officier voor ogen staat. "En ik heb de reputatie dat ik nooit lieg", aldus de verdachte die een heel boekwerk had geschreven waaarin een totaal ander beeld van de gebeurtenissen geschetst werd.

*****

De Britse zoöloog Mike Karrison heeft in de regenwouden van Gabon in Afrika een tot dusver onbekende apensoort ontdekt. Dit schreef het Londense weekblad 'New Scientist Magazine'. De apensoort kreeg de naam 'Cercopithecus Solatus' oftewel ZONSTAART GUENON, omdat de aap in het bezit is van een helder oranje gekleurde staart. De aap heeft een grijszwarte vacht met een witte bef en een bruinkleurige plek op zijn rug. Harrison, die verbonden is aan de universiteit van Edinburgh, deed zijn ontdekking tijdens een expeditietocht. Jagers brachten een mannetjes- guenon met een gewicht van zes kilo in zijn expeditiekamp.

*****

Een in Groot- Brittannië geboren man van 28 jaar heeft een COMPUTER- PROGRAMMA ontwikkeld dat berekeningen, die met de hand vele weken kosten, binnen twintig seconden oplost. Volgens deskundigen is de uitvinding van de in de Verenigde Staten werkzame Stephen Wolfram van 'revolutionaire' betekenis voor wiskunde en andere exacte wetenschappen. Het programma maakt het eindeloos uitrekenen van sommen overbodig, althans voor diegene die weten welke theoriën aan de berekeningen ten grondslag liggen. De ontwerper van het programma 'sjeesde' als student in Oxford. Eenmaal opgenomen door het Institute of Technology in Pasadena (Californië) behaalde hij op zijn twintigste het doctoraalexamen fysica.

*****

Een Amerikaanse vrouw heeft deze week het langdurige proces in Madrid gewonnen waarop zij bewezen wilde hebben dat de vroegere, zeer populaire stierenvechter 'El Cordobes', de VADER is van haar 19-jarige zoon. Het Spaanse hooggerechtshof verklaarde dat de weigering van Manuel Benitez, in de arena 'de man uit Cordoba', om medische proeven te ondergaan, een factor was die op zijn vaderschap wees. De 52-jarige Benitez, die na een schitterende en onorthodoxe carriere die hem beroemd en rijk maakte, zijn 'traje de luces' aan de kapstok hing, had gezegd dat de proeven een aantasting van zijn eer waren. De 38-jarige Alina Velasco zei dat haar zoon was verwekt tijdens een vakantieromance met de matador die in 1968 in Cordoba was begonnen. Zij keerde naar de VS terug en daar werd, in 1969, Manuel Benitez Velasco geboren. Volgens de vrouw was 'el Cordobes' aanvankelijk zeer blij en nodigde moeder en zoon voor een bezoek in Spanje uit. Maar toen de relatie verpieterde, weigerde hij het kind als zijn zoon te erkennen.

*****

Tussen de VERJAARDAGSPOST van de al 25 jaar gevangen ANC- leider Nelson Mandela zullen op 18 juli in ieder geval ruim 100.000 felicitaties van nederlanders zitten. De campagne 'stuur een bericht naar Mandela', waarvoor elf bekende Nederlanders samen met de Anti- apartheids Beweging Nederland kort geleden het startsein gaven is een enorm succes, aldus de organisatoren. Oud- militairen, kinderen, gevangenen, bodybuilders: duizenden toonden zich met brieven en kaarten solidair met de nu nog 69- jarige Mandela. Minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken beloofde namens de Nederlandse regering er alles aan te zullen doen ervoor te zorgen dat Mandela de Nederlandse verjaardagspost ook inderdaad krijgt.

*****

De Pakistaanse kleermaker Mohammed Ghulam kreeg het koud maar zijn collega wilde de temperatuur- regelaar niet afzetten. En dus beet hij hem het OOR af. De 48-jarige Ghulam kreeg voor het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel drie jaar gevangenisstraf, maar na een gloeiend pleidooi van het slachtoffer maakte de rechter er drie maanden van.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
25 juni 1988 vanaf 08.00 uur t/m 27 juni 1988 om 07.00 uur:
Dokter Guerrero, Sentro Mediko Marie Pampoen, tel.: 615265/615044; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 74279 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
24 juni 1988 vanaf 17.00 uur t/m 27 juni 1988 om 07.00 uur:
Dokter Elhage, Sentro Medio Seru Fortuna, tel.: 84122; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 371661 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Elhage)

DERDE DISTRICT BANDABAO
24 juni 1988 vanaf 17.00 uur t/m 27 juni 1988 om 07.00 uur:
Dokter Tweed, Dokterskamer Tera Kòrá, tel.: 648079; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 86294 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucacius en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Maduro, tel.: 626267, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Scharlooweg 110, tel.: 612040; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Schoonhoven, tel.: 74449.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
zaterdag
Otrobanda
Sta Maria, Winston Churchillweg 155, tel.: 80800.
Punda
Brievengat, Corriweg 32, tel.: 79098/79567.
zondag
Otrobanda
Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15, tel.: 82857.
Punda
Banda Riba, Herst 31, tel.: 676822.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
25 juni: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19.
26 juni: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 21.

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- woensdagavond om 19.30 uur te Jira weg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond 19.30 uur gebouw Credit Union San Pe
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abra achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS
open van 08.00-15.30 uur:
Craz - De Ruyterkade, Isa - Saliña, Gaso Sorsaca, Van der Dijs - Rio Canario, C word - Gasparito, Curoil - Colon, Galm Cerrito, Curoil - Sta. Rosa, Jansen - Sta. ria, Isa - Sta. Helena.
open van 07.00-23.00 uur:
Curoil - Magrietlaan.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-18.00 uur 'C Costa' - S.J.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoog (Ned.).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; z 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): z 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): z 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van B Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (N en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 u zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 u zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): z 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05. 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 u zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07. 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07. 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zo 20.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10. (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): z 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 u zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zo 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zo 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): z 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

GEREFORMEERDE KERK
(Seru Fortuna 208A)
10.00 uur ds O.W. Bouwsma.
(Cubaweg 100, Buena Vista)
09.30 uur ds O.W. Bouwsma.
(Arowakenweg 28, Groot Kwartier)
08.30 uur ds J. Glas.
17.00 uur ds J. Glas.
(Marakaweg 1, Montaña/Sta. Rosa)
08.30 uur ds J. Glas.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

Wega di Number CURAÇAO

8 5 7 3 9 6 0 1 4 2

5026
2657
6657

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00+24.00 uur *Return of the living death II* (*f*.5,- p.p.).
zondag
21.00 uur *Return of the living death II* (*f*.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Spotlights on sports; 17.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel met Gonzalo Cuales; 21.30 Estreno: «The Anapolis story»; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 vervolg Estreno; 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.10 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 Alf; 19.30 Moda ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 Our House; 22.00 Musical special; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

AMIGOE Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen) 672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodea (secretaresse), Chris van Crol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór ten uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der School, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost): jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Pruikenmaker

door Marten Toonder

2063 — "Ik begrijp het niet" zei Tom Poes. "Het is toch prettig om een goede kritiek in de krant te krijgen? En het is toch fijn als uw schilderijen verkocht worden? Het is een bewijs, dat uw werk mooi gevonden wordt, zou ik denken!" "Je bent een platte halfwas!" snauwde de kunstenaar. "Je snapt niks van het fijnere trilwerk! Ik behoor tot de onsterfelijken, en als ik bij mijn leven succes heb, dan bewijst dat, dat ik burgermansrommel maak! Mijn werk is niet bestemd voor de grofstoffelijke vleesmassa's en voor de bolle koppen van de... eh..." Verder kwam hij niet. Op dat moment was heer Bommel dicht genoeg genaderd en met een sprong stortte hij zich op de miskende kunstschilder om hem enkele haren uit te rukken. Er klonk een doffe slag en het gekletter van splinterend hout werd slechts overstemd door een hese kreet van Terpen Tijn. Heer Ollie richtte zich als eerste uit het brandhout op en toonde Tom Poes een plukje haren. "Dat is dat" sprak hij. "Even scherp opletten en dan snel doortasten, zei mijn goede vader altijd en daar houd ik mij aan!" Tom Poes had daar zo gauw geen antwoord op. Hij zag, dat Terpen Tijn ook was opgestaan en nu tandenknarsend zijn bijltje begon te zwaaien. "Kom mee!" zei hij haastig. "We moeten hier weg, heer Ollie!"

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Gordon Bess

VOORLICHTING LIBERIA VASTE KAMER-COMMISSIE

Aarts: sociale dialoog werknemers werkgevers en overheid is gewenst

Kamerleden: 170 miljoen zeer redelijk voorstel

— door Hanneke van Kouwen —

DEN HAAG/WILLEMSTAD — De Nederlandse regering is weliswaar akkoord gegaan met het verlenen van 170 miljoen gulden begrotingssteun aan de Nederlandse Antillen, maar deze beslissing zal nog bevestigd moeten worden door de Nederlandse Tweede Kamer. Om de parlementariërs die zitting hebben in de zogenaamde vaste commissie voor Nederlands Antilliaanse zaken terdege in te lichten over het verzoek en het reilen en zeilen in de Antillen, sprak premier Maria Liberia-Peters, bijgestaan door enkele andere politici, ruim twee uur met deze groep. "Ik vind Maria Liberia een kei van een vrouw", was de reactie van parlementariër Erica Terpstra van de VVD na afloop van die bespreking.

Voorzitter Willem de Kwaadsteniet van de vaste Kamercommissie, lid van de CDA, was tevreden over de bespreking. Hij meent dat het eerste bedrag dat de Nederlandse regering als voorstel lanceerde, al zeer redelijk is: "Ik zeg niet dat het genoeg is, maar ik zeg ook niet dat het een laag bedrag is. Want als u dat vergelijkt met de bedragen waarover wij hier in Nederland praten wanneer we het over problemen hebben die hier bestaan, dan is het niet zo dat het volmaakt logisch is en dat er met groot gemak 50 miljoen, 100 miljoen of 125 miljoen beschikbaar wordt gesteld.

"Wanneer u ziet welke problemen wij in Nederland hebben ten aanzien van studie- financiering, belasting- hervorming en noemt u maar op, dan is het niet zo dat de Nederlandse kas onuitputtelijk is. U moet goed bedenken dat een bedrag van 125 miljoen (we spraken met De Kwaadsteniet vóórdat het laatste voorstel van Nederland van 170 miljoen gulden bekend was; (HvK) niet niks is.

"Ik vind het een heel redelijk bedrag. Wat mij betreft had de Nederlandse regering ook 100 miljoen kunnen geven en wat mij betreft kan het bedrag ook iets hoger uitkomen. Maar in de orde van grootte waarin gepraat wordt, vind ik 125 miljoen geen onredelijk bedrag", aldus Willem de Kwaadsteniet.

EXTRA

Zijn partijgenoot Harry Aarts, die ook tot de vaste Kamercommissie behoort, was na de langdurige bespreking een stuk positiever dan 's morgens tijdens een apart interview waarbij hij een paar krachtige uitspraken deed die de Amigoe al eerder publiceerde. Hij legde de nadruk op de Nederlandse situatie: "De minister kan wel zeggen dat hij x miljoen gulden ter beschikking stelt, maar hij moet aangeven hoe hij dat financiert in de Nederlandse situatie".

"U weet even goed als ik dat elke tienmiljoende gulden buiten de begrote middelen, bij minister Ruding vandaan moet komen en we weten hoe moeilijk het is om buiten de begroting extra middelen te krijgen. Dus dat zul je in het totaal moeten bezien. Hoeveel rek zit er in de Nederlandse financiële positie om ten bate van het belangrijke doel, de sandering van de situatie in de Nederlandse Antillen, iets te doen".

Ook Aarts was onder de indruk van de presentatie van Maria Liberia-Peters die volgens hem "met grote overtuiging" nogmaals de moeilijke positie van de Nederlandse Antillen en Curaçao naar voren heeft gebracht. "Met name het probleem van de kleinere eilanden die een extra druk betekenen voor het land, is door haar benadrukt. En ik moet eerlijk zeggen, dat is natuurlijk een belangrijk punt".

Aarts heeft zelf opgemerkt tijdens het overleg hoe belangrijk het is om in een situatie van ontslagen en aantasting van de rechtspositie, te proberen de sociale partners erbij te betrekken.

"Ik heb gevraagd of er kans is op een soort sociale dialoog tussen werknemers, werkgevers en overheid, zodat je de maatregelen die op korte termijn zeer pijnlijk zijn, kan bekijken op de langere termijn. Dan krijgen de belanghebbenden, de vakbonden, toch meer vertrouwen dat de situatie kan verbeteren. Ik ben dan ook blij dat de premier heeft uitgelegd dat de nieuwe minister van Arbeid en Sociale Zaken, Stanley Inderson, ook bezien vanuit zijn achterban, waarschijnlijk de aangewezen figuur is om de toch wat verstarde verhoudingen in de sociale sfeer weer op gang te brengen".

Waar Aarts 's morgens nog problemen had met de "wankele coalitie- basis" zoals hij dat noemde, bleek hij 's middags 180 graden van gedachten te zijn veranderd. "Er zijn wat vragen gesteld over het politieke draagvlak, maar wat mij betreft, vind ik dat eigenlijk niet zo relevant want het gaat er tenslotte om dat een regering de meerderheid heeft in het parlement. Die regering is er nu, die had groter kunnen zijn, maar de realiteit is dat die er niet is. We hebben ook amper het recht om te zeggen: er moet een brede basis komen, want dat is een zaak van de Antillen zelf".

"Dat de oppositie het niet eens is met het beleid, dat maken we in Nederland ook mee, maar wat belangrijk is, is dat de coalitiepartners het met elkaar eens zijn en dat de meerderheid die nu gevormd is, bij elkaar blijft, ook als het op een gegeven moment moeilijk is omdat de maatregelen die genomen moeten worden, soms impopulair zijn".

OPHELDERING

"We hebben een buitengewoon lange en indringende discussie gehad waarbij nog eens een keer van alle kanten is uitgelegd wat de problemen zijn. We hebben veel opheldering gehad op vragen die we tot nu toe wel hadden, maar die nog niet beantwoord waren", dat was de reactie van parlementariër Erica Terpstra van de VVD na afloop van het overleg met de Antilliaanse delegatie.

Haar positieve reactie neemt niet weg, dat de VVD nog steeds "sceptisch" tegenover begrotings- steun staat. "Dat heeft niets te maken met het feit dat wij ons heel goed realiseren dat er gigantische problemen zijn. De afweging zal moeten komen, daar waar het gaat om een realistisch sanerings- plan, daar waar het gaat om de financieringsmogelijkheden en uiteindelijk een uitzicht dat er voldoende garanties zijn — dat er een plan op tafel ligt dat uitzicht biedt op een wezenlijke verbetering. Want anders is het geld weggooien in een bodemloze put en dat moeten we niet hebben".

Volgens Terpstra is het een voorwaarde dat het saneringsplan rust op een brede politieke basis "omdat het anders niet uitvoerbaar is". Daarnaast blijft de voorwaarde staan dat het saneringsplan uiteindelijk moet steunen op twee poten: "Het bezuinigings- beleid en aan de andere kant ook een versterking en verbreding van de economische activiteiten. Dat betekent dat als de Nederlandse regering positief oordeelt, er een zware lijst van condities zal worden opgesteld". Terpstra was evenwel onder de indruk van de Antilliaanse premier die door haar omschreven werd als "een kei van een vrouw".

MISTIG

PvdA-ster Wijnie Jabaai was minder te spreken over de bijeenkomst waar volgens haar "nog veel mistige dingen zijn overgebleven". Zij deelt evenwel de ongerustheid van premier Liberia, zeker gezien het hoge werkloosheid- percentage, met name van de jongeren. "Ik heb altijd gezegd dat er hulp dient te worden geboden. Alleen zal dat onder hele strenge condities moeten gebeuren".

Verheugd was Jabaai ook met de uitleg van gedeputeerde Farou Metry over de tanki-gate affair: "Ik ben blij dat er juridische stappen ondernomen zijn want terecht zeggen de mensen hier in de politiek dat als er hulp wordt gegeven, ook een voorschot van 4 miljoen gulden terug gehaald moet worden".

De premier zelf was ook blij dat zij zoveel tijd aan het overleg had besteed. Zeker omdat zij tot de ontdekking kwam dat er nog steeds een verkeerde indruk van de Antillen bestaat. De zaken waren bovendien onduidelijk geworden door de verschillende rapporten die onder de parlementariërs bleken te circuleren met telkens andere cijfers daarin, waardoor verwarring is ontstaan.

ECHTE SITUATIE

"Dit soort vergaderingen is goed om de zaken duidelijk uit te leggen en de verkeerde indrukken weg te werken. Veel Nederlanders denken alles van de Antillen te weten, maar in werkelijkheid weten ze weinig van de situatie af. Vanaf een afstand bepalen ze hun standpunt. We hebben dan ook geprobeerd uit te leggen hoe de situatie echt in elkaar zit".

Het ziet er niet naar uit dat de toezegging van de Nederlandse regering om in totaal 170 miljoen Nederlandse guldens aan de Antillen te lenen, nog voor het zomerreces van de Tweede Kamer aan de orde zal komen. Zeker niet nu de Antilliaanse regering extra tijd heeft gevraagd om het voorstel met een veel lager cijfer, eerst thuis te bespreken. Gezien de reacties van de 'Antillen- experts' van elk van de partijen, kan dit voorstel van de Nederlandse regering op vrij brede steun rekenen. De oppositiepartij PvdA is in ieder geval de 'voor'-stemmers.

Muziekochtenden in Tamarijn

WILLEMSTAD — De Protestantse Jeugdvereniging Tamarijn organiseert op de woensdagen 6 en 13 juli en op de vrijdagen 8 en 15 juli vier muziek ochtenden voor de jeugd van vier tot twaalf jaar. Tussen negen en twaalf uur kunnen de kinderen luisteren naar verhalen op muziek, tekenen, instrumentjes maken en uiteraard ook zelf muziek maken.

De kosten per ochtend zijn 15 gulden per kind en bij deelneming aan alle vier de ochtenden zijn de kosten 50 gulden.

Belangstellenden kunnen zich opgeven bij Muziekinstituut Landheer tel: 77539 en bij het Protestants Jeugdhuis Tamarijn tel: 75458.

Jazz-workshops

WILLEMSTAD — De Dienst Culturele Zaken organiseert op de dagen 28, 29, 30 juni en 1 juli een aantal jazz- workshops. De bijeenkomsten worden gehouden in de zaal van het Cultureel Centrum Curçao in Emmastad en zullen op alle dagen van zeven uur 's avonds tot negen uur 's avonds zijn.

De workshops staan onder leiding van de Nederlandse musicus Frank Dijkstra, afgestudeerd aan het Rotterdamse conservatorium en gespecialiseerd in Latin jazz. Deelname aan de workshops is gratis voor alle musici en vooral voor pianisten is de cyclus héél interessant.

Opgave voor deelname aan de workshops kan telefonisch geschieden bij de Dienst Culturele Zaken, nummer 613900.

Aeroclub vijftig jaar

WILLEMSTAD — Maandag 3 juli viert de Aeroclub Curaçao haar 50- ste verjaardag. ter gelegenheid daarvan organiseert de club een 'Landingsdag' welke plaats zal vinden op de Club te Hato.

Tijdens de feestdag zullen er verschillende wedstrijden tussen piloten gehouden worden (onder andere in Precisie- landing). Verder is er een uitgebreide expositie van allerhande vliegtuigen en wat daarmee geassocieerd kan worden.

De 'Landingsdag' op 3 juli aanstaande is voor iedereen toegankelijk en kaartjes zijn á drie gulden per volwassen persoon en één gulden per kind, verkrijgbaar bij de ingang van de Aeroclub Curaçao te Hato. Voor meer inlichtingen kan men bellen met 615180 of 616988.

Asina organiseert Prayer Breakfast

...Jaime H. de Sola...

WILLEMSTAD — Op zondag 3 juli organiseert Asina (Asosiashon di Industrialistanan Antiyano) in het Princess Beach Hotal & Casino van 9.30 tot 11.30 uur haar tweede 'Prayer Breakfast'. Gastspreker is Jaime H. de Sola, Msc., die een redevoering zal houden getiteld 'A proper mind-set for progress'.

Het doel van het 'Prayer Breakfast' programma is een positieve verandering van de beperkingen van onze samenleving te bewerkstelligen en een nieuwe mentaliteit die verhoging van normen voorstaat, te creëren. Daarom is Jaime de Sola uitgenodigd om te spreken over bovengenoemd onderwerp. De Sola is Curaçaoenaar van geboorte en heeft een M.I.T.- opleiding als chemisch ingenieur. Momenteel is hij als Corporate Vice President werkzaam bij Amerada Hess Corporation in New York, nadat hij vele jaren bij de multinational Shell werkzaam is geweest.

Telegram

```
RJ/TGK076 TF023
WILLEMSTADCURACAO 45/42 24 1432
                                    '88 JUN 24 14:4
AMIGOE
CURACAO

GERENCIA STAF I PERSONAL
MASHA PABIEN KU BO EXITOSO TRANSMISHONNAN
DURANTE E DELIBERASHONNAN NA HULANDA PA YUDANZA
DI PRESUPUESTO BOSNAN A DEMONSTRA UN BIAHA MAS
KU BOSNAN TA GRANDI DI BERDE
     REYMOND BENTURA
     MIEMBRO DI CONSEHO INSULAR PA
     PARTIDO DEMOCRAAT

COL NIL
```

TELEX TELEX BLACK ON WHITE

DP-topman Diaz over resultaat top-overleg in Nederland:

'Eigenlijk nog geen honderd miljoen begrotings-steun'

WILLEMSTAD — Agustin Diaz, de secretaris- generaal van de Democratische Partij (DP), noemt het resultaat van de besprekingen in Nederland over extra begrotingssteun voor de Nederlandse Antillen "schaars". Hij wijt dit aan een gebrek aan kracht van de huidige Antilliaanse regering. "Uit de houding tijdens het overleg bleek duidelijk, dat Nederland zich afvraagt in hoeverre deze regering het vertrouwen van de bevolking geniet en of deze regering eventuele toezeggingen wel nakomt", aldus Diaz.

De DP- topman wil met een 'eind- oordeel' komen wanneer hij alle stukken kent ("Ik heb gehoord dat er tal van bijlagen bij het concept- protocol horen") en tot na het moment waarop hij achtergrond- informatie heeft verkregen. Diaz: "Ik verbaas me erover, dat de Antilliaanse delegatie- leden met geen woord reppen over de bijlagen, terwijl daarin toch het een en ander moet staan".

OPTIMISME

Evenmin begrijpt hij iets van het optimisme, dat de Antilliaanse delegatie tentoon spreidt over de eventuele voortgang van de besprekingen: "Ik hoor de delegatie- leden weinig zeggen over de condities, die Nederland heeft gesteld. Slechts het bedrag, dat Nederland beschikbaar wil stellen, wordt genoemd. En een dergelijke houding van deze regering wijst er weer op, dat binnen het kabinet nog steeds de opvatting heerst van 'mooie jongen spelen'. Zoals, bijvoorbeeld, gesteld wordt: indien je ontslag wilt, mag je wegen als je wilt blijven, mag dat ook".

Na een voorlopige analyse van de gegevens, die hem tot nu toe ter beschikking staan, zegt Diaz over het bedrag van 170 miljoen Nederlandse guldens: "Dat komt eigenlijk neer op 154 Antilliaanse guldens. En, wat ik ervan begrepen heb: zeventig miljoen daarvan komt uit de KABNA- begroting. Dus als daadwerkelijke steun voor de begroting blijft nog geen honderd miljoen over. Je krijgt natuurlijk bij het volgende bestedings- overleg, dat Lubbers zegt, dat er al zeventig miljoen is gereserveerd".

AMBTENAREN

Over de 'dertien procent van Metry' — de solidariteitsheffing zoals die door de PNP is voorgesteld — zegt Diaz: "Nederland wil daar nog eens bovenop vijftien procent heffen. Dat betekent voor de ambtenaren 28 procent inleveren".

Door vakbonden en door premier Liberia is min of meer 'gedreigd', dat de kans op 'sociale onrust' op Curaçao zou toenemen, indien Nederland niet aan de Antilliaanse wensen zou voldoen. Bovendien heeft een vakbond als de ABVO in een telegram aan Lubbers laten weten, dat "het niet uitgesloten is, dat onze werklozen als koninkrijksgenoten morgen naar Nederland komen om daar minstens een bestaans- minimum aan sociale steun te ontvangen". Wat vindt Diaz daarvan?

"Dat maakt op Nederland geen enkele indruk. Minister De Koning heeft duidelijk gezegd, dat hij begrip heeft voor onze problemen, maar dat het "jullie (van de Antillen; red.) problemen zijn". Daar heeft hij gelijk in. Wij Antillianen zeggen ook altijd tegen een ander 'Ta bo problema'. Het zijn ook onze problemen. Van de politici, de vakbonden, de zakenwereld, het bedrijfsleven, van alle Antilliaanse burgers".

Diaz: "De vorige regering onderkende dat. Vandaar het volume- beleid. Dat berustte op de realiteit. De voormalige regering had de moed om maatregelen te treffen. Nu met deze regering is een enorm stuk van onze geloofwaardigheid verloren gegaan".

Voorlichting Liberia aan studenten Leiden

— door Hanneke van Kouwen —

DEN HAAG / WILLEMSTAD — Op uitnodiging van de Societas Iuridica Antiliana, een vereniging van Antilliaanse juridische studenten in Leiden, gaf premier Maria Liberia-Peters gisteravond een lezing over de financieel- economische problemen in de Antillen en het overleg van de laatste dagen.

Bijgestaan door gedeputeerde Farou Metry van Financiën, legde de premier uit met name de uitnodiging geaccepteerd te hebben omdat de Antilliaanse studenten in Nederland afhankelijk zijn van informatie in de Nederlandse kranten en die informatie is "niet volledig" aldus Liberia-Peters die melding maakte van een "gebrek aan informatie over het reilen en zeilen in de Antillen".

Voor een redelijk gevulde zaal met behalve Antilliaanse ook Nederlandse studenten, gaf Liberia-Peters in vogelvlucht een overzicht van de problemen die tot de economische crisis op de Antilliaanse eilanden en met name op Curaçao hebben geleid. Ze bleef even stilstaan bij Sint Maarten, waarover bij vlagen veel — negatiefs — gepubliceerd wordt in de Nederlandse kranten.

Veel werklozen van Curaçao konden op dat eiland terecht, alhoewel de infrastructuur, bijvoorbeeld de woningmarkt, niet op deze invasie van werkkrachten berekend was. Dat heeft tot gevolg dat de prijzen op Sint Maarten nu 'skyhigh' zijn.

Liberia-Peters noemde daarnaast het probleem van de illegalen op Sint Maarten: door een gebrek aan kader en door een gebrek aan middelen kan dit probleem niet grondig aangepakt worden. Wel is men bezig met de bouw van een nieuw politiebureau, een Huis van Bewaring en een postkantoor.

MISSIES

Over Curaçao legde de premier onder andere uit dat er veel inspanningen worden gedaan om buitenlandse investeerders aan te trekken. Regelmatig vertrekken missies van vertegenwoordigers van de overheid en het bedrijfsleven naar het buitenland om daar te trachten potentiële investeerders aan te trekken.

In Venezuela bestaat hoe langer hoe meer belangstelling van de zijde van de Venezolaanse industriëlen. Met name het feit dat via de Nederlandse Antillen de EEG-markt toegankelijk is en de Noordamerikaanse markt, maakt Curaçao een aantrekkelijke vestigingsplaats. De premier maakte in dit kader overigens melding van de problemen rond produkten voor de EEG-markt. In de praktijk blijken namelijk veel produkten de Europese markt niet op te mogen omdat ze een of andere vorm van protectie genieten. Dat is een probleem waaraan gewerkt moet worden, aldus de premier die vreest dat de Venezolanen anders niet langer geïnteresseerd zijn.

Gospel groep

WILLEMSTAD — Zaterdag 2 juli geeft de gospell- groep 'Deo Gloria Chorale' een voorstelling in theater De Tempel. Dat zal geschieden om half negen 's avonds.

De groep is afkomstig uit St maarten en bestaat uit 54 leden. Zij brengen voornamelijk 'black gospel' en werken van grote meesters zoals Mendelssohn-Bartholdi, Mozart, Beethoven en Bach.

De toegangskaarten voor de voorstelling van 2 juli kosten vijf gulden en zijn verkrijgbaar bij de Dienst Culturele Zaken (Rignald Yankey).

Rutgers-forum

ORANJESTAD — In de Nationale Bibliotheek wordt vanmiddag een forum over jeugdliteratuur gehouden ter ere van Wim Rutgers die op 2 juli naar Nederland vertrekt. De bijdrage van Rutgers aan het literaire en culturele leven van Aruba was aanzienlijk.

Binnenkort verschijnt nog van zijn hand het boek "Bon Dia, mi ... ik" op de markt. Het forum begint om vier uur in de ... van de bibliotheek.

Van den Heuvel op Aruba

ORANJESTAD — Aad van den Heuvel de Nederlandse actualiteiten rubriek van Brandpunt en hoofdpersoon in andere Nederlandse televisieprogramma's is momenteel op Aruba. Hij gaat de mogelijkheden na om een van zijn programma's op Aruba ... te stellen. Aad van den Heuvel bracht vrijdag een bezoek aan minister-president Henny Eman die tijdens zijn verblijf in Nederland speciale genodigde was in een van de programma's van Van den Heuvel.

Bij die gelegenheid nodigde de premier Van den Heuvel uit een van zijn programma's op Aruba in elkaar te zetten.

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
ZATERDAG 25 JUNI 1988

Op Curaçao geboren bassist ROY LOUIS breekt internationaal door

'THERE IS no business like show business' is een bekende uitspraak van een bekende Amerikaanse artiest. Die waarheid is ondertussen wel gebleken. Waar computers een bedrijf de toekomst- strategieën kunnen voorrekenen en waar statistieken en soms wat moeilijkere berekeningen haarfijn de dienst uitmaken in firma's, kan geen enkele artiest in welke branche dan ook op langere termijn zijn of haar 'zaken' plannen. Een artiest, muzikant, filmster of toneelspeler kan vandaag gevierd zijn en morgen verguisd. Bekendheid en beroemdheid zijn niet met een computer te berekenen.

ROY LOUIS is muzikant en artiest in hart en nieren. Muziek is zijn leven en zijn lust. Over zijn talenten en 'credits' is al heel wat geschreven. Op Curaçao is hij populair, in de Antillen bekend en in zijn woonplaats Boston is Louis één van de vele grote talenten. Op dit moment verblijft Roy Louis voor enkele dagen op zijn geboorte- eiland Curaçao. Even rust in het drukke leven van de veelgevraagde bassist. Op verzoek wil Louis zich aan een voorzichtig beeld van zijn toekomst wagen.

...Roy Louis...

'Als mijn boodschap aankomt heb ik mijn doel bereikt'

door IZAAN MOENIRALAM

Tijdens het gesprek is ook de persoonlijk manager van Roy Louis aanwezig, Martha Wilson. Een manager is in de muziekwereld geen luxe. Wilson behartigt eveneens de belangen van de Roy Louis Band. De formatie die onlangs excelleerde tijdens het Curaçao Jazz Festival. Met het noemen van deze groep zijn we eigenlijk beland bij de huidige activiteiten van Louis. Hij vormt samen met broer Elmer de spil van deze groep.

ROY LOUIS BAND

De groep brengt fusion- jazz. Dit genre is de laatste tijd in opmars, maar of dat ook commercieel is? "Nee", vertelt Louis, "maar dat is ook niet zo bedoeld. In de Roy Louis Band kan ik mijn muzikale creativiteit kwijt."

"Op korte termijn zullen wij met de band opnames maken voor een demo- band. Niet direct een LP, want dat gedeelte is een hoofdstuk apart," zegt Martha Wilson. "Iedereen kan een studio induiken en lukraak een aantal stukken opnemen die uiteindelijk in een LP uitgebracht worden. Ik streef ernaar dat de band eerst bij een van de grote maatschappijen ondergebracht wordt. Ik heb reeds contact gehad met CBS, MCA en Atlantic. CBS is de maatschappij die ook superster Michael Jackson in haar stal heeft. De demo is bedoeld om het geluid van de band te laten horen." Wilson doelt hiermee te zeggen dat een LP, uitgebracht onder een bekend label meer kans op commercieel succes heeft. Let wel, kans, want zekerheid bestaat er niet in deze branche.

...Warren Hill, LP met Chaka Khan...

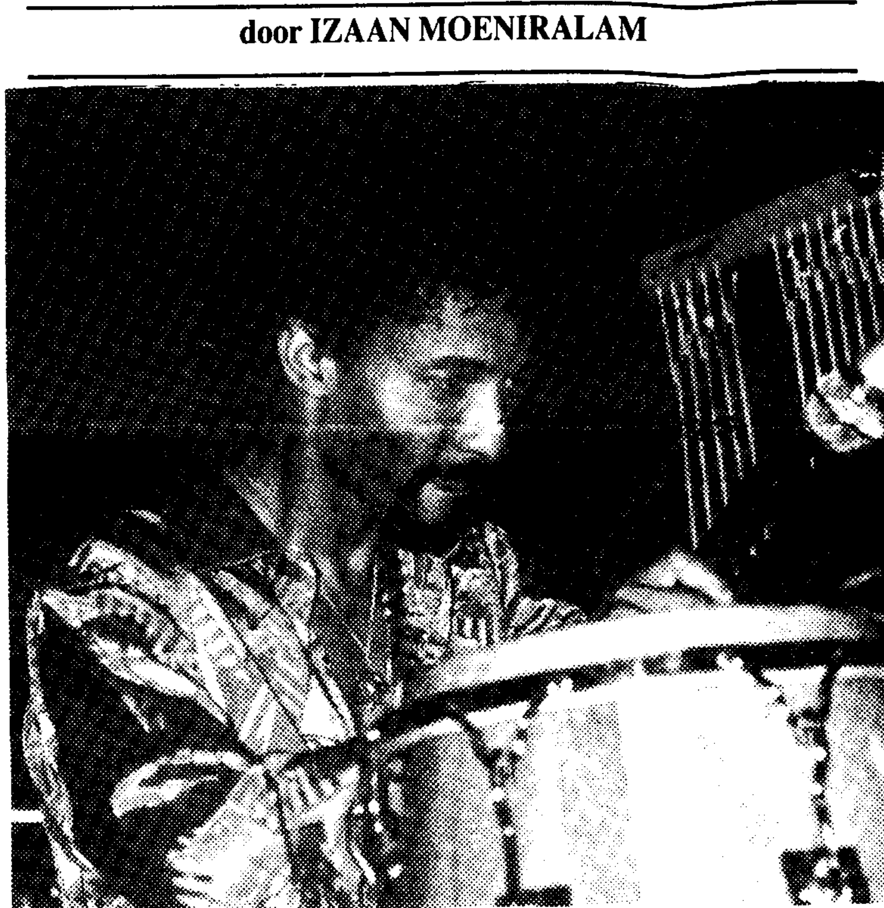
De verschillende leden van de groep hebben bij het muziekminnend publiek een diepe indruk achtergelaten. De overgave en de soepelheid waarmee zij van het ene ritme in het andere doken en dan de technische hoogstandjes! "Natuurlijk drukt de apparatuur die wij gebruiken een stevige stempel op het geluid dat de band produceert," vertelt Louis. "Maar in de grote wereld van moderne muziek kun je het je niet veroorloven om met achterhaalde synthesizer programma's te komen of effectloze composities te presenteren. De muziekstudie is vandaag de dag ook een geluiden- studie geworden. Heel belangrijk zijn uitteraard de effecten. Vooral voor het creëren van een sfeer."

Dat was inderdaad te merken tijdens het laatste grote concert van Roy Louis en zijn band. De verschillende arrangementen en geluidskeuzes waren tot in de finesses uitgezocht en dat maakte dat de band niet te vergelijken was met de overige groepen en formaties op het festival.

MANAGER WILSON

Roy Louis heeft echter een 'personal manager'. Betekent dit dat Martha Wilson alleen zijn belangen behartigt? "Nee", zegt ze zelf, "ik ben ben mij ongeveer een jaar geleden gaan interesseren voor de managing van muziekgroepen. Ik ben een muziek- fanaat, maar speel zelf bijna geen noot. Ik heb de band van Roy Louis een tijdje gevolgd en zag dat het héél héél hard werken is wat deze mensen doen. Vooral als het op afspraken en deals aankomt, is het voor hen niet bij te houden. Ik heb toen besloten om de manager van Roy Louis te worden, omdat de hele groep toch uiteindelijk om hem draait".

"Daarnaast heb ik nog enkele andere groepen benaderd die mij toestemming hebben gegeven hun zakelijke belangen te behartigen. Niet veel want dan kom ik zelf in de problemen. Op dit moment zijn dat er naast de Roy Louis Band, drie stuks, te weten: Caribbean Express, deze groep stond dit jaar op de nominatie voor een Grammy-Award in het salsa- genre en zal in de toekomst meer van zich laten horen; verder is er de formatie Ananda, een latin-

...Elmer, niet in de schaduw...

INTRO
PLANETS IN TRANSIT
SAMBA
FLOR DI ANGLO
PIANO SOLO ON F
FOR E
PERC SOLO AD LIB.
PLAY LETTER D
INTO THE SOURCE

jazz groep uit Boston; de Amerikaanse percussionist Bill Summers staat nu ook onder mijn hoede. Meer kan ik er, als ik het werk naar behoren wil doen, niet meer bij nemen, althans nu nog niet".

"Ook voor de leden van de Roy Louis Band probeer ik zoveel mogelijk te doen. Zo is het bijvoorbeeld de saxofonist Warren Hill gelukt om audities te doen bij Chaka Khan. Hij zal nu op haar nieuwste LP de sax- partijen mogen meeblazen. Dat zijn zeer welkome 'credits'. Niet alleen voor Warren zelf maar ook voor de band."

Nog geen jaar is Martha dus in de gladde wereld van de muziek- business maar toch staat zij haar 'vrouwtje' als een doorgewinterde prof. Martha heeft haar kantoor in Boston maar zal zich, naar zij zelf meedeelde, binnenkort in de Antillen met name op Curaçao gaan vestigen. "Lekker centraal", vindt zij, "en van hier uit is de hele wereld bereikbaar."

BROER

Een vaste medewerker van Roy Louis is zijn oudere broer Elmer. Sinds hun kinderjaren hebben zij in verschillende formaties en bands samengespeeld. Elmer is percussionist en studeerde enkele maanden geleden af aan de muziek- universiteit van Berkley.

...Manager Martha Wilson en Roy Louis...

Roy Louis vindt niet dat Elmer in zijn schaduw staat, integendeel: "Elmer is minder spraakzaam dan ik, maar het respect dat ik voor hem heb, is niet te meten. Veel mensen denken dat ik genialer of getalenteerder ben dan hij. Als je eens wist wat hij allemaal in z'n mars heeft. De reden dat mijn broer niet zo nadrukkelijk aanwezig lijkt, is zijn zeer bescheiden karakter. De meeste stukken die men van onze groep(en) kent zijn van mijn hand. Maar Elmer kan net zo goed als ik een band dirigeren, stukken arrangeren en componeren. Dat heeft hij trouwens al bewezen tijdens zijn studie aan de Berkley universiteit".

"Het feit dat wij steeds samen zijn, is een kwestie van, ja, hoe zal ik dat uitleggen. Het is gewoon altijd zo geweest en wij voelen ons allebei heel prettig daarbij." Op het eerste gezicht lijkt Elmer een jongere broer te zijn van Roy, maar hij is in feite vier jaar ouder. De bekendste groepen waar de broers Louis samen in hebben gespeeld zijn Spacemasters (jaren '60 op Curaçao) en Pasport (jaren '70 in Europa). Elmer is op dit moment weer naar Boston om aldaar aan zijn verplichtingen te voldoen.

Ondanks het feit dat Roy Louis al op vele plaatsen in de wereld heeft gespeeld en opgetreden, is hij toch steeds om de zoveel tijd op Curaçao. Hoe komt dat? "Rare vraag hoor, ik ben per slot van rekening net zo goed Curaçaoënaar gebleven. Mijn moeder woont hier, mijn familieleden en mijn vrienden. Curaçao is en blijft voor mij het vertrouwde stekje."

Dit jaar kwam de vader van Roy en Elmer, Edgar Supriano, te overlijden. Aan de belangstelling voor de teraardebestelling kon men merken dat de gemeenschap deze twee jongens wel degelijk in haar hart heeft gesloten. Overal waar Louis optreedt, staat hij erop dat vermeld wordt dat hij van Curaçao afkomstig is. Ook in zijn muziek is dit te merken. Toch is hij niet uitgesproken patriottisch, zeker niet in zijn stijl. Anders moet je toch salsa en tumba's in je repertoire opnemen?

"Dat heb ik jaren gedaan. Vooral in mijn muziek-carrière op Curaçao heb ik tot 'vervelens' toe de lokale ritmes en melodieën gespeeld. Wil ik in de wereld iets voor 'onze' muziek betekenen, dat moet ik zien te integreren in de muziek van de 'wereld'. Groepen zoals Dobble R, Turbo, en Name vind ik goed. Als het in mijn vermogen ligt, ga ik naar een concert of feest van een lokale groep. Om dat 'gevoel' te houden".

In zijn composities is in ieder geval duidelijk de invloed van zijn Curaçaose afkomst voelbaar. Zijn titels zijn soms gewoon in zijn moedertaal (Flor di Anglo).

Zelf speelt Louis regelmatig in jam- sessions en dan het liefst jazz. Muziek- liefhebbers hopen natuurlijk dat hij ook ditmaal beschikbaar zal zijn. Zijn volgend groot concert op Curaçao denkt de bassist in november te doen. "Als ik het goed heb, wordt er in die periode wederom een internationaal festival georganiseerd."

BOODSCHAP

Met zijn muziek wil Louis slechts één belangrijk ding bereiken. Zijn boodschap overbrengen op de mensen die naar zijn spel luisteren. "Voor een zanger is het iets gemakkelijker om de mensen wat te vertellen. Je hebt dan woorden en kreten tot je beschikking. Toch denk ik dat het heel goed mogelijk om mensen door middel van instrumentale muziek ook iets mee te geven. In mijn spel, in mijn arrangementen en in mijn composities probeer ik echt mijn gevoel te verwerken. Dit gevoel probeer ik dan over te brengen. Dat is mijn boodschap. Gebonden aan de wetten van de muziek en de beperkingen van elk instrument is het juist een uitdaging om die zo duidelijk mogelijk te 'vertellen'".

"Ik heb het ontbreken van een tekst in mijn werken eigenlijk nooit als een gemis ervaren. Ik denk dat als ik daar de behoefte aan heb, omdat ik aan de muziek niet voldoende heb, daar zeker gebruik van zal maken. Zeker, als ik de commerciële kant op ga, zal ik vroeg of laat teksten gaan gebruiken. Zelf weet ik niet of ik daar net zo goed in ben als in het noteren van noten, pauzes en accoorden (samenstelling van een aantal

vervolg op pag. 6

DE REVOLUTIE IN 1945 in Indonesië na de capitulatie van de Japanners en de daaruit voortvloeiende gebeurtenissen kunnen niet alleen op het conto van Nederland en Indonesië geschreven worden. De visie dat de dekolonisatie van Indonesië geheel en al afhing van deze twee landen is fout.

Dat staat in het proefschrift "Diplomatie of strijd. Een analyse van het Nederlands beleid tegenover de Indonesische revolutie 1945-1947" van drs J.J.P. de Jong, werkzaam als hoofd van het bureau Indonesië van de directie Azië en Oceanië van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, die daarop vrijdag aan de Universiteit van Utrecht promoveerde. De Jong bestudeerde voor het proefschrift Nederlandse, Britse, Amerikaanse en Indonesische archieven en sprak met een aantal Indonesische hoofdrolspelers. Zelf noemde hij het bij de presentatie een netwerkanalyse van de internationale betrekkingen rond de Indonesische kwestie.

Drs J.J.P. de Jong schrijft proefschrift Nederlands beleid Indonesië na WO II

Revolutie in Indonesië niet alleen veroorzaakt door Nederland en Indonesië

Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog waren er twee verschillende visies op Indonesië, toen nog Nederlands Indie. In 1942 had koningin Wilhelmina, onder andere onder druk van de Amerikanen die de oude koloniale waarden afwezen, een rede gehouden waarin voorzichtig gesproken werd van een toekomstige structuur op basis van "deelgenootschap". Enkele leden in het kabinet wezen in die tijd al op het opkomend nationalisme in Indonesië en pleitten voor een verklaring waarin Indonesië na de oorlog zelfbeschikkings- recht in het vooruitzicht werd gesteld. Vooral ook omdat het waarschijnlijk na de oorlog in feite vrij zou zijn omdat Nederland er niet onmiddellijk weer aanwezig zou kunnen zijn.

Dat zou de enige manier zijn waarop Indonesië op vrijwillige basis voor samenwerking met Nederland zou kiezen. Volgens De Jong werden al voor de oorlog de nationalistische gevoelens van de Indonesische bevolking sterk onderschat, een fout van de Nederlandse regering.

GROOT BELANG

De andere visie, ook onder de Nederlandse bevolking, was dat de kolonie van groot economisch belang was en dat na de oorlog het Nederlandse gezag in Indonesië eerst hersteld diende te worden. Daarna zou er misschien over enige vorm van zelfbestuur gepraat kunnen worden..

Zoals bekend werd op 17 augustus de Republiek Indonesië uitgeroepen door onder andere Sukarno. Nederland verklaarde onmiddellijk de republiek niet te erkennen en stelde in samenwerking met de Britse opperbevel- hebber voor Zuid Oost Azië, Mountbatten, een verklaring op die onmiddellijk bij landing op Nederlands- Indisch grondgebied uitgevaardigd zou worden.

FOUTEN

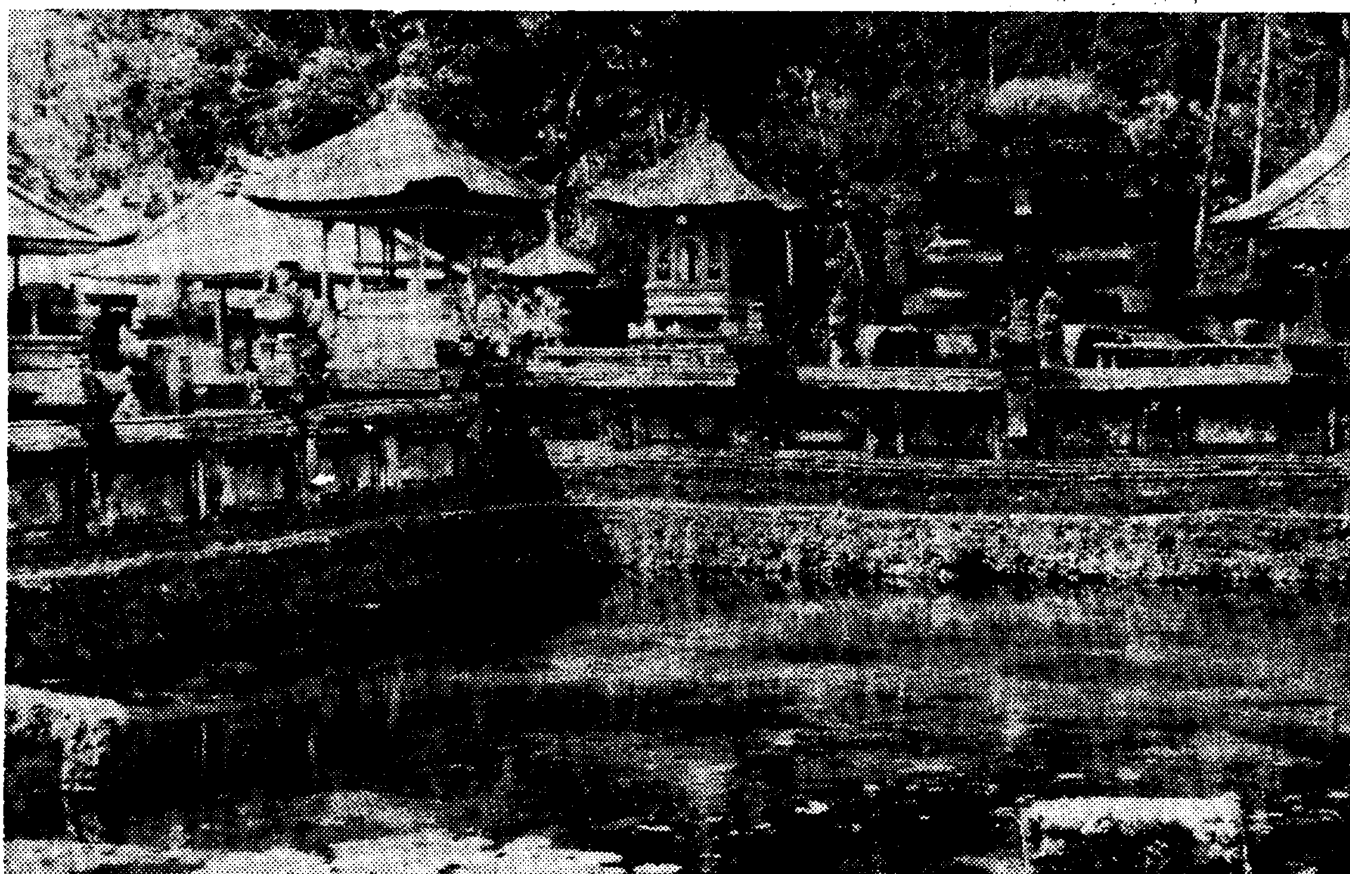
Volgens De Jong zijn er ook door de Britten een aantal fouten gemaakt. Ten eerste waren zij veel te laat in Indonesië, de repatriëring van krijgsgevangenen uit andere delen van Azië had prioriteit. Ook hierbij werd overigens door de Nederlandse regering een grote fout gemaakt. Zij oefende geen zware diplomatieke druk uit op de Britten eerder naar Indonesië te gaan. Daarnaast legde de Britse luitenant- generaal Christison op 29 september vanuit Singapore voor de radio een verklaring af waarin impliciet de Republiek erkend werd. Het Japanse 16e leger dat nog steeds in Indonesië aanwezig was, gaf zich daarop over aan de republikeinen. Dat gebeurde allemaal nog voor de Britten eigenlijk echt aangekomen waren in Indonesië, op twee kruisers na. De Britten hadden na de capitulatie van Japan de Japanse troepen verantwoordelijk gesteld voor onder andere de ordehandhaving in Indonesië maar dat was niet echt goed van de grond gekomen. De Japanners trokken zich terug in kampen en bemoeiden zich nergens meer mee.

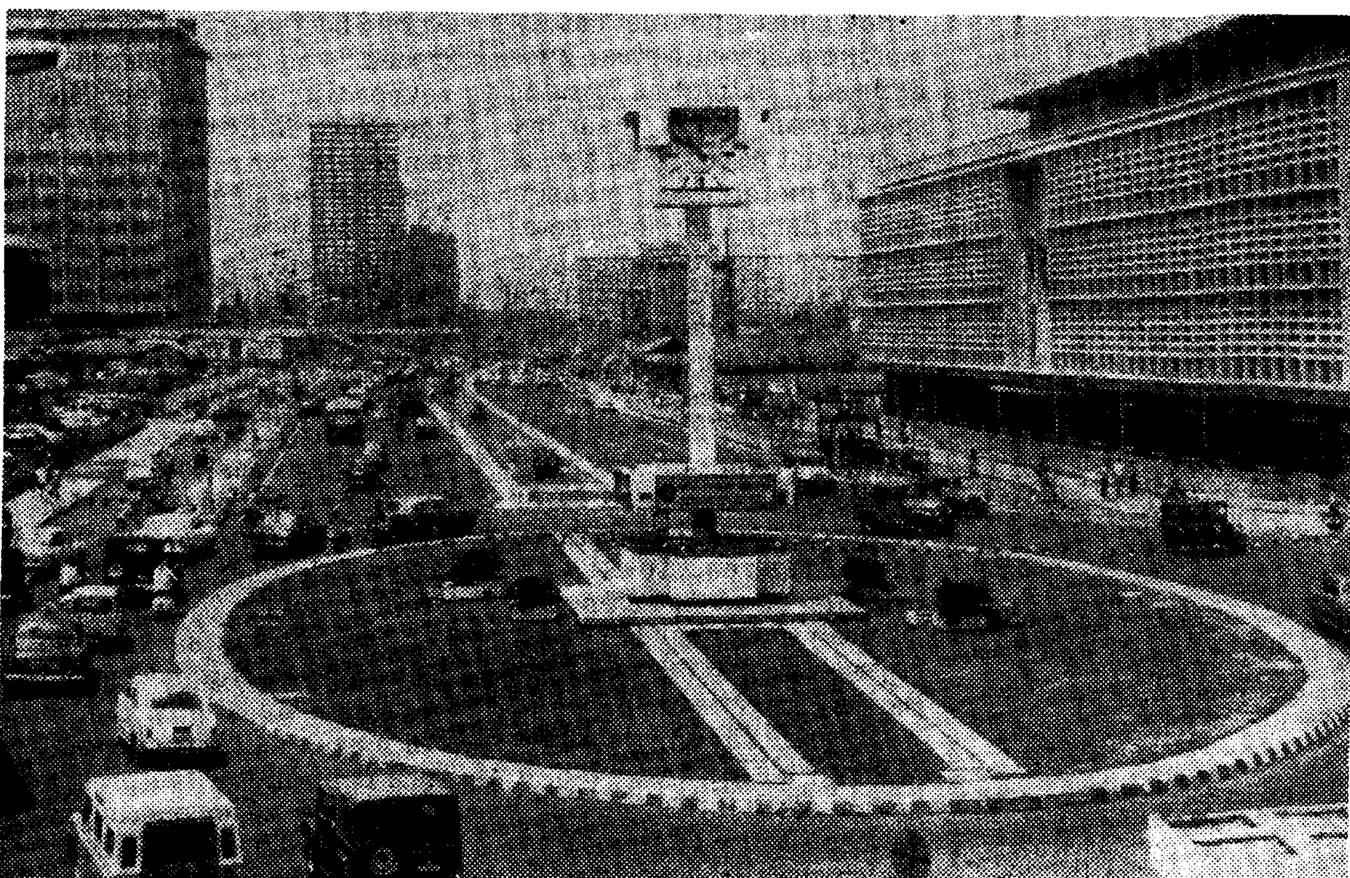
Er ontstond een machtsvacuüm en de revolutie veranderde fundamenteel van karakter, aldus De Jong. Een vrij "burgerlijke" revolutie veranderde in een explosie, maar zonder organisatie en zonder leiders. En dat was het centrale probleem waar de Britse, Nederlandse en Republikeinse onderhandelaars mee te maken kregen.

BESPREKINGEN

Op 2 oktober arriveerde luitenant gouverneur- generaal Van Mook in Indonesië. Hij wilde onmiddellijk besprekingen aanknopen met onderhandelaars van de Republiek en vanuit Den Haag — waar volgens De Jong door afstand een daarmee samenhangende onbekendheid met de situatie in Indonesië heerste — kwam de mededeling dat onder geen beding gesproken mocht worden met Sukarno maar dat Van Mook wel het recht had tot het voeren van besprekingen met meer gematigde republikeinen. Voorwaarde was echter nog steeds dat het Nederlandse gezag hersteld zou worden voor gesproken zou kunnen worden over zelfbestuur. Dat mede onder druk van Groot- Brittannie dat slechts bereid was mee te werken als Nederland inderdaad gesprekken aanknoopte met de Republiek. Groot- Brittannie had uiteraard directe politieke besprekingen met politieke republikeinse leiders op het oog met als doel een regeling waarbij recht zou worden gedaan aan de nationalistische gevoelens, zo schrijft De Jong.

Van Mook bereikte overigens wel met zijn besprekingen dat enkele tienduizenden Nederlanders die nog geïnterneerd waren in de kampen het leven gered werd. De Britten besloten tot een militaire actie nadat Van Mook het fiat had gekregen voor zijn besprekingen. De Britten wisten uiteraard niet wat de inhoud van die besprekingen mocht zijn.

TEGENWERKING

Ondanks de voortdurende tegenwerking van het kabinet in Den Haag dat bang was voor de publieke opinie in Nederland, ging Van Mook door. Hij zocht en zag nog steeds een oplossing langs diplomatieke weg in plaats van een militaire confrontatie. Dat meende ook de leider van het Indonesische kabinet, Sjahrir. Zijn probleem was volgens De Jong de zwakke positie van zijn regering ten opzichte van de revolutionaire achterban die liever een militaire oplossing wilde.

Van Mook en Sjahrir kwamen uiteindelijk in maart 1946 tot een soort overeenkomst. In april werd dit besproken op de Hoge Veluwe maar voor de besprekingen had de Nederlandse regering al bepaald dat slechts gesproken kon worden van een protocol (een maand later werden verkiezingen gehouden). Niettemin werd wel de republikeinse status van Java erkend, een hele stap vooruit.

Beide partijen stonden onder druk. Sjahrir omdat de Britse troepen in de loop van 1946 zich zouden terugtrekken uit Indonesië en hij volgens De Jong wel wist dat hij slechts de rust zou kunnen handhaven met behulp van de Britse troepen. Nederland stond om dezelfde reden onder druk want de dan in Indonesië arriverende Nederlandse troepen zouden bij lange na niet de getalssterkte van de Engelsen benaderen. Ook was het voor het bijna bankroete Nederland onmogelijk om financiele steun te krijgen van de Verenigde Staten zolang er geen uitzicht was op een politieke oplossing.

MISLUKT

De conferentie op de Hoge Veluwe is later als mislukt aangemerkt. De Jong bestrijdt dit, want er werden toch een aantal belangrijke concessies gedaan. Er kwam weliswaar geen akkoord tot stand maar de mogelijkheden voor een latere overeenstemming werden opengelaten. De conferentieresultaten leidden overigens wel tot een algehele strijd in Indonesië.

Inmiddels waren in Nederland verkiezingen gehouden waarbij de KVP een flinke winst behaalde. Deze partij was fel tegen de Republiek en probeerde ook onmiddellijk op alle manieren de bereikte resultaten onderuit te halen. De KVP hoopte nog steeds de onderhandelingen te kunnen rekken tot het "probleem" op militaire wijze kon worden opgelost. De PvdA was daarentegen voorstander van een voortzetting van de besprekingen en uiteindelijk leidde alle ruzie tot de instelling van een commissie- generaal. Het KVP-lid in deze commissie kreeg overigens van zijn eigen partij het mandaat mee de besprekingen op alle mogelijke manieren te torpederen, aldus De Jong.

Niettemin leidden de besprekingen van de commissie- generaal met Van Mook en de republikeinse leiders uiteindelijk tot de besprekingen van Linggadjati in november van 1946. Dat was volgens De Jong de beste kans geweest om uit de problemen te komen. Op de besprekingen van Linggadjati werd de soevereine staat van Indonesië erkend binnen een Nederlandse - Indonesische Unie onder leiding van de Nederlandse kroon.

CRISIS

De tijd drong evenwel. Op 30 november zouden de Britse troepen Indonesië verlaten. Het verdrag werd wel geparafeerd maar de Nederlandse onderhandelings- delegatie ging terug om het verdrag aan het parlement voor te leggen. Van Mook tekende nog aan dat een beslissing binnen vijf dagen genomen moest worden.

Dat gebeurde niet. In Nederland ontstond een politieke crisis. Het Indonesische leger vertrouwde het Nederlandse niet, het was bang dat de Nederlanders genadeloos zouden toeslaan na 30 november. Ook de Nederlandse troepen waren geen voorstander van de Unie zoals die in Linggadjati tot stand was gekomen. De aantasting van de eenheid van het Koninkrijk was voor het leger onaanvaardbaar, zo maakten de bevelhebbers bekend. En waarvoor iedereen gewaarschuwd had gebeurde: onmiddellijk na het vertrek van de Britten escaleerde de situatie in Indonesië.

Behalve de politieke crisis bevond Nederland zich ook plotseling in een economische crisis. Mede onder invloed daarvan werd uiteindelijk besloten toch weer naar de oorspronkelijke akkoorden van Linggadjati terug te keren. Vanuit Den Haag werd een interim- regering voorgesteld. De Republikeinse regering was intussen ernstig verzwakt door de militaire problemen in het land en wees het voorstel af. Tevens gokten zij er volgens De Jong op dat Nederland de oorlog niet zou kunnen volhouden vanwege de financiele problemen.

Uiteindelijk leidde het afwijzen van de interim- regering tot de politionele acties, aldus De Jong. De politieke impasse, maar vooral de financieel- economische dwang- situatie en de weigering van de VS om deze te helpen oplossen, waren een beslissende invloed op Nederland, zo besluit De Jong het boek. Alle alternatieven waren geprobeerd: diplomatieke oplossing, internationalisatie, militaire actie en geen van hen had resultaat geboekt. De uiteindelijke verandering van houding van de VS van pro- Nederlands naar pro- Indonesisch gaf de doorslag en leidde tot de onvermijdelijk terugtrekking.

ROY LOUIS

(vervolg van pag.5)

tonen). Denk niet direct dat ik vrede of liefde of iets dergelijks propageer. Dat is heel subjectief. Mocht iemand die naar mijn spel of muziek luistert het gevoel van vrede ervaren, of van vreugde of verdriet, dan is dat de vrijheid van hem of haar zelf".

"Mijn muziek levert de ingrediënten tot het ervaren van dit gevoel. Natuurlijk zal een vrolijk stuk zelden iemand tot zwaarmoedigheid stemmen, maar om bij elk stuk te denken dat de boodschap net zo overkomt als hij bedoelt, is niet reëel. Met de Roy Louis band heb ik het voordeel dat mijn mede- muzikanten mijn arrangementen, klankkeuzes en overgangen goed aanvoelen. Niet iedere super- muzikant is daartoe in staat en dat hoeft ook niet, omdat wij vrij zijn in de interpretatie. Heeft mijn toetsenist bijvoorbeeld een stuk gecomponeerd, dan probeer ik aan te voelen wat zij daarmee wil uitdrukken. Dan is het niet belangrijk meer welke noot ik speel, maar hoe ik hem speel.

Muziek is de enige taal die iedereen 'verstaat'. Je hoeft daarvoor geen scholing of opleiding te hebben want het is een taal die je voelt. Als musicus dien ik rekening te houden met mijn publiek, als artiest is dat andersom. Op een gegeven ogenblik gaan ook andere belangen een rol spelen. Een commercieel stuk zal ik heel anders benaderen dan een lied dat ik schrijf ter ere van bijvoorbeeld Suriname. In een commerciële opdracht tellen de zakelijke belangen zwaarder. Daar ontkomt zelfs de grootste artiest niet aan die deze richting opgaat."

SAMENWERKING

Roy Louis is een genie op muzikaal gebied. Maar zonder een ijzere discipline en een zekere vastberadenheid zou zijn genialiteit nooit ontdekt zijn. Geniaal zijn er meer hier op het eiland, en Roy is er echt niet vies van om met lokale artiesten samen te werken. Door zijn omgang met artiesten van velerlei slag en zijn ervaring weet hij beter dan wie ook dat het bereiken van de top veel inspanningen en opofferingen vereist. In het geval dat er van een samenwerking sprake zou zijn, eist hij van zijn eventuele partner dan ook wat hij zelf inlevert, dat zijn vechtlust, overgave en discipline. Aan dat laatste ontbreekt het nogal bij de lokale artiesten. Zonder overigens af te doen aan hun talenten en prestaties, want een ieder is vrij om zijn eigen doelen en verwachtingen te bepalen. "Om te beginnen zou een samenwerking met wie dan ook (want ik maak daarbij geen onderscheid tussen een landgenoot of niet landgenoot) betekenen dat onze interesses op hetzelfde vlak liggen. Onze muziekkeuze (pop, jazz, salsa) zal daarbij een grote rol spelen. Een genre als popmuziek heeft naast artistieke belangen ook commerciële belangen. Er zijn zeker mensen waar ik graag iets mee zou willen doen. Daarvoor hoeven wij niet eens op hetzelfde niveau te staan, als ik maar het gevoel heb dat de ander(en) ook alles geven. O ja, ik denk dat er zich in de toekomst zeker kansen en mogelijkheden zullen voordoen om met een bekende of minder bekende artiest samen te werken. Dat sluit ik zeker niet uit. Met Jean McDaniëls (hitsingle: Feel like making love) heb ik bijvoorbeeld een goed contact. Maar de tijd zal leren of wij samen iets zullen produceren. Van lokale artiesten heb ik eigenlijk geen serieuze toenadering gemerkt. Zelf heb ik vorig jaar Izi Monsanto ontmoet, een vrij onbekende artiest, maar met hem zou ik wel een project willen beginnen in de popmuziek. Show hoeft voor mijn persoon niet. Ik hou het voor mezelf op een voudige presentatie. Muziek, recht toe recht aan.

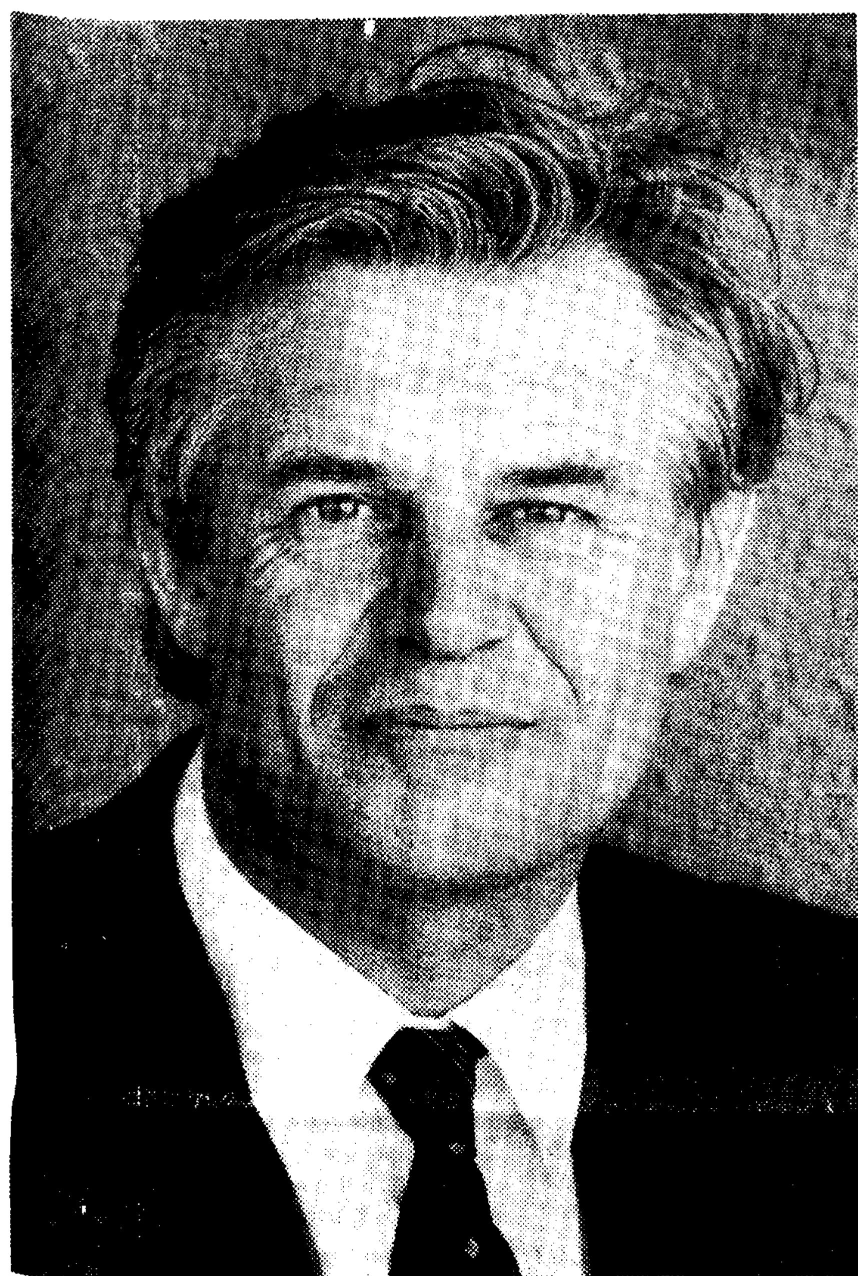
CONCERTEN

Tijdens de laatste concerten is gebleken dat de Roy Louis band toch wat aan de presentatie heeft gedaan. Dit is de inbreng van manager Martha Wilson. "Om de groep te kunnen verkopen is de presentatie héél belangrijk. Dat is mijn afdeling dus heb ik dat duidelijk gemaakt. Gelukkig hoeft Roy niet in de glitters en eerlijk gezegd vind ik dat de stage- apearance die de groep nu heeft, overeenkomt met de muziek die zij ten gehore brengt." In de show- en muziekwereld van vandaag betekent een verschijning op stage de helft zo niet meer van een succesvol concert.

Pleitbezorger van Antilliaanse literatuur

Wim Rutgers gaat weg -niet terug- want hij komt zeker weer naar Aruba

DE NAAM Wim Rutgers klinkt bekend en vertrouwd voor alle trouwe ÑAPA-lezers. Al vanaf de start van de ÑAPA is Wim Rutgers medewerker op het gebied van de literatuur, en een zeer gewaardeerde medewerker. Zijn artikelen die niet alleen in de ÑAPA verschenen maar ook in diverse literaire tijdschriften, in Nederland, België en op de Antillen. Zij geven een duidelijk beeld van een eigen visie op de Antilliaanse en de Surinaamse literatuur, het gebied waarop Wim Rutgers zich, vooral door werk en leefomstandigheden, gespecialiseerd heeft. Wim Rutgers zal deze zomer na een periode van dertien jaar Aruba verlaten in verband met gezins- omstandigheden.

WIM RUTGERS

Niet voorgoed zoals hij zelf aangeeft; hij hoopt na een aantal jaren weer terug te komen. Hij zegt dan ook niet: "Ik ga terug", maar "Ik ga weg". Aruba is thuis. Nu Wim Rutgers voorlopig vertrekt van Aruba, had Nel Casimiri een gesprek met hem waarin Wim wat terugblikt op zijn Arubaanse jaren.

SURINAME

Wim Rutgers kwam naar Aruba vanuit Suriname. Toen hij bijna klaar was met zijn studie stond er een noodkreet in de krant om leraren voor Suriname. Zijn vrouw en hij liepen al rond met het idee verder te willen kijken dan de grenzen van Nederland als ze daartoe de kans zouden krijgen, dus togen ze naar de voorlichtings- bijeenkomst in april 1971. Veertien dagen later had hij zijn benoeming en eind 1971, toen hij zijn studie voltooid had, vertrokken ze met een vierjarig contract naar Suriname.

Dat beviel prima: "Een geweldige tijd in een geweldig land", maar het bleek wel dat Wim Rutgers gelijk opnieuw moest beginnen met studeren. Hij kwam namelijk terecht op het Algemeen Pedagogisch Instituut, de onderwijzers- opleiding in Suriname, en het programma daar was sterk gericht op Suriname en het Caribisch gebied. Nu had hij tijdens zijn Nederlandse opleiding wel eens gehoord van Helman en van Debrot, maar daar hield zijn kennis over de Caribische literatuur wel mee op. Hij moest beginnen met lezen, boeken van Surinaamse en Antilliaanse schrijvers, maar ook vertalingen uit het Engelstalig Caribisch gebied en uit Zuidamerika. Dat inlezen was de aanleiding voor zijn eerste boekje, bestemd voor de leerlingen van school: Gedachten over gedichten. Hierin speelden de vormkenmerken in de poëzie, de poëtica een grote rol; de voorbeelden haalde hij uit de Caribische literatuur.

Tijdens zijn jaren in Suriname bracht Rutgers vakanties door op Curaçao en op Aruba en toen hij na Suriname kon kiezen tussen Aruba en Curaçao viel de keuze, welbewust, op Aruba. Daar lag het accent anders, nu op de Antilliaanse literatuur, maar het lag toch in het verlengde, namelijk op Caribische literatuur. Opvallend daarbij was dat waar men in Suriname relatief onbekend was met de Antilliaanse literatuur, men hier ook niet veel wist van de Surinaamse literatuur; er was gewoon niet veel belangstelling.

ARUBA

In 1975 kwamen in de sektie Nederlands van het Colegio Arubano veel nieuwe leraren, w.o. bijvoorbeeld naast Wim Rutgers ook Frank Booi en zij

'Het korte baan werk ligt mij moeilijk, ik heb veel woorden nodig'

besloten het lesprogramma aan het Colegio aan te passen: de historische letterkunde werd geschrapt en veel Antilliaanse letterkunde werd ingevoerd. Daarnaast vroeg men aandacht voor de jeugd- literatuur. Het accent werd verschoven van de historische naar de literair- analytische kant en daar past het Antilliaanse tussen.

Naast het lesgeven bleef Wim Rutgers ook schrijven. De laatste tijd in Suriname en de eerste tijd op Aruba werkte hij aan een boek over SHRINIVASI, onder de titel: De Dichter en het Woord. Dat boek is blijven liggen en het ligt er nog. Maar het lesgeven vraagt voorbereiding en hij begon ook hier te schrijven voor zijn studenten.

In die tijd verzorgde Jos de Roo de boekenpagina van de Amigoe en Jos de Roo was een oude bekende uit Suriname waar hij les gaf aan de Christelijke onderwijzers- opleiding. Op zijn verzoek begon Rutgers met zijn recensies voor de Amigoe. De eerste verscheen begin 1977 over Astrid Roemer's: "Waarom zou je huilen mijn lieve, lieve...". Het boek is pas herdrukt in Nederland.

JOURNALISTIEK

Van het een kwam het ander, vertelde Rutgers: "Het journalistieke werk, het korte baanwerk, kost mij moeite. Ik heb ruimte nodig, vrij veel woorden nodig. Daarom schrijf ik liever voor tijdschriften. Ik heb in het Vlaamse tijdschrift "Ons Erfdeel" een hele serie artikelen, een kroniek, verzorgd over wat er verscheen in Suriname en op de Antillen. Voor zo'n tijdschrift werk je bijna een jaar vooruit, het is lange termijn werk".

Rutgers publiceerde ook artikelen in o.a. Kristof en Antillean Review en natuurlijk in de ÑAPA.

MIEP DIEKMAN

Zijn belangstelling voor jeugdliteratuur bracht Rutgers al snel in contact met het werk van Miep Diekman. Zij kwam naar Aruba om met Alice van Romondt te praten en te kijken of er op Aruba geen schrijvers waren. Uit die samenwerking is uiteindelijk Charuba geboren, de Arubaanse uitgeverij die samen met Leopold in Nederland jeugdboeken uitgeeft en het schrijven stimuleert. Miep Diekman hield lezingen op de scholen, w.o. het Colegio Arubano en dat werd een hele happening. Daar heeft Rutgers haar toen ontmoet. Hij maakte een interview met haar voor de Amigoe en las al haar boeken. Dat lezen verwerkte hij tot een leesverslag: "De Caribische boeken van Miep Diekman", dat bij Charuba/Leopold werd uitgegeven. Hierin bespreekt hij al haar Caribische jeugdboeken.

JEUGDLITERATUUR

Dit jaar verschijnt ook een nieuw boek van Wim Rutgers over Caribische jeugdliteratuur: "BON DIA, met wie schrijf ik?" Het boek is ten tijde van het gesprek pas twee dagen oud en hij heeft het meegebracht om te laten zien.

Wim Rutgers pleit ervoor dat de jeugdliteratuur meer serieus moet worden genomen. "De eisen die men stelt aan volwassen romans, gelden net zo goed voor jeugdromans".

Het boek BON DIA beoogt drie dingen. In de eerste afdeling laat Rutgers zien wat er gebeurt als op de Antillen of op Aruba een boek op de markt wordt gebracht. Hij geeft daarin een beschrijving van manuscript tot boek. De startproblemen: Voor wie schrijf ik, voor volwassenen of voor kinderen? In welke taal schrijf ik? Waar vind ik een uitgever? En als het boek geschreven is: Wie maakt de illustraties? Hoe verloopt de distributie en de promotie?

Een literaire infrastructuur ontbreekt hier, al is het op Curaçao wat beter dan op Aruba. Op Curaçao besteedt men bijvoorbeeld op de radio aandacht aan nieuwe uitgaven. Ook de boekwinkels zijn op Curaçao beter ontwikkeld dan op Aruba. Wel is de bibliotheek daar zeer actief als promotiecentrum.

De tweede afdeling van het boek geeft een overzicht van de belangrijkste jeugdboekenschrijvers van de Antillen en Aruba. Daarbij geeft hij biografieën en bibliografieën, besprekingen en analyses van de werken e.d.

De derde afdeling tenslotte is een soort excursie waarbij Rutgers de Curaçaose en Arubaanse boeken probeert te plaatsen in een Caribisch verband. Daarin trekt hij lijnen naar de jeugdliteratuur van Suriname en naar bijvoorbeeld Engelstalige Caribische jeugdboeken.

CHARUBA

De samenwerking van Charuba, de Arubaanse uitgeverij, met de Nederlandse uitgever Leopold komt ook ter sprake. Leopold heeft zich vorig jaar teruggetrokken uit die samenwerking. "Uitgevers moeten economisch denken. De verkoop van de Papiamentse boeken is erg tegengevallen. De directie van Leopold had er geen oog op dat deze markt zo klein was. Daarbij kwam nog de extra moeilijkheid dat de spelling van het Papiamentu op Aruba anders is dan op Curaçao, zodat de boeken in de Arubaanse spelling niet in het Curaçaose onderwijs gebruikt konden worden.

Charuba gaat nu alleen door. Er liggen nog vier of vijf boeken op stapel, poëzie en toneel in het Papiamentu en Engels. De Charuba- schrijvers die in het Nederlands schrijven zijn naar Leopold gegaan. UNOCA heeft de uitgeverij een aanvangssubsidie gegeven, die ze kunnen terugstorten als de verkoop loopt."

Wat de vorm betreft heeft men wel een stap terug moeten doen door de kleine oplage. Zo is het boek BON DIA op A4 getypt afgedrukt. De poëzie echter, waarbij het veel meer op de vorm aankomt, wordt wel in drukkers- kwaliteit uitgevoerd.

UNA-LEZING

Het andere boek dat een dezer dagen uitkomt was nóg net niet klaar: "Het nulde hoofdstuk van de Antilliaanse literatuur". Daar is hij heel lang mee bezig geweest, al vanaf 1980. Uit de inhoud zijn al een paar artikelen in de Amigoe verschenen. Het gaat over de Antilliaanse literatuur in de eerste helft van de negentiende eeuw, een onbekend en nooit genoemd hoofdstuk, dat voornamelijk bestaat uit gelegenheids- poëzie. Rutgers onderzocht daartoe alle nummers van de Curaçaosche Courant tussen 1812 en 1865, het enige orgaan waar men in die tijd in kon publiceren. Op Aruba beschikt men over de nummers vanaf 1847, dus hij heeft veel onderzoek moeten doen in het archief op Curaçao. Omdat hij alleen maar in de vakanties en in sommige weekenden hieraan kon werken, hebben de medewerkers van het archief en Carel de Haseth hem daarbij geholpen. Zij vonden een hele serie gedichten en daar wilde Rutgers "WAT" mee doen. Zij werden de basis van "Het nulde hoofdstuk". In de lezing die Wim Rutgers afgelopen zondag op de UNA hield in het kader van de Cola Debrot- voordrachten vertelde hij over wat zijn onderzoek in de Curaçaosche Courant zoal had opgeleverd, niet alleen aan gedichten, maar ook aan advertenties en recensies over gebeurtenissen in het culturele leven uit die jaren.

ARUBAANSE LITERATUUR

Samen met Frank Booi, Joyce Pereira en Glenda Nava gaf Rutgers ook een bloemlezing uit van Arubaanse poëzie: "Cosecha Arubiano"; een soort Arubaanse tegenhanger van Pierre Lauffer's "Di Nos".

De Arubaanse literatuur krijgt op Curaçao veel te weinig publiciteit, vindt Rutgers: "Nu zijn het zelfs twee landen op zes eilanden. Je weet veel te weinig van wat er op de andere eilanden gebeurt. Dat bleek heel sterk op het FESTANTIL in 1980 waar schrijvers van alle Antilliaanse eilanden aanwezig waren. In begin juli, als ik in Nederland ben, is er in Amsterdam een Amerikanisten- congres met een grote afdeling literatuur. Van die grote afdeling is een klein onderdeel de literatuur van Suriname, de Ned. Antillen en Aruba. Ik zal daar een inleiding houden over de Arubaanse literatuur.

De ontwikkeling van de Arubaanse literatuur is heel anders dan die van Curaçao. Op Curaçao ligt de bloeitijd van de Spaanse periode aan het eind van de negentiende eeuw, op de Bovenwinden ligt die periode bij de Engelstalige literatuur gelijk, maar Aruba had niets in die tijd. Althans er werd niets gepubliceerd. Als er geen tijdschriften zijn, geen publicatiemogelijkheden, komt er niets in de openbaarheid. Pas als ergens een drukpers is, begint de literatuur.

Op Aruba komt de eerste drukpers pas op het eind van de negentiende eeuw. De literatuur van Aruba begint pas in de dertiger jaren na de komst van de Lago.

In 1932 schrijft Henry Lampe in het Nederlands: "Aruba voorheen en thans". Dat boekje is helemaal onbekend en nooit herdrukt. Het werd geschreven in dezelfde tijd als John de Pool's: "Del Curaçao que se va". Als Curaçao verandert, verandert Aruba ook, maar waar John de Pool vol nostalgie praat over vroeger, is Lampe juist heel positief over de moderne tijd. Hij vindt het nu veel beter dan toen.

De eilanden weten weinig van elkaar. Ieder maakt zijn eigen ontwikkeling door in zijn eigen tijd. De grote lijnen zijn echter weer gelijk. Je kunt dat vergelijken met het Engels Caribisch gebied en met Suriname: ook daar lopen dezelfde lijnen. Ze komen terug, als is het niet op hetzelfde moment: dezelfde thema's en dezelfde vormen komen terug".

TONEEL EN POEZIE

Zo pratend met Wim Rutgers word ik steeds nieuwsgieriger naar de literatuur van Aruba, want daarover is mij inderdaad niet veel bekend.

Rutgers erkent dat er niet veel proza wordt geschreven, wel poëzie en wat toneel. In zijn boek "Dubbeltje lezen, stuivertje schrijven", heeft hij een hoofdstuk gewijd aan Ernesto Rosenstand en het Arubaanse toneel. Rosenstand schrijft ook poëzie (Un angelo sin fin) met als bijvoorbeeld Filomena Wong (Mi ta biba den mi pensamentu) en die poëzie- bundels worden goed verkocht. Er is belangstelling voor.

Op Aruba hebben echter vooral de jeugdschrijvers zich de laatste tijd geprofileerd. Dat begon in 1985 met Desiree Correa (Mosea's eiland), daarna volgden Frances Kelly en anderen.

Het nieuwste boek dat nu bij de drukker ligt, is van Richard Pieternella en heet: "Niet huilen bij de zee". Het gaat over een Curaçaos meisje van vijftien jaar dat zwanger wordt.

"Deze boeken gaan over hun eigen leefwereld en wat nog belangrijker is, hun eigen belevingswereld. Doordat er een taal- overeenkomst is, denkt men in Nederland dat er ook een overeenkomst is in problemen. Maar er is een enorm cultuur- verschil en daar worstelen onze schrijvers mee. Als je er voor kiest in het Nederlands te schrijven, ben je nog geen Nederlands auteur. De voertaal is Nederlands, maar de wereld is Caribisch".

VERSCHILLEN

In Nederland vraagt men een schrijver: "Waarom schrijft u?" De eerste vraag hier is: "Waarom schrijft u in het Nederlands?"

En de Nederlandse critici vragen aan Antilliaanse en Arubaanse schrijvers: Waarom schrijft u zulk ander Nederlands?"

Zorgelijk zegt Rutgers: "Ze hebben op het ogenblik de wind niet mee. De belangstelling voor de Derde Wereld in jeugdboeken is aan het wegebben. Ze zoeken het nu meer in de fantasiewereld. Voor onze auteurs is het een moeilijke start".

Ook de Curaçaose jeugdboeken baren hem zorgen: "Nu schrijven Sonia Garmers en Diana Lebacs, maar wie volgt daarna?" en

"Zolang het Nederlands voertaal is op de middelbare scholen, wil je de kinderen in de gelegenheid stellen in die taal wat te lezen over zichzelf en over hun eigen mensen. Maar waar blijft de jongere generatie", zucht hij opnieuw.

"Er worden ook geen jeugdboeken geschreven in het Papiamentu, terwijl er geen kinderboeken meer geschreven worden in het Nederlands. Daar heeft het Papiamentu het helemaal overgenomen".

TOEKOMSTPLANNEN

Aan het slot van het gesprek onderstreept Rutgers nogmaals dat hij hoopt dat zijn verblijf in Nederland tijdelijk zal zijn. Hij kan nog niet duidelijk zijn over wat hij precies in Nederland gaat doen, al heeft hij wel plannen. Hij wil namelijk in de komende jaren een institutionele geschiedenis van de literatuur van de Nederlandse Antillen en Aruba schrijven. Daarbij hebben professor J.J. Oversteegen en Carel de Haseth hem al hun steun toegezegd. Het is alleen nog niet zeker of het financieel haalbaar is.

Hij zal echter zeker blijven studeren en schrijven.

NEL CASIMIRI

Nog strengere aanpak supporters

Thatcher komt nu met 'Anti-Hooligan pakket'

LONDEN — De Britse eerste minister Margareth Thatcher heeft na een bijeenkomst van vijf kwartier in haar ambtswoning met een aantal adviseurs een 'Anti-Hooligan pakket' gepresenteerd.

Kort nadat de FA (Football Association) het besluit had genomen de aanvraag bij de Uefa om de Engelse clubs weer toe te laten tot de Europese bekertoernooien weer in te trekken, besprak Thatcher nieuwe maatregelen om de relschoppers, die volgens haar de naam van Groot-Brittannië in Europa te grabbel gooien, aan te pakken.

In het pakket wordt de vraag gesteld of het nog wel zin heeft, dat de Britse vertegenwoordigende teams deel blijven nemen aan internationale evenementen, andere in het concept genoemde aanbevelingen zijn:

— reisrestricties voor supporters op langere termijn

— verdere beperkende maatregelen betreffende de toegang tot de wedstrijden

— een scherper verbod op de verkoop van alcohol in de buurt van de voetbalstadions

— verhevigde inzet van de politie-recherche om vandalisme bij de wortels aan te pakken

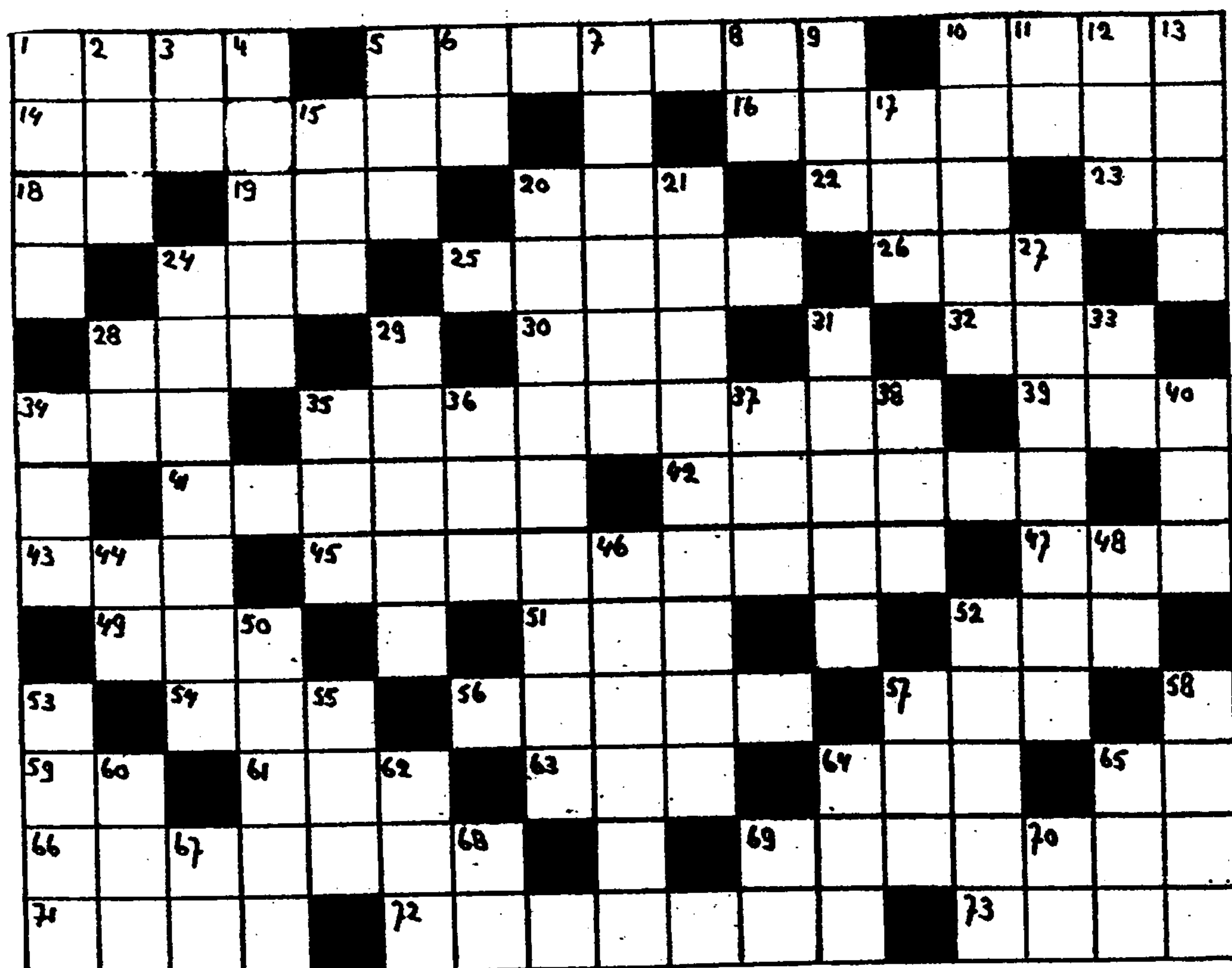
Wij zijn ontzet door wat er in West-Duitsland is gebeurd", verklaarde Douglas Hurd, minister van Binnenlandse Zaken, na het gesprek. "Het is duidelijk dat de huidige maatregelen onvoldoende zijn en dienen te worden verscherpt."

Tegelijkertijd zei een woordvoerder van de Westduitse politie in Dusseldorf, dat de Engelsen niet de aanstichters waren van de rellen, die de stad twee nachten teisterden. "Niet de Britten, maar de Westduitse jongeren zijn verantwoordelijk voor de schandalige gebeurtenissen van de afgelopen dagen."

De bijeenkomst was maandag al op de agenda geplaatst als gevolg van de problemen met de Britse supporters na het verlies van Engeland tegen Ierland. Thatcher vroeg Colin Moynihan, minister van Sportzaken, en Hurd om een uitgebreid rapport over het Britse supportersgedrag in West-Duitsland.

Moynihan zag woensdag het Engelse team verliezen van Oranje en kondigde toen al een flink pakket maatregelen aan dat tegen het voetbalvandalisme bij Thatcher zou worden ingediend. Hurd bood woensdag de Westduitsers telefonisch zijn verontschuldigingen voor het gedrag van de Britse fans aan. Hij excuseerde zich voor de grote overlast, die de Britten het Westduitse politie-apparaat hebben bezorgd.

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Alleen; 5. Noord Afrikaans herdersvolk; 10. Godenliederen; 14. Gegevens aan het slot van een drukwerk; 16. Bevallig; 18. Slee; 19. Delfstof; 20. Spoedig; 22. Papegaai; 23. In het jaar; 24. Europeaan; 25. Stekel; 26. Vis; 28. Artikel; 30. Niet flink manspersoon; 32. Ingezet stuk; 34. Eenheid van luchtdruk; 35. Ouderwets stuk speelgoed; 39. Gemeen; 41. Griekse god; 42. Verlegen; 43. Energie; 45. Vuren waaromheen mensen zich plegen te verzamelen; 47. Groente; 49. Nonsens; 51. Door middel van; 52. Voegwoord; 54. Omslag; 56. Meisjesnaam; 57. Oppervlaktemaat; 59. Deel van een mast; 61. Profijt; 63. Meisjesnaam; 64. Jong dier; 65. Lidwoord; 66. Spreuk; 69. Fouten; 71. Zuivelproduct; 72. Onberispelijk; 73. Gezicht.

VERTIKAAL: 1. Kunstleer; 2. Deel van het hoofd; 33. Laatstleden; 4. Opbrengst; 5. Stomp; 6. Voegwoord; 7. Job; 8. Muzieknoot; 9. Groente; 10. Effen; 11. Domina; 12. Zonder dit geen leven; 13. Ringvormig koraaleiland; 15. Gezond; 17. Tijdperk; 20. Domme mensen; 21. Draag- constructies; 24. Drukfout; 27. Dunne strook; 28. Rivier in Noord Brabant; 29. Boek met kaarten; 31. Grote troep; 33. Muzieknoot; 34. Buitenkans; 35. Kledingstuk; 36. Boom; 37. Aanmatigende houding; 38. Graad van licht- gevoeligheid; 40. IJdel meisje; 44. Kleuter; 46. Spraakklank; 48. Rund; 50. Voorzetsel; 52. Dieventaal; 53. Zilt; 55. Deel van een gevel; 57. Pedant optreden; 58. Windrichting; 60. Meisjesnaam; 62. Begerig naar; 64. Belgische Radio en Televisie; 65. Rivier in Engeland; 67. Rivier in Noord Brabant; 68. Middelbaar Onderwijs; 69. Maanstand; 70. Op de voorzijde van het blad.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken: Zr Christine Sta Cruz 37 Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

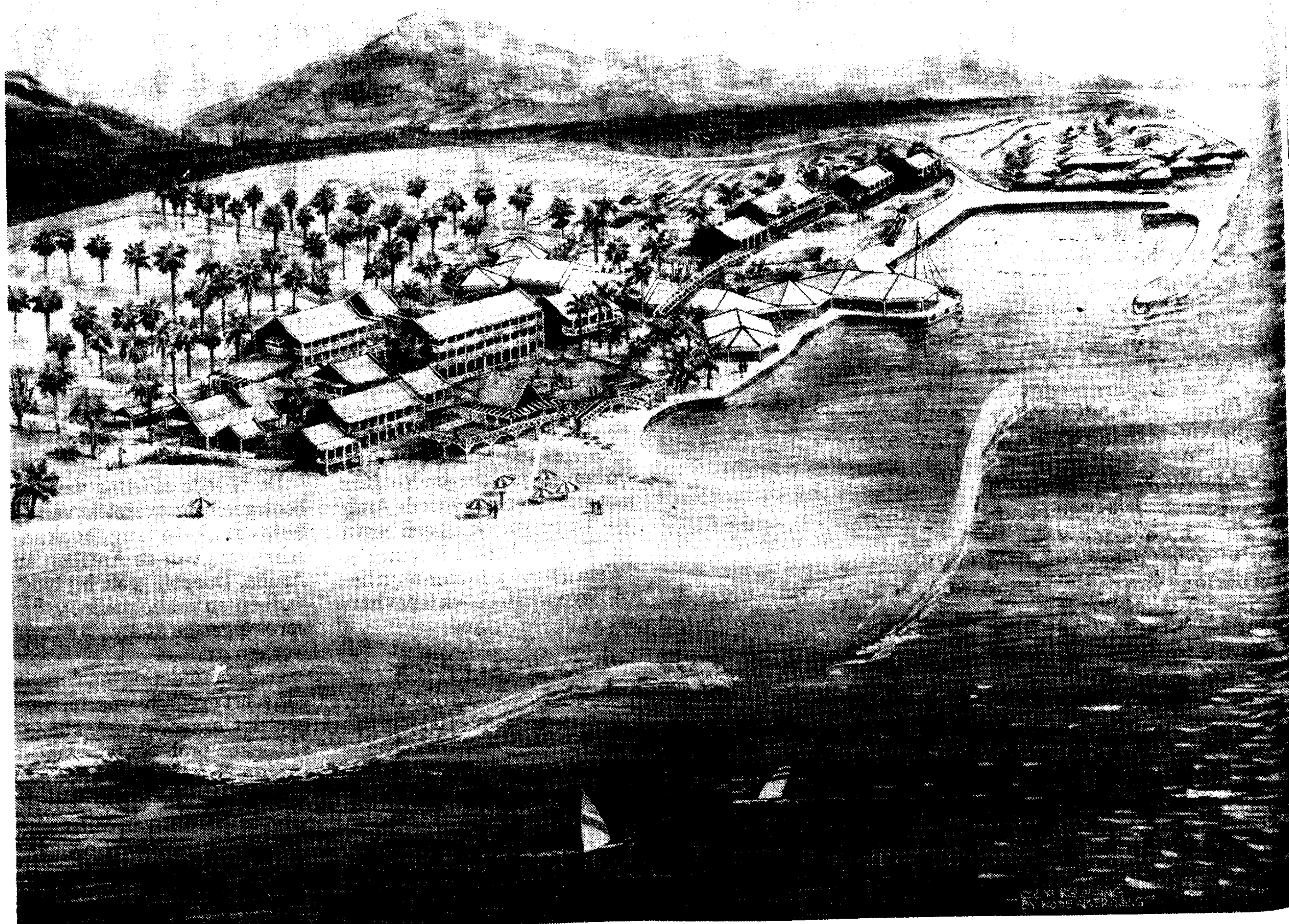
Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. Rank; 4. Absalom; 9. Raat; 13. Oma; 14. Dar; 15. Bie; 17. Sla; 18. Of; 19. Bok; 20. Bek; 22. KLM; 24. Ka; 25. Dosis; 27. Vaart; 28. Kopal; 30. Ons; 32. SAI; 34. Tal; 35. Dra; 36. Kegelbaan; 40. Kil; 42. Arena; 43. Knoek; 44. Ski; 46. Ketelbink; 50. Alf; 52. Oen; 54. Cor; 55. Ega; 56. Benul; 58. Grein; 59. Deern; 61. A.D.; 62. Fec; 64. Uit; 65. Dun; 66. Va; 67. Lof; 69. Kot; 71. Luw; 72. Mes; 73. Gems; 74. Lepreus; 75. Mini.

VERTIKAAL: 1. Rood; 2. Amfoor; 3. Na; 4. Aak; 5. Br.; 6. Areaal; 7. Ob; 8. Mik; 10. As; 11. Alkali; 12. Taal; 14. Dos; 16. Elk; 19. Bis; 20. Base; 21. Krib; 23. Mot; 26. Snaaien; 29. Pakkage; 31. Genen; 33. Hanna; 35. Dis; 36. Kek; 37. Gat; 38. Aki; 39. Nok; 41. Lef; 45. Koedoe; 47. Ecru; 48. Loeier; 49. Brit; 51. Larven; 53. Nuf; 55. Een; 56. Balg; 57. Lek; 59. Duw; 60. Nasi; 63. Col; 65. Dus; 68. FM; 70. Te; 71. Lu: 72. Mi.

Lions Duikhotel

WILLEMSTAD — Gistermiddag werd het heuglijke feit gevierd, dat het hoogste punt bereikt werd bij de bouw van het Lions Duikhotel. Dit wordt het eerste nieuwe hotel op Curaçao sedert vijftien jaar. De directeur, ir. J. Kleyn, van het aannemers- bedrijf Betonbouw, betreurt het dat de regeling voor de erfpacht na maanden nog steeds niet rond is. Volgens de directeur verlopen de bouwwerkzaamheden van het 72 kamers tellende hotel voorspoedig. De verwachting is dan ook dat het Lions Duikhotel voor de aanvang van het toeristen- seizoen op 15 december gereed zal zijn.

Initiatiefnemer tot de bouw van een duikhotel is de Lions Club Curaçao. Kleyn verklaarde dat de samenwerking met Dutch Schrier, na enige wrijvingspunten in het begin, nu goed verloopt. Over de samenwerking met de overheid was de directeur minder te spreken. "Nadat de aanvraag in oktober vorig jaar is ingediend, is de erfpacht van het perceel waarop momenteel gebouwd wordt, nog niet geregeld", zei Kleyn die vreesde dat het project dat voor een groot deel uit partikuliere middelen gefinancierd wordt, daardoor gestagneerd kan worden. "Geldschieters eisen eigendoms- papieren van het project, dus van de grond. Terecht betalen zij niet, als deze er niet zijn. Daardoor kan een aannemer niet betaald worden wat tot gevolg heeft dat het project niet op tijd gereed komt", aldus Kleyn.

Het project is in samenwerking met het architecten- bureau Broos en Van Werkhoven voorbereid. Directeur Kleyn meende dat het dieptepunt in de toeristensector gepasseerd is en dat wat de aanwezige hotel- capaciteit betreft Curaçao zich thans in een stijgende lijn gaat begeven. Tevens sprak hij zijn voldoening uit over het feit dat het hoogste punt geheel volgens tijdschema is bereikt. Volgens de directeur was dit mogelijk doordat een nieuw bouwsysteem, gietbouw, was toegepast, dat elders reeds veelvuldig wordt gebruikt. "Het systeem bestaat hieruit dat wanden worden gestort tussen kamergrote schotten. Na een dag kunnen deze ontkist worden en staat een gehele wand klaar, die nauwelijks meer afwerking behoeft en waar alle leidingen reeds zijn ingestort. De vloeren worden gemaakt van prefab platen waarop een betonlaag wordt gestort. De betonvloer is nauw verbonden met de eerstgenoemde wanden en kan snel worden gefabriceerd", aldus Kleyn.

Tenslotte verklaarde de directeur met nadruk dat het gehele bouwteam dat met de voorbereiding en uitvoering van dit hotelproject bezig is, uit lokale instanties en bedrijven bestaat. "Het is dus niet nodig gebleken buitenlandse 'know-how' te hulp te roepen", zei Kleyn die hieraan toevoegde dat ook voor grotere projecten de benodigde kennis op Curaçao aanwezig is. Kleyn: "Ons verzoek aan Curaçao in zijn algemeenheid, de overheid, inclusief alle instanties die met projecten te maken hebben of kunnen krijgen, en het bedrijfsleven is: laat dat zo blijven, wij kunnen het".

KIESKEURIG

Verloskundige

DE VERLOSKUNDIGE oefent controle uit op het verloop van de zwangerschap, zij verricht normale bevallingen en geeft adviezen zowel voor, tijdens als na de bevalling. Zodra er complicaties dreigen op te treden, wijst zij de kliente door naar een arts.

OPLEIDING

De opleiding duurt drie jaar en wordt gegeven aan drie kweekscholen voor Verloskunde. De studie omvat zowel theoretische als praktische vakken. De theoretische vakken zijn: fysiologie, anatomie, scheikunde, verloskunde, geschiedenis van de verloskunde, pediatrie, gynaecologie, farmacologie, pathologie, psychologie, sociologie, voedingsleer en dieetleer. In ieder jaar van de studie vindt een praktisch gedeelte plaats.

In het eerste jaar beperkt zich dat tot de verzorging van moeder en pasgeborene. Dat gebeurt voor en na de bevalling. Tijdens de bevalling moet de leerling vooral observeren en enige eenvoudige handelingen verrichten.

In het tweede jaar mag de leerling onder leiding bevallingen verrichten. Bovendien moet hij dan in kraam- en poliklinieken stages lopen.

Verder staan er nog stages op het programma op de couveuse-afdeling en bij de afdeling gynaecologie.

Het derde, tevens laatste jaar, bestaat uit stages in de verloskamer, kraamkliniek en polikliniek. Om de thuisbevalling te leren kennen volgt men ook stages bij erkende, zelfstandig werkende verloskundigen. De opleiding mag tussendoor niet gestaakt worden.

De examens zijn geregeld bij de Wet Uitoefening der Geneeskunst.

Het examen bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Aan het eind van het eerste en tweede jaar wordt een theoretisch schriftelijk examen afgelegd en aan het eind van het derde jaar een praktisch examen.

Na dit examen leggen zij, die met goed gevolg zijn toegelaten de wettelijk vereiste eed of gelofte af. Het einddiploma of getuigschrift geeft aan de bezitter de wettelijk vereiste bevoegdheid om zelfstandig het beroep van verloskundige uit te oefenen.

TOELATINGSEISEN

Tot de opleiding kun je toegelaten worden als je in het bezit bent van tenminste een HAVO- diploma met scheikunde, biologie, Nederlands en Engels. Bovendien moet je per 1 september van het jaar dat de opleiding start minimaal 19 en maximaal 35 jaar zijn.

De aanmelding voor de studie is van 1 oktober tot 1 januari. Aan de toelating is een psychologisch onderzoek verbonden.

De opleiding kan gevolgd worden aan een van de volgende kweekscholen voor verloskunde: Louweseweg 6, 1066 EC, Amsterdam, Zandweg 180, 6418 PB Heerlen of Westersingel 112, 3015 LD, Rotterdam, waar je ook terecht kunt voor meer informatie.

Verder dient vermeld te worden dat de eerstejaars altijd verplicht zijn intern te wonen. Tweede en derdejaars kunnen, na overleg en mits tijdig aangevraagd, extern wonen.

PEDRO CASIMIRI

Postzegels

OP WEG NAAR Seoel '88 vragen deze week de Posterijen van Grenada en van de Grenada Grenadines bijzonder de aandacht. Op 13 april jongstleden probeerden genoemde Posterijen de postzegel- verzamelaars met het thema "Olympische Spelen" niet één been, maar gewoon beide onderdanen uit te draaien. Het lijkt er steeds meer op, dat de Grenadiaanse Posterijen intensief bezig zijn de kip met de gouden eieren te slachten.

De vreemde kapriolen van de Posterijen van Grenada zijn tegenwoordig een konstante uitdaging aan het adres van de filatelistische vrijheid van de postzegel- verzamelaars. De lezer of lezeres oordele zelf. Op 13 april jongstleden spuiden de Posterijen van Grenada voor Grenada zelf een serie van acht postzegels en van twee soevenier- velletjes ter ere van de Olympische Spelen te Seoel. De frankeerwaarde van de zegels bedroeg 1, 2, 3, 4, 5 en 10 dollarcents plus eenmaal 6 dollar en eenmaal 7 dollar. Frankeerwaarde van de soevenier- velletjes: tweemaal 5 dollar. In totaal dus 23,25 Westindische dollar.

Zoiets noemt men: centen maken! Maar we waren er nog niet. Voor de Grenadines van Grenada, bewoond door anderhalve man en een paardenkop, volgde op die 13 april 1988 ook een Olympische emissie van acht zegels en twee soevenier- velletjes met volkomen gelijke frankeerwaarden, maar met een gewijzigd zegelbeeld. Laten we eerlijk zijn: de zegels van 1, 2, 3, 4 en 5 cent gaan van de drukker of vanaf de Filatelistische Dienst rechtstreeks als massawaar naar de pakketten- fabrikanten.

Wil men er een gestempeld exemplaar van bemachtigen, dan dient men bij een handelaar zo'n pakket Grenada en de Grenadines te kopen en de desbetreffende zegels naar Grenada ter afstempeling te zenden. Ik wens u daarbij van harte succes toe. Een aantal jaren geleden heb ik zoiets ook eens geprobeerd bij de Filatelistische Dienst van St. Lucia. Ik kreeg mijn zegels prompt ongestempeld terug. Voor het verkrijgen van een afstempeling moest ik de zegels eerst opplakken op een enveloppe! Aldus het begeleidend schrijven! Hopelijk is men op Grenada wat ruimer van opvattingen.

SERIES

Terug naar de series van 13 april. De beide zegels van 10 dollarcents zijn naar mijn mening de enige zegels van deze twee series die door de Grenadianen zelf gebruikt gaan worden. De zegels en velletjes van 5, 6 en 7 dollar zijn uitsluitend bestemd voor de verzamelaars. Welke zegelbeelden worden er op beide series gebruikt? Uit de studio's van Walt Disney heeft men een heel arsenaal van stripfiguren laten aanrukken om op neide series een aantal Olympische sporten te beoefenen en om aan enkele Olympische ceremonieën deel te nemen.

Op de 1 centszegel van Grenada ontsteken een tweetal Walt-Disney- creaties met behulp van een brandglas de Olympische toorts. Op de 2 centszegel proberen een aantal stripfiguren de ontstoken fakkel naar Seoel te dragen. Op de 3 centszegel heeft de vlaggenparade van de deelnemende landen plaats. De 4 centszegel is gesierd met het loslaten van de vredesduiven. Mickey Mouse met een raketmotor op zijn rug neemt op de 5 centszegel deel aan de openings- ceremonie.

Dat in Zuidkorea ook aanvaardbare demonstraties gehouden worden, is te zien op de zegel van 10 dollarcents. Een spandoek met de Olympische leuze: Citius-Altius- Fornius wordt fier meegedragen. Op de zegel van 6 dollar zijn de Walt-Disney- figuren dapper aan het wuiven met Koreaanse waaiers, terwijl op de zegel van 7 dollar het oudste Koreaanse postkantoor wordt afgebeeld. Resten de soevenier- velletjes. Dat is overigens vrij eenvoudig: het eerste bloc beeldt de openings- ceremonie uit en het tweede de sluitings- ceremonie. Bij de Grenada Grenadines raak ik in moeilijkheden. Mijn informatiebron laat me bij één zegelbeeld in de steek.

Achtereenvolgens zou te zien zijn: de lint- oefening van het dames-turnen; een of ander uit de eertijdse worstel- en vuist- vechtpartijen uit de Oudheid; het synchroon

kunstzwemmen van de moderne tijd; een wedstrijd of een krachtmeting van de hoplieten (bij de oude Grieken het zwaarbewapende voetvolk in oorlogs- omstandigheden); een momentopname bij de ruitersport; een tweetal surfers of plankzeilers in aktie en een wedren van strijdwagens uit het oude Hellas. Op de twee soevenier- velletjes is dan nog een tennismatch te zien en een snapshot uit de pentatlon of vijfkamp.

(wordt vervolgd).

M. ARVIS

Recept van Bunchi Romer

Galiña ku mango

Pa: 4 á 6 persona

Mester di:

1 kup di hariña
1 ¾ kup di awa
salu
¼ kucharita di baking powder
3 pechu di galiña
pida ehèmber, kaská islais
2 siboyo largu, kòrtá na pida pida
1 mango grandi òf dos pareu
zeta dushi
3 kuchara di binager
3 kuchara di sherry seku
4 kucharita di soya
2 kucharita di suku
2 kucharita di maisena
2 kucharita di konsomé di galiña
1 kucharita di zeta di zjozjolí.

Moda di prepará:

1. Meskla e hariña ku 1 kup di awa, salu i e baking powder. Traha un mansa lizu. Lag'é para un kuartu di ora;
2. Slais e galiña na repi hanchu i brua e galiña den e meskla di hariña;
3. Kòrta e mango na blòki, no muchu grandi;
4. Keinta e zeta dushi bon i hasa e repi di galiñanan, pa nan bira bunita bruin;
5. Basha e zeta ku a hasa galiña, lagando mas o menos 1 kuchara den e wea;
6. Hasa e ehèmber den e zeta te ora e ta bruin kla;
7. Kombiná e sobrá awa, ku e binager, sherry, soya, suku, maisena, konsomé di galiña i e zeta di zjozjolí i basha esaki riba e ehèmber;
8. Buta e siboyo aseka, baha e kandela i lag'é kushiná un ratu (2 min.)
9. Brua e galiña ku e mango i buta esaki den e sous i bolbe lag'é kushina un ratu. Sirbié unbes.

In Nederland

Parlementaire enquête in paspoort-zaak

DEN HAAG — Voor het onderzoek naar de "ongelukkige" gang van zaken rondom de invoering van een nieuw fraude- bestendig paspoort in Nederland is het onmogelijk een einddatum te stellen.

Dit deelde de voorzitter van de commissie Hermans (VVD) mee in de Tweede Kamer. Met een overweldigende meerderheid gaf de Tweede Kamer er zijn zegen aan de onderzoeks- commissie om te zetten in een parlementaire enquete- commissie. Dit betekent dat getuigen gedwongen zijn alle gevraagde medewerking te verlenen en ook tot het afleggen van getuigenissen onder ede. De reeds ingestelde "gewone" onderzoeks- commissie was bij zijn werk namelijk gestoten op weerstanden.

Wereldattractie in Arnhem

Tropisch oerwoud achter de dijken

NU, RECHTS BOVENIN het regenwoud, begint het tropisch klimaat toch wel vat op je te krijgen: zweet trekt in gootjes over het gelaat, het hoofdhaar begint te plakken, langs de binnenkant van de broekspijpen kruipt de vochtige hitte omhoog, de oksels kriebelen, de band van het polshorloge lijkt wat te zijn ingenomen, de schone zakdoek blijkt in de rechterhand genomen te zijn en is reeds een vochtige lap door het voorhoofdwissen, je snakt naar een fruitpunch met veel ijsblokjes; kortom, we zijn in het oerwoud.

De weg waarlangs we omhoog gegaan zijn heeft de kleur van lateriet, verweerd gesteente, er is het profiel van een eeuwenoud karrespoor in te ontwaren en soms onderbreekt een keitje hinderlijk de regelmatige pas. Links passeerden we de terrasbouw van een paar rijstvelden, in die sawa kwamen de grassprieten al boven het gelige water uit, die straks de rijsthalmen zullen zijn. Erachter zagen we een wand van bananen- struiken, we veegden het voorhoofd nogeens af. In Zuidoost Azië immers waren we?

Nee, dan tien minuten later: een lager en droger landschap, je ademt wat vrijer. Er is een Landrover uit de bocht gevlogen op het pad dat je door de krengig dichte vegetatie volgt, het voertuig ligt al geheel en al gestript door inboorlingen in het struikgewas (zien we daar trouwens niet mango's en papaya's aarzelend in de bloei?) en je schrikt van het nog verse remspoor. Dit is dus in Afrika.

Je zou het denken.

Maar het is Arnhem, Burgers' Dierenpark, 75 jaar oud en in naamgeving met zijn tijd meegegaan: Burgers's Zoo & Safari.

DUITSE VINDING

Deze week werd hier de eerste fase voltooid van 's werelds grootste overdekte tropische oerwoud: een hal van 150 bij 90 meter die overkapt is met een kussenplafond van transparent teflon, dat aan een uitwendig skelet hangt.

Een Duitse vinding, die constructie, maar daar, in Duitsland, wilde hij bij gebrek aan visie van de dierentuin- directeuren niet werken. In het Arnhemse park echter van wijlen Jan Burgers, die daar in 1913 zijn fazanterie begon te tonen, nam het concept gretig over. 'Burgers's Zoo', nu onder de leiding van Antoon van Hooff zat al een tijd te spinsen op iets nieuws. Innoverend waren ze altijd al, ginds in Arnhem: in de jaren zestig werd er het eerste 'Safaripark' ter wereld aangelegd, een open terrein binnen het areaal van een diergaarde, waar grote groepen dieren in sociaal verband konden samenzijn- en bekeken worden door de mens vanuit een veilige auto en, later, een treintje. Toen het nieuwtje ervan af was — in heel Europa verschenen de Safariparken in navolging van Arnhem — kwam Burger's met weer een primeur, een eigen territorium van driekwart hectare voor een grote chimpansee- familie.

Maar je wilt toch steeds weer wat nieuws, zowel de exploitant als de bezoeker van een inrichting tot lering en vermaak in dier- en plantkunde.

Joep Wensing is een van de biologen van Burgers's Zoo. Hij was vanaf 1982 betrokken bij de realisatie van het overdekte tropische oerwoud: alweer zo'n ding, zo weet men de trots wereldwijd bevestigd, dat vooralsnog zijn weerga in mondiaal dierentuinland niet kent. Amerikanen zijn komen kijken en hebben verzucht: ja, zo hadden wij het óók moeten aanpakken, *but we're too late now*.

FLORA

In de hal is het oerwoud nu nog aan het aarzelen. Onder leiding van Joep Wensing en op aanwijzingen van een collega-bioloog en directeur Van Hooff werden de afgelopen maanden, zo'n twintigduizend planten, bomen en struiken, acht- á negenhonderd soorten, onder het kunststoffen gehemelte in de aarde gezet. Veel van die flora gedraagt zich al uitbundig. Het is de verwachting dat binnen vier tot vijf jaar het gewas op die manier twintig meter omhoog geschoten is, dat de teflonkoepel bedekt is en men in het oerwoud in het kletsnatte donker vooruit trekt met hooguit een hand voor ogen, en een ander voor de tast.

Drie tropische landschappen gaat men door: dat van Zuidoost Azië, van Afrika en van Zuid-Amerika. Joep Wensing: "De temperatuur in onze oerwoudhal is aan de grond constant van twintig tot vijfentwintig graden. Maar kom je hoger dan zit je al aan de veertig. Dat, met de vochtigheids- graad, leidt ertoe dat het hier groeit als een tierelier. Wat we nu aan beplanting hebben, de snelgroeiers, zal er later weer uit gehaald worden; die zijn alleen maar, als vulhout, functioneel om schaduw te verschaffen aan de tragere groeiers, die in het regenwoud de blijvertjes zijn. Sommige bomen zullen zo hoog worden, dat ik het bij mijn leven niet meer beleven kan".

Wensing loopt met ons op, verbaast zich er over dat deze struik alweer een decimeter hoger is dan vorige week en aan het blad, toch al zo monstreus van formaat, weer een forse rand heeft toegevoegd. "Veel cultuurplanten", wijst hij tijdens de wandeling door Afrika, Azië en Amerika, "de koffiestruik, colaboom, de oliepalm, in Zuid-Amerika de rubber, de avocado, passievrucht, maniok, enfin: het weinige eetbare dat een tropisch oerwoud biedt, dat hebben we hier".

SCHRALE POT

Het weinige eetbare, ja: de bioloog legt uit dat het tropisch regenwoud weliswaar de rijkst gevarieerde vegetatie van de wereld biedt, maar dat er tegelijk door al dat broederlijk samenzijn der planten en bomen, een schrale pot wordt gekookt. Vandaar dat men er ook nooit grote dieren aantreft.

Wel kleintjes, in Zuid-Amerika de waterzwijntjes bij voorbeeld, de luiaard, een krokodil hier en daar, boshonden en neusbeertjes; in Azië de klauwloze otter, de kantjil, een dwerghertje.

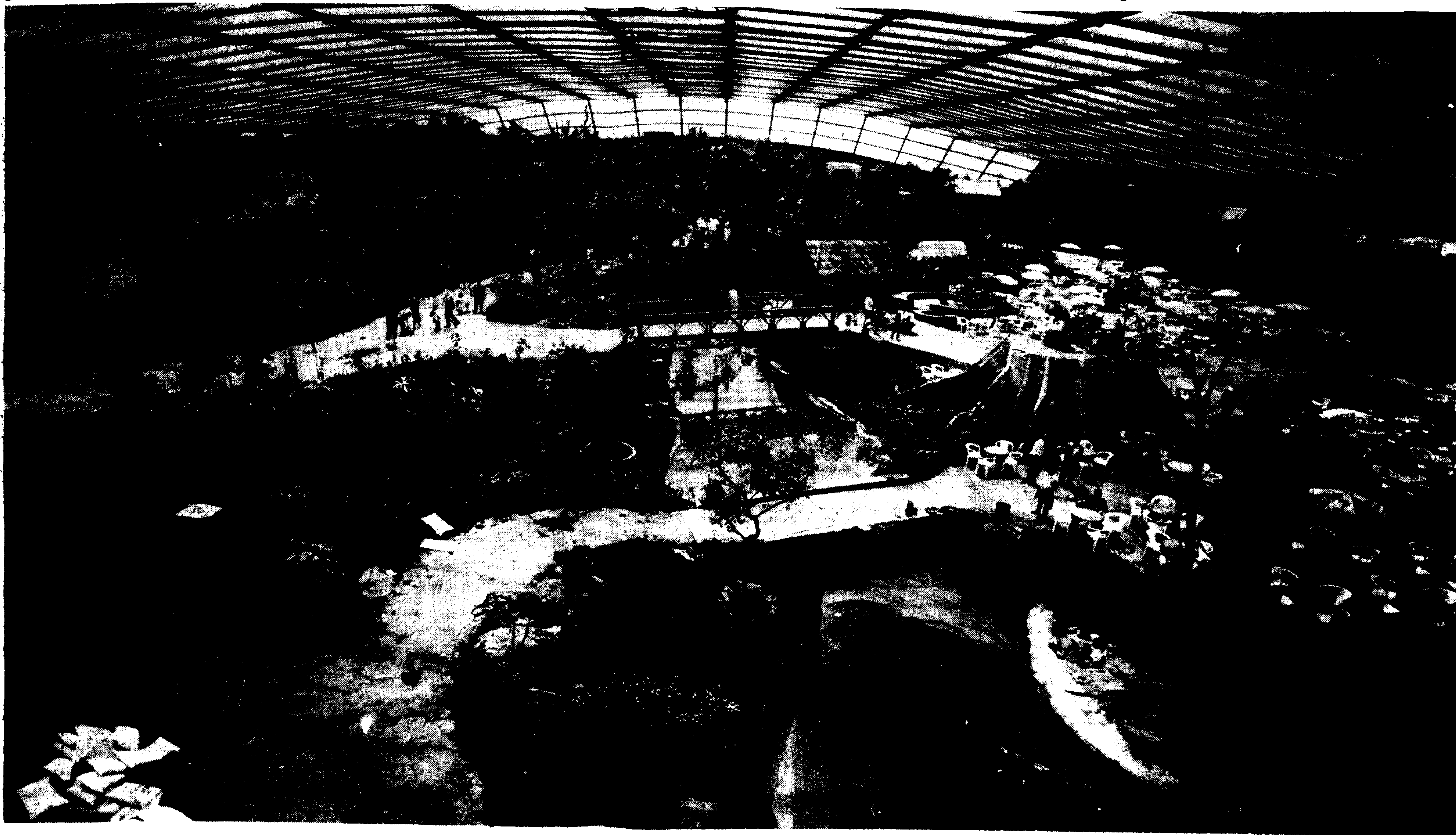
Maar wel zijn er in dat tropische woud steeds vogels en vlinders. In het Burgers' Bush werden deze week dus veertig brilvogeltjes, dertig suikervogeltjes en twintig bladvogeltjes uitgezet, kleine opdondertjes, maar kien op insecten. Met de kolobri's werd nog even gewacht, die komen later als het bedje wat meer gespreid is.

"Elk diertje moet nuttig zijn", zegt de bioloog. Vandaar dat tegen de slakken de miljoenenpoot wordt ingezet, dat de vlinders uit de kokons komen van rupsen die van giftige planten eten en dus door de vogeltjes in het tropische oerwoud van Arnhem maar één keer worden opgevreten en daarna nooit meer. De onvermijdelijke kakkerlakken ('die kun je niet tegenhouden, hier...') vinden vraatzuchtige duizendpoten op hun weg, die van Irian Jaya werden geïmporteerd.

Zo houdt men de boel, de vissen en de kreeftjes, de padden en de kikkers, over en weer schoon in het regenwoud. De vogeltjes en de vlinders vliegen, zoeven en tjilpen, het zwijntje knort, het water ruist door zijn vijftien meter diepe val — het enige grondgeluid van ieder tropisch oerwoud, het eeuwige gestrijk der krekels zal straks misschien wel kunstmatig moeten worden verstrekt, omdat voor die tropische krekeltjes de bodem in Nederland toch een mindere accommodatie dan de echte tropische biedt en onleefbaar is.

Verder is het in Arnhem allemaal verbluffend ver van huis; moerassen, palmbomen, tamarindes, parasolbomen, lianen en een op een strandje aangespoelde kokosnoot, die aan het kiemen is in het zand- dat alles op de rand van Betuwe en Veluwe.

De deze maand geopende eerste fase van Burger's Bush heeft twaalf miljoen gulden gekost. Men verwacht er per jaar zo'n miljoen bezoekers mee te trekken.

Pauselijk en bisschoppelijk schrijven over rechtvaardigheid in de gezondheidszorg

JEZUS KWAM OP aarde opdat wij allen mogen leven in volheid. Aan zijn volgelingen gaf Hij door woord, teken en tegenwoordigheid de volheid van het ziele-leven door geloof, hoop en in het bijzonder de liefde tot God en de naaste. Door wonderbare handelingen van genezing deelde Jezus nieuw leven aan de lamme, de melaatse, de blinde, de dove, en de zieke, te beginnen met de schoonmoeder van Petrus tot aan de reeds begraven lijk van zijn geliefde vriend Lazarus. Deze genezende handelingen, zo zegt de evangelist, waren tekens van verwondering onder het volk. Deze wonderen nodigden hen uit hun harten te openen voor de Blijde Boodschap van Gods liefde.

Innerlijke zieleleven nam soms plaats voor de genezing van het lichaam, misschien als konditie. Aan de melaatse Samaritaan zei Jezus: "Sta op en wandel. Je geloof heeft je gered". Bij andere gelegenheden genas Jezus zonder te vragen of zonder enige konditie. Toen Jezus de vrouw zag die al 18 jaar ziek was, riep Jezus haar en zei; "Vrouw, je bent genezen van je ziekte" (Lk. 13:10-13, 17, 19).

GENEZINGEN

De genezingen verricht door Jezus op een Sabbath veroorzaakte vragen en conflicten over de gezondheidszorg en de wet. Jezus genas mensen op een feestdag. Hiermee gaf Hij duidelijk te kennen dat volmenselijk leve voorrang had op wettelijke regelingen desondanks hun religieuze of morele oorsprong. Wanneer de religieuze leiders zich tegen de genezingen op de Sabbath verzetten noemt Jezus ze hipokrieten. Hij herinnert ze hoe ze op de Sabbath hun ossen en ezels losmaakten om ze te laten drinken.

En deze vrouw, een dochter van Abraham... is het niet geoorloofd haar los te maken van haar ketenen op de Sabbath? (Lk. 13:14-17 — 14:1-6). Dit is de eerste christelijke verklaring van recht op gezondheid- en medische zorg door Jezus zelf aan de leiders van zijn land en tijd. Een paar maanden later stierf Jezus als gevolg van deze leer omtrent het leven van ziel en lichaam. De week voor het gebeuren op Colgota beloofde Jezus eeuwig leven aan allen die luisteren naar de Mensen op de laatste dag. "Ik was een vreemdeling en je hebt me opgenomen, naakt en je hebt me gekleed, ziek en je hebt me bezocht". Door zijn verrijzenis bevestigde Jezus zijn belofte van eeuwig leven. Aan zijn apostelen gaf Hij de opdracht deze Blijde Boodschap te brengen naar alle volkeren. Gemeenschappen die deze boodschap deelden werden de Kerk van Christus (Mt. 25:31-46).

ENCYCLIEK

Negenhonderd jaar later herinnerde Paus Johannes XXIII ons aan deze roep van Christus aan zijn Kerk. In 1961 gaf hij de sociale leer van de Kerk een "push" met zijn encycliek Mater et Magistra.

Generaties, na Pinksteren, in 1961 verplichtte Paus Johannes XXLLL de Kerk tot het bevorderen van de volheid van het leven van ziel en lichaam in de moderne wereld. De eerste zinnen van zijn encycliek Mater et Magistra opent de Kerk tot de volheid van een beter leven voor alle mensen van alle tijden:

De Katholieke Kerk is door Jezus Christus opgericht als Moeder en Lerares van alle Volkeren, zodat allen die door de eeuwen heen met haar in kontakt komen, zowel de volheid van een beter leven zullen genieten en gered zullen worden".

SPECIALE TAAK

Paus Johannes zegt dat alhoewel de Kerk een speciale taak heeft voor de heiliging van de zielen, die ons naar de hemel leidt, zij zich ook bekommert om de dagelijkse behoeften van de mensheid. Deze zorg omvat meer dan de dagelijkse behoefte van eten en drinken, maar ook welgesteldheid en vooruitgang in de omstandigheden van de tijd. De Paus beklemtoont dat de publieke autoriteiten zorg moeten dragen voor de fundamentele behoeften van allen, zelfs die op het platteland wonen. Onder de behoeften die betrekking op de gezondheid citeert Paus Johannes, "zuiver drinkwater, onderdak en medische zorg. Zo voegt de encycliek Mater et Magistra een nieuwe dimensie aan de sociale leer van de Kerk, 70 jaren geleden begonnen door Leo XIII met zijn encycliek Rerum Novarum in 1891.

Leo XIII concentreerde op het economische systeem, zo deed ook zijn opvolger in 1931 met zijn encycliek Quadagesimo Anno. Johannes XIII legde het economisch systeem in een bredere contest. Deze Paus erkende ook dat een van de belangrijkste karakteristieken van onze tijd is de "socialisatie".

ASSOCIATIES

De verschillende sociale relaties leiden tot het vormen van associaties die werken voor de vooruitgang en grotere efficiency en een hogere levensstandaard onder de burgers. De politieke autoriteiten hebben de verantwoordelijkheid er zorg voor te dragen voor aspecten van het persoonlijke leven zoals de gezondheidszorg als ook zij die lichamelijk of geestelijk gehandicapt te rehabiliteren en bij te staan. De katholieke leer omtrent rechtvaardigheid in de gezondheid, 20 jaar na Vat II heeft een geheel andere koers genomen ingeleid door Mater et Magistra, Pacem in terris en Gaudium et Spes.

In hoeverre heeft deze leer het beleid van de verschillende landen beïnvloed. De VS kennen geen national gezondheids- beleid. Ook onze eilanden kennen die niet. Daarom hebben de Amerikaanse bisschoppen in een gezamenlijke schrijven richtlijnen gegeven voor een nationaal beleid.

Hun pastorale brief bevestigen de bisschoppen het volgende:

Every person has a basic right to adequate health care. This right flows from the sanctity of human life and the dignity that belongs to all human persons, who are made in the image of God. It implies that access to that health care which is necessary and suitable for the proper development and maintenance of life must be provided for all people regardless of economic, social or legal status. Special attention should be given to meeting the basic need of the poor. With increasingly limited resources in the economy it is the basic rights of the poor that are frequently threatened

vervolg op pag. 10

Nieuwe hoop voor Parkinson patiënt: transplantatie van hersenweefsel

Vrucht als celfabriekje

IEDER MENS KRIJGT bij zijn geboorte miljarden hersencellen mee. Langzaam sterven die cellen af tijdens het leven. Hoe ouder iemand wordt, des te minder hersencellen hij of zij over heeft. Ons brein verslijt onvermijdelijk; de hersenen kunnen zelf geen nieuwe cellen aanmaken.

Dat is het grote probleem bij hersenziekten als de ziekte van Parkinson. Lijders aan deze ziekte hebben een tekort gekregen aan cellen van het hersengebied, dat de zwarte kern wordt genoemd.

In die kern wordt dopamine geproduceerd, een belangrijke chemische stof die helpt bij het overdragen van zenuwprikkels, vooral wanneer iemand bewuste bewegingen maakt. Te weinig dopamine in de hersenen betekent moeilijk bewegen, trillen en tenslotte verstijven.

Omdat de hersenen zichzelf niet kunnen vervangen — hersencellen kunnen wel taken van andere cellen overnemen — is men gaan denken aan het van buitenaf inbrengen van nieuwe hersencellen. Om zo nieuwe productie- centra van bepaalde stoffen in te planten.

Tot dit voorjaar was dr. Gerard Boer in het Nederlands Instituut voor Hersenonderzoek (NIH) in Amsterdam bezig met het onderzoek naar de werking van hormonen in rattehersenen. Dat betekent ook sinds 1980 het transplanteren van stukjes hersenweefsel bij ratten. Het hersengebied is een ander, maar de methode is dezelfde als bij een sinds september verleden jaar toegepaste manier om Parkinson- patiënten te genezen: het overbrengen van stukjes hersenen van ongeboren kinderen in de hersenen van oude, zieke mensen.

Door de plotselinge belangstelling voor die nieuwe geneeswijze heeft Boer zijn studietijd voor een deel in de mensenhersenen gestopt. Het 75 jaar oude Hersen- instituut heeft contacten met hersen- onderzoekers over de hele wereld. Ook met de artsen in de vijf landen, die Parkinson- patiënten behandeld hebben met hersencellen van ongeboren kinderen: foetussen van ongeveer tien weken.

VIJF LANDEN

"In Mexico, Zweden, China, de Verenigde Staten en sinds kort ook Engeland heeft men mensen met de ziekte van Parkinson behandeld met het inplanten van nieuwe cellen", zegt Boer. "Voor het grootste deel met succes, al zijn er verschillende methoden gebruikt, evenals verschillende cellen.

Men gebruikt niet alleen hersencellen van foetussen, maar ook dopaminehoudende cellen uit de bijnier van de mens. Het overplanten van bijnier- cellen gebeurt vooral in China en de Verenigde Staten. In de VS is transplantatie van het weefsel van foetussen voorlopig verboden door de autoriteiten. In Mexico, Engeland en Zweden, gebruikt met veel foetusweefsel".

De ingreep kan op verschillende manieren. Men legt het stukje hersenweefsel in de opengelegde hersenen bovenop de plek waar het nodig is. Of men maakt een gaatje in de schedel en brengt met behulp van een dun buisje een stukje hersenweefsel op de bestemde plek in de hersenen. Daar drukt men het dan uit het buisje. Dat is toegepast in de VS, Zweden, Engeland en China.

Een derde methode is om de cellen van een stukje hersenweefsel van elkaar los te maken, in een vloeistof op te lossen en te injecteren. "Ik weet niet of die al is gebruikt. Het openleggen van de hersenen is het riskantst. Zo werkt men in Mexico, en daarbij zijn twee of drie patiënten overleden na bijniercel- transplantaties".

NIET GEHOLPEN

Bij het inbrengen met buisje of injectienaald wordt veel minder beschadigd. In feite brengt men cellen van het hersengebied, dat zwarte kern heet en waar de dopamine gemaakt wordt, rechtstreeks aan in het gebied waar de dopamine nodig is. Normaal liggen die twee gebieden in de hersenen ongeveer tien centimeter uit elkaar en wordt de werkzame stof via de uitlopers van cellen naar het werkgebied gebracht.

In Zweden is men in 1983-'84 begonnen met het transplanteren van bijniercellen bij vier mensen. Dat heeft niet geholpen. Het waren oude patiënten met ernstige vormen van de Parkinson- ziekte. De reden van mislukking kan de ouderdom zijn, de ernst van de ziekte, of het feit dat men bijniercellen van de mensen zelf gebruikt heeft.

De tweede groep werd in 1985 in Mexico behandeld met bijniercellen. Het waren ongeveer twintig patiënten tussen 40 en de 55 jaar. Bij hen werkte het wel. Er trad verbetering op bij een flinke groep.

"Vervolgens hebben de Chinezen in Peking goede resultaten geboekt met bijniercellen. Vorig jaar juli waren dat vier patiënten. Het zullen er nu vast meer zijn".

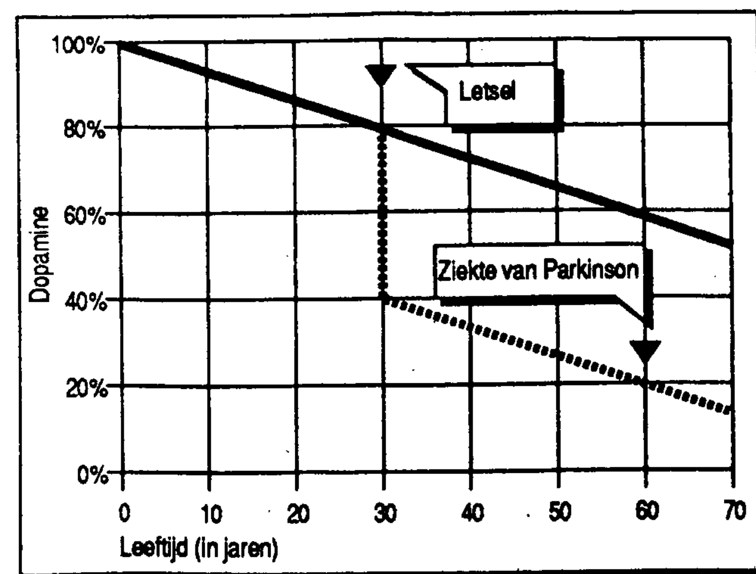
Na een hele serie proeven met apen is men overgestapt op het gebruiken van foetaal hersenweefsel. Twee patiënten in Mexico behandeld door Ignazio Madrazo in Mexico City in het ziekenhuis La Raza in september 1987, twee patiënten in Zweden, medio januari van dit jaar behandeld door de neuroloog Olle Lindvall in Lund, en twee mensen in Engeland in het Middenland Center in Birmingham, behandeld door Edward Hitchcock. Uit Engeland en Mexico komen berichten over een enorme verbetering van het ziektebeeld bij de patiënten, maar de ingrepen zijn volgens Boer nog te recent om het al of niet slagen ervan goed te kunnen beoordelen.

BETER DOEN

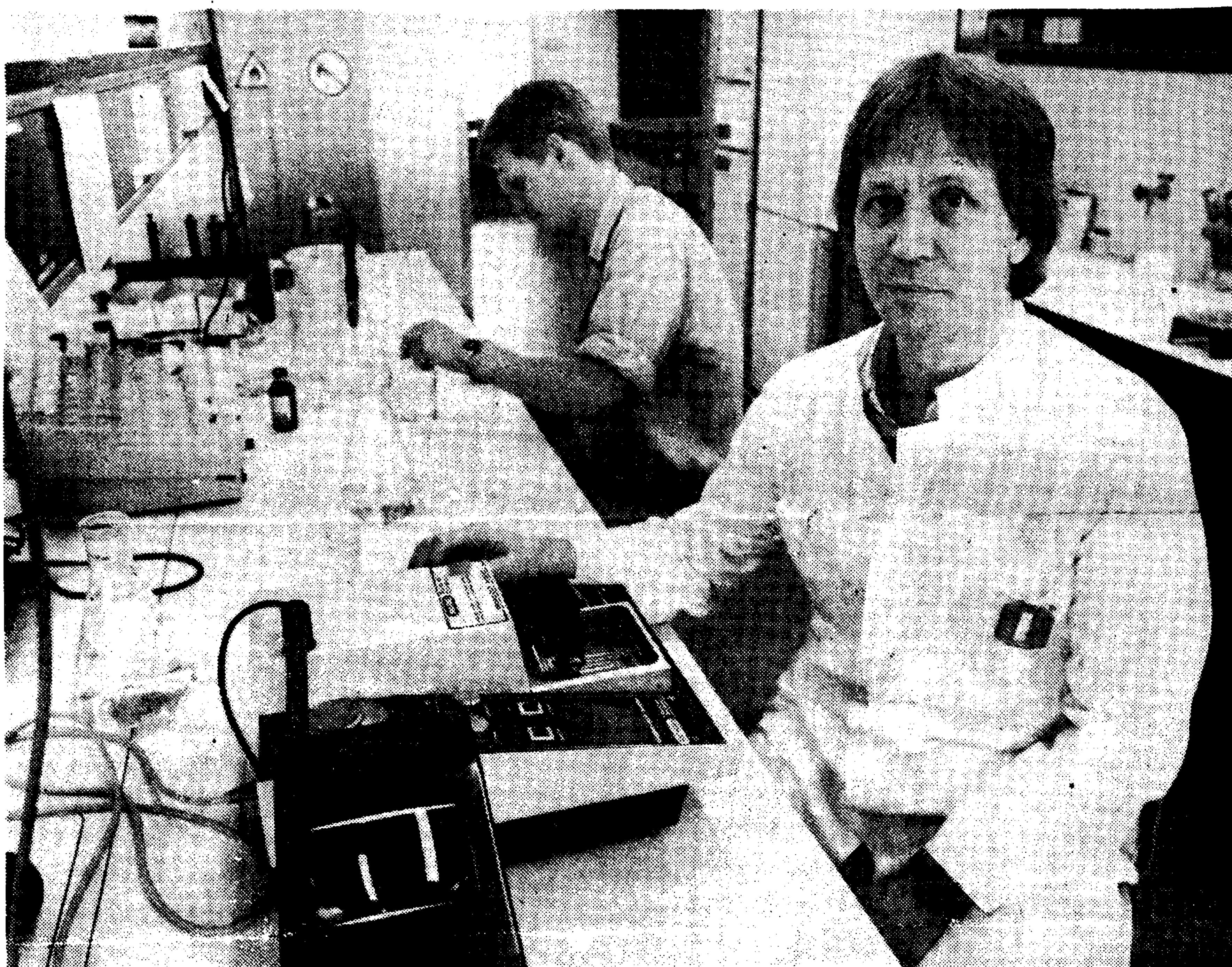
Waarom heeft men per se het hersenweefsel van ongeboren menselijke vruchten van rond de tien weken nodig? Zijn de bijniercellen niet goed genoeg?

Boer: "Uit dierproeven is gebleken, dat hersenweefsel het beter doet dan de bijniercellen. De tweede reden is dat de bijnieren van Parkinson- patiënten ook aangetast zijn. De belangrijkste reden is misschien wel dat je met het inbrengen van bijniercellen de zogenaamde bloed- hersenbarrière beschadigt. Dat is een soort filtersysteem, opgebouwd uit celwanden rond de bloedvaten in de hersenen. Het zorgt ervoor dat geen verkeerde stoffen in de hersenen terecht komen.

En tenslotte zijn er de proeven met apen in de VS en Engeland. Met een bepaalde stof — oorspronkelijk een verontreiniging van drugs bij junks — heeft men bij apen alle verschijnselen van de ziekte van Parkinson kunnen opwekken, veroorzaakt door beschadiging van de dopamine- cellen. Vervolgens heeft men alle ziekteverschijnselen kunnen laten verdwijnen door transplantatie van hersenweefsel. Een perfect model: de directe aanleiding om ook bij mensen te beginnen. Er is nu discussie of de stap van apen naar mensen niet te snel is gemaakt".

Hoe de ziekte van Parkinson ontstaat is niet bekend. Wel is er een theorie die zegt, dat iedereen met een bepaald aantal dopaminecellen geboren wordt en dat dit aantal met de leeftijd langzaam afneemt. Wie bij de geboorte minder cellen meekrijgt of tijdens zijn leven door een of andere oorzaak veel cellen verliest, komt een stuk lager op de glijdende schaal uit. Onder een bepaalde grens treden de verschijnselen van de ziekte op.

Dr. Gerard Boer demonstreert het apparaat, waarmee men plakjes hersenweefsel voor microscoop- onderzoek snijdt.

UITLOPERS

Maar waarom per se hersenweefsel van foetussen?

"Essentieel bij het transplanteren van hersencellen is, dat alleen cellen overleven die nog in ontwikkeling zijn. Cellen uit volwassen hersenen overleven niet. Dat komt doordat zenuwcellen — want daar praten we over — geen bolletjes zijn, maar bolletjes met een heleboel uitlopers naar andere cellen. Ze maken heel veel verbindingen. Als je volwassen cellen uit de hersenen neemt, breek je al die uitlopers af en gaat de cel dood".

De meest gebruikte behandeling tot nu toe bij de ziekte van Parkinson is toediening van een stof die dopamine vormt. Die werkt echter niet altijd en levert ook vervelende bijverschijnselen op.

Boer ziet in de toekomst wel een goed alternatief voor de toepassing van foetaal hersenweefsel in het laboratorium. "Men zou zenuwcellen in een vroeg stadium ertoe kunnen brengen zich te delen en te vermeerderen, om zo een voorraad aan te leggen. Ook kan men met behulp van hormonen of het inbouwen van genen cellen zich laten ontwikkelen tot dopamine- cellen. Maar op dit moment is het allemaal toekomstmuziek".

NIET ZOMAAR

Kan de hersenweefsel- methode ook worden gebruikt voor andere ziekten?

"Als enige hersenziekte komt Parkinson in aanmerking, omdat we precies weten dat het ontbreken van dopamine- cellen in een klein gebied de oorzaak is. Er is geen andere hersenziekte, waarvan je kunt zeggen: er is een bepaalde groep cellen verdwenen. Je kunt nu eenmaal niet zomaar in allerlei hersengebieden cellen gaan injecteren".

Wat gaat er nu in Nederland gebeuren?

Boer: "Dr. H. Steinbusch van de Vrije Universiteit, dr. J. van Manen van het Academisch Medisch Centrum en ik als neurochemisch onderzoeker hebben een brief geschreven aan alle afdelingen neurologie en neurochirurgie van de academische ziekenhuizen en aan ziekenhuizen met gespecialiseerde afdelingen. In de brief staat de opmerking, dat er een belangrijke ontwikkeling aan de gang is, en de vraag of daar in Nederland niet over meegedacht moet worden in een nationale werkgroep. Hoe kijken we er tegenaan, en ondernemen we stappen, als we vinden dat de methode ook in Nederland moet worden toegepast? Van bijna alle aangeschreven ziekenhuizen hebben we een positieve reactie gehad. Begin juni komt er een vergadering om de zaak in kaart te brengen".

VOOR GELD

Stel je voor dat er vrouwen zijn die zich zwanger laten maken en na negen of tien weken zeggen: haal het maar weg en gebruik het voor mijn man, mijn vriend, mijn vader of moeder? En misschien zelfs tegen betaling van geld voor elke patiënt...

"Boer: "Mijn antwoord daarop is heel simpel: van elke techniek die een positieve werking heeft, kun je ook de negatieve opnoemen. Dat is voor mij geen reden om de techniek niet toe te passen. De Nederlandse Gezondheids- raad heeft al in 1984 in een rapport gezegd, dat het gebruik van foetussen tot 24 weken is toegestaan, mits de dood onomstotelijk vaststaat en de ouders toestemming geven.

Ik ben er wel op tegen als mensen gaan zeggen: ik maak nu een vrucht voor opa, tante, mijn vader of mijn man. Ik vind dat een grens overschrijden. Dat is conceptie met de bedoeling om het kind op te offeren. Dat gaat mij te ver.

Ik ben ook tegen het verzoek aan de vrouw om bijvoorbeeld nog een maand te wachten, omdat het voor de behandeling van de Parkinson- patiënt beter uitkomt. Het gaat bij de ingrepen tot nu toe zo, dat er een afspraak voor een abortus is en dat tegelijkertijd een patiënt, die het weefsel moet ontvangen, standby is, zodat de cellen nagenoeg direct worden getransplanteerd.

Maar misschien is het gebruik van geaborteerde vruchten in de toekomst niet meer nodig, wanneer men het voortkweken van zenuwcellen in het laboratorium onder de knie heeft".

Pauselijk en bisschoppelijk ....

vervolg van pag. 9

first. The Church should work with the government to avoid this danger.

BEVESTIGING

Door hun bevestiging dat ieder mens recht heeft op voldoende gezondheid en medische zorg kregen de Amerikaanse bisschoppen een hoge punt in de ontwikkeling van de Katholieke leer omtrent dit onderwerp. Een vluchtige blik op sociale kerkelijke leer brengt ons dus tot het idee dat de gezondheid en medische zorg een recht is voor iedereen. We gaan nu een kijkje nemen naar de achtergrond en het pad dat de Kerk gevolgd heeft om te komen tot deze leer.

WAARDIGHEID

De sociale katholieke leer kent de volgende 3 elementen: menselijke waardigheid, mensen rechten en sociale rechtvaardigheid. Deze drietal waarheden vormen de basis voor de principes van de sociale leer ontwikkelt sinds Vat II.

De menselijke waardigheid is de hoeksteen van de sociale katholieke leer. De pastoral Konstitutie Gaudium et Spes is de grondslag van deze leer. Het eerste hoofdstuk van dit document gaat over de waardigheid van de Mens, gebaseerd op de leer van de H. Schrift. "de mens is geschapen naar Gods Beeld".

Deze menselijke waardigheid wordt bereikt in gemeenschap door samenwerking in liefde en solidariteit.

MENSELIJKE RECHTEN

Menselijke rechten geven de categorieën, manieren waar door de menselijke waardigheid wordt uitgedrukt in de gemeenschap. Iedere recht verklaart een aanspraak van een particulier persoon of groep en zijn relatie met een ander. Ieder recht verklaart ook een te vervullen plicht door een persoon of groep. In zijn encycliek Pacem in Terris behandelt Paus Johannes de rechten van de Mens. De Paus begint zijn encycliek met de woorden "Iedereen heeft recht op leven, lichamelijke intrigiteit en de middelen die geschikt zijn voor de ontwikkeling van het leven".

Onder deze eerste middelen voor het menselijk bestaan, samen met de eerste behoeften van voedsel, onderdak en kleding voegt de Paus de gezondheid en medische zorg. 'There fore every human being has a right to security in cases of sickness, inability to work, widowhood, old age...'

Het is opvallend dat de Paus de gezondheid en medische zorg zo hoog plaats in zijn leer over mensenrechten. Het motief is dat ziekte het menselijk bestaan zo bedreigt en het menselijk potentieel en zelf realisatie tegenhoudt. Gezondheid is een vereiste voor de vervulling van de menselijke rechten en plichten in het dagelijks leven.

RECHTVAARDIGHEID

Sociale rechtvaardigheid is de derde basis van de sociale katholieke leer. Zonder dit element zijn de eerste twee menselijke waardigheid en mensenrechten puur theorie zonder concrete resultaten.

De sociale rechtvaardigheid heeft tot taak het beoordelen van structuren en systemen om vast te stellen in hoeverre deze de menselijke waardigheid respecteren en zorg dragen voor mensenrechten. Het bevorderen van de sociale rechtvaardigheid is het bevorderen van de hervorming van de bestaande economische, politieke en culturele en sociale structuren en de creatie van nieuwe om de menselijke waardigheid hoog te houden en de actuele uit oefening van de mensenrechten te vermeerderen.

CONCLUSIE

Op onze Antilliaanse eilanden is de gezondheid en medische zorg een privilege geweest van de welgestelden. De arme zieke aan zijn lot overgelaten werd een geval van liefdadigheid. Het St. Elisabeth Gasthuis opgericht in 1855 door de Eerwaarde Heer F.E. Keickens is begonnen als een liefdadigheids- instelling om de arme zieke te voorzien van verzorging en medische hulp.

De gezondheidszorg voor de arme zieke, melaatse en blinde is begonnen als charitatief werk van de religieuzen. Later werden velen van deze taken die de Kerk had via de religieuzen door het gouvernement overgenomen, maar de gezondheidszorg ligt nog tussen het charitatieve en het recht voor allen. Hier heeft de Kerk een taak om het recht op gezondheid- en medische zorg voor allen te bevorderen. De katholieke sociale leer kan de publieke opinie beïnvloeden vooral met betrekking tot het recht op gezondheid en medische zorg voor allen maar vooral de minderbedeelden.

De woorden van de pastorale brief van de Amerikaanse bisschoppen over Gezondheid en Gezondheidszorg kunnen ons inspireren en misschien richtlijnen geven voor een Antilliaanse aanpak:

'Following on these principles and our belief in health care as a basic human right, we call for the development of a national health insurance program. It is the responsability of the government to establish a comprehensive health care system that will ensure a basic level of health care for all'.

Hoewel het grootste gedeelte van de gezondheidszorg op de Antillen niet meer in handen is van de religieuzen, heeft de Kerk toch de taak het recht voor allen op geschikte gezondheid en medische zorg te stimuleren.

H. PAULINO

*****

TEL AVIV — Israel nam 4 Palestijnse strijders gevangen die vanuit Libanon Israel wilden binnenkomen. Een 16-jarige Palestijn werd door soldaten in bezet gebied gedood toen men een betoging uiteenjoeg. Algemeen was de staking in de Gazastrook. In Israel braken weer branden uit welke aan de Palestijnen worden toegeschreven.

*****

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *L.A. Bad* (18 jr.); 24.00 uur *Forbidden Worlds* (18 jr.).
II: 20.45 uur *Moonstruck* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30+24.00 uur *Bright Lights, Big City* (18 jr.).

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter B. Britt-Croes, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Croes, tel.: 27591/24300 (hospitaal).

*****

KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30/ 14.30-17.30 uur; zaterdag van 08.30-12.00 uur. De wacht heeft dokter A.E. Hart.

*****

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra L.G. Beke-Martínez, Engelandstraat 7, tel.: 24696.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

PROTESTANTSE CHRISTEN VROUWEN BOND: 20.00-23.00 uur fundraising bbq - Bushiri Beach Hotel.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *L.A. Bad* (18 jr.); 24.00 uur *Forbidden Worlds* (18 jr.).
II: 18.00 uur *High Flying Hero* (alle leeft.); 20.45 uur *Moonstruck* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Bright Lights, Big City* (18 jr.).

*****

DIVERSEN
AJMG-STA CRUZ: 16.00-19.00 uur songfestival - Connie Francisclub.
SPORT

SPORT
ATLETIEK (**IDEFRE**): 07.00 uur start 3e internationale Concorde-triathlon.

VOETBAL (**FC ROMA mini-WK**): 10.00 uur off. opening door Yubi Richardson; 11.00 uur 'Curaçao' vs 'Engeland'; 13.00 uur 'Colombia' vs 'Aruba'; 15.00 uur 'Suriname' vs 'Nederland'; 17.00 uur 'Bonaire' vs 'Portugal' - veld Centro di Barrio y Deporte Dakota.

BOWLING (**ARBAS**): 13.00+16.00 uur B-klasse kampioenschappen - Esscolub.

TENNIS (**Copa Rotativa Eddy Ras**): 16.00 uur (A-finale) Golden Tulip Courtbreakers vs Servicestar; B-finale: Golden Tulip Hotel vs Burgerking; 18.00 uur prijsuitreiking - Marlboro Tennispark.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.00 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche and zondagsschool).
SEROE COLORADO: 11.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen; zondagsschool in het Jeugdcentrum; 19.00 uur avonddienst.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA: 19.00 uur kerkdienst voor iedereen o.l.v. vlootpredikant J.G. Feenstra.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA (**dagverblijf voor bejaarden**): openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

*****

TACHTIG LEERKRACHTEN ZETTEN ZICH VRIJWILLIG IN

'Leerstofbeschrijving voor basisonderwijs'

Eerste fase innovatie onderwijs van Aruba in december afgerond

ORANJESTAD — Het team van zes leraren dat belast is met het projekt leerstof- beschrijving voor het basis onderwijs heeft minister van Onderwijs Mito Croes ingelicht over het verloop van het projekt en hem een rapport overhandigd. Het projekt is één van de fasen van het innovatie- proces in het onderwijs.

De eerste fase, het registreren van hetgeen er in het basisonderwijs op Aruba gebeurt, heeft dit schooljaar plaatsgevonden. De volgende fase zal, op grond van de studies en resultaten van alle rapporten die de minister heeft laten maken en met raadpleging van alle betrokken instanties, moeten bepalen hoe het basisonderwijs in elkaar moet zitten om optimaal te zijn voor de leerling en de gemeenschap.

In het schooljaar 1987-1988 hebben alle leraren van de basisscholen maandelijks neergeschreven wat ze de leerlingen hebben gedoceerd in twee vakken. In totaal werden tien vakken in het projekt opgenomen. Eén en ander komt erop neer dat elk vak door tien verschillende scholen wordt beschreven en verspreid over alle districten. De hierdoor verkregen gegevens zijn dus representatief voor geheel Aruba.

VRIJWILLIGERS

Naast het feit dat alle leerkrachten geholpen hebben met registratie van gegevens is er ook een groep van 80 leraren en leraressen die in hun vrije tijd op vrijwillige basis alle binnengekomen gegevens verwerkt. De eerste fase van het projekt zal in december zijn afgerond.

Bij het in ontvangst nemen van het rapport, bracht minister Croes dank uit aan alle leerkrachten van het basisonderwijs, de 80 vrijwilligers die de gegevens verwerken en het team dat het projekt leidt, bestaande uit Nina Schwengle, Betty Solagnier en de heren Don Quant, Eric Rincones, Franklin Oduber en Frank Williams.

Officiele opening van Calabas-softbalpark

NOORD — Te Calabas zal zaterdag 2 juli de officiële opening plaatsvinden van het Calabas Softballpark.

De opening wordt om half tien verricht door de minister van Sportzaken, Watty Vos, gevolgd door een toernooi waarin ook ploegen uit Curaçao en Bonaire zullen uitkomen.

Het programma vermeldt de volgende wedstrijden: 10.00 uur Calabas Blue Jays - Warda 'D' (Curaçao); 12.00 uur Extra Sluggers - Soda Fountain La Sonrisa (Bonaire); 2.00 uur: Westpunt Hitters - Huize Stars (Curaçao); 4.00 uur: La Rocca - Salinja Sluggers.

Zondag 3 juli: 9.30 uur; Noord Eagle Stars - Huize Stars (Curaçao); 11.15 uur: Que Hiciste - Soda Fountain La Sonrisa (Bonaire); 1.00 uur: Financiën - Tuscani; 2.30 uur Caribu All Stars - Warda 'D' (Curaçao); 4.00 uur: Kibaima Vets - Casanova.

Het Calabas Softballpark is het eerste op Aruba met een backstop van PVC-buizen en semi-ondergrondse dugouts.

SAN NICOLAS — Goed pitcherswerk van Richard Orman en een zeer opportune honkslag van Marcelito Pablo bezorgden Richmond woensdagavond een 2-0 baseballzege op Lucor Jewellers. Richmond stond voor de wedstrijd op de vierde plaats en door deze zege deelt de sigarettenploeg nu de derde plaats met Coca Cola.

De winnende pitcher Richard Orman permitteerde slechts twee hits aan de Lucor- batters, terwijl een hit van Marcelito Pablo op het juiste moment de twee winnende Richmond- runs over de thuisplaat bracht. De Lucor-nederlaag werd op naam van Ronnie Yrausquin geboekt.

Het wedstrijdverloop was twee runs, acht hits, één error voor Richmond, en geen run, twee hits en twee errors voor Lucor. Marcelito Pablo en Mark Amoroso van Richmond waren de beste batters met twee hits in vier beurten.

De baseballstrijd wordt vrijdagavond voortgezet met de confrontatie: Lucor Jewelers - Aruba Video Center. De standenlijst biedt — na de wedstrijd Richmond - Lucor Jewellers — het volgende beeld: Marlboro 10-1, Aruba Video Center 9-3, Coca Cola Rangers en Richmond 5-7, Lucor Jewellers 4-8 en Golden Tulip Thrillers 2-9.

Ingezonden

Apades

EN CONEKSHON cu e presentashon di algun miembro di Apades den e programma Quo Vadis di diadomingo 19 di juni 1988, gobierno ta pone Apades na straf.

Debi cu diadomingo 26 di juni 1988, — esta diadomingo awor, Apades tin apertura di e Motivation Centre na San Nicolaas, den e edificio di Vianas, pariba di Wema —, na unda gobierno i tur partido politiconan ta envita pa e apertura aki. Gobierno di Aruba ta specialmente envita pa afecta e apertura. Debi cu den e programma Quo Vadis e gobierno no a wordo elogia, gobierno lo no ta presente mas na e apertura.

Aki, mi ta mira cla cu tin un falta grandi di madures politico, pero mas peligroso ta, cu un organisashon cu ta traha cu alma i cuerpo pa progreso si su pais, riesga trece cualkier opinion cu no ta na agrado di e gobierno aki, ta marca i lo wordo poni riba un "blacklist" pa bida largo.

Ta esaki ta e democracia cu nos tin awendia? Ta hendenan cu ta elogia e gobierno aki so ta paga belasting?

E comunicado aki, E organisashon Apades no tin arte ni parte den dje. Ni bestuur, ni e miembronan. E comunicado aki tá directamente for di e curason di un ciudadano Arubiano cu ta mira su democracia i su libertad di expreshon, dia pa dia ta bajendo den mal direkshon.

Haciendo uso di e oportunidad aki, mi kier a haci un biaha mas un apelashon na Minister President pa por fabor, contesta mi carta tocante transportashon di e schildercabine i demas topiconan i tambe sr. R. Harms di directie onderwijs, tocante droga na skolnan.

JUAN FARRO
Aruba

Van Bernhardfonds

Donatie voor buurthuis Dakota

ORANJESTAD — Centro di Bario y deporte Dakota heeft een donatie van f.5175,- gekregen van het Prins Bernhard fonds.

Dit bedrag is overeenkomstig de subsidie- regeling bestemd voor specifieke zaken: aanschaf van een televisie- toestel met video, spelmateriaal en twaalf cuatro's (viersnarig tokkel instrument). De cuatro-lessen beginnen in augustus bij het begin van het nieuwe schooljaar. Het spelmateriaal zal bestaan uit een pingpong-tafel en een sjoelbak. Het televisie- toestel werd vanmorgen al gedoopt met de EK-finale Nederland — Rusland.

Vakbonden aan Staten:

VUT-wet moet eerst in GO-A aan orde komen

ORANJESTAD — De vakbonden van Overheids- personeel GABA, SEPA en SADA hebben in een telex boodschap aan de voorzitter van de Staten mr Hector Gonzalez laten weten dat zij het niet eens zijn met het feit dat de Staten met de behandeling van de Vut-wet beginnen terwijl deze niet in het GOA werd behandeld.

De drie vakbonden zetten uiteen wat hun standpunt over het behandelen van deze Vut-wet door de Staten is, temeer omdat het gebleken is dat uit de Nota naar aanleiding van het verslag over de behandeling van de Vut-wet in de commissie van de Staten onjuistheden staan. De vakbonden doen een dringend beroep op de Staten om eerst het GOA dit ontwerp te laten behandelen en dat dan pas de Staten hierover beslissingen nemen.

De Vut-wet stond voor gisteren op de agenda van de Staten, doch toen de Staten gisteravond zeven uur uiteen gingen was men nog steeds met het agendapunt van Americana hotel bezig, waarbij in eerste ronde de minister geantwoord had. De Staten zullen zich dinsdagmorgen weer buigen over deze kwestie — dan is ook de uitspraak van de rechtszaak bekend — waarna het Vut-ontwerp aan bod komt waarbij het verzoek van de vakbonden eveneens ter sprake zal komen.

Het agendapunt van benoeming van plaatsvervangende leden voor de Rekenkamer werd als laatste punt in de agenda gezet omdat de Staten meer inlichtingen willen hebben wie hiervoor beschikbaar zijn.

ARUBA BEACH CLUB ... Casa del Mar organiseerden h... ...ste 'carreer night', welke bestemd was voor studenten die onlangs afstudeerden. President van Sun Development Co., Emirto de Cuba, en afdelingshoofden van de hotels gaven uitleg over de hotels en hun filosofie, waarna de studenten de verschillende stands konden aflopen en vragen stellen, zoals op bijgaande foto blijkt.

San Juan: veel werk Brandweer

ORANJESTAD — Ruim twintig maal moest de brandweer gisteravond uitrukken voor knoekoe branden, die in het kader van de San Juan- viering op Aruba steeds weer gemeld worden.

Men verbrandt dan namelijk ook autobanden om de boze geesten te kunnen verdrijven. De branden werden voornamelijk beneden de brug gemeld en hadden op verschillende plaatsen een gevaarlijke omvang, waarbij zelfs enige woningen gevaar liepen. Verder had de San Juanviering — dit jaar op aanmerkelijk meer plaatsen dan voorgaande jaren — een rustig verloop.

Met oog op Ms en Mr Aruba-keuze

ABPA komt met happening

SANTA CRUZ — In verband met de grote vakantie en als fundraising voor de organisatie van de MR and MS Aruba wedstrijden, organiseert de Aruba Bodybuilding and Powerlifting Association (ABPA) een Strenght and fitness happening. Dit gebeurt op zondag 31 juli om tien uur in de sporthal.

De te houden wedstrijden zijn niet alleen voor personen die aan bodybuilding en powerlifting doen maar ook voor degenen die nooit getraind hebben en die het gevoel hebben dat zij wat kracht en fitheid betreft nog heel wat in hun spieren hebben.

Er zullen wedstrijden zijn in bench press, barbell curl, arm wrestling en een aerobics extravaganza marathon. Voorts zullen er demonstraties worden gegeven in squat en deadlift. De aerobics extravaganza is voor dames en heren samen. De deelnemers hebben op 31 juli tussen half negen en half tien de gelegenheid om in te schrijven. De minimum leeftijd is zestien jaar.

De ABPA organiseert de wedstrijden voor Mr and Ms Aruba 1988 op zaterdag 3 september in een nog aan te wijzen lokaliteit. De wedstrijden voor Mr and Ms Antillas en Aruba worden op Curaçao gehouden op een nog vast te stellen datum, terwijl de wedstrijden voor Midden-Amerika en het Caribisch gebied van 29 september — 3 october op Nassau, Bahamas plaats hebben.

Procedure regering maakt GO-A tot farce

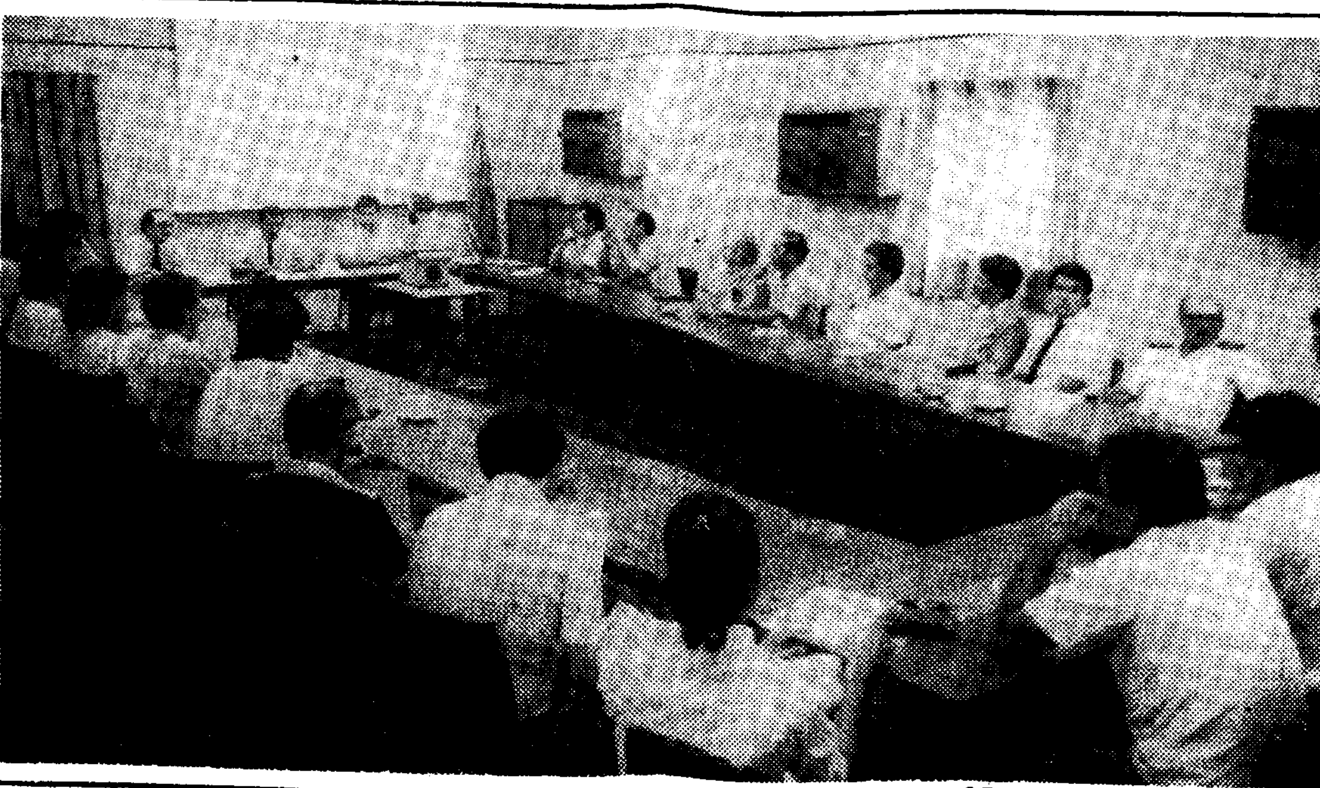
GO-A wil met regering praten over functioneren

ORANJESTAD — Het GOA kwam vrijdag voor de eerste maal in vergadering bijeen. Eén van de eerste daden van het GOA was een telex boodschap zenden aan de regering waarin om een gesprek wordt gevraagd over het functioneren van het GOA.

Het GOA noemt het ironisch dat juist op de eerste dag dat het GOA vergadert, in de Staten de Vut- wetgeving wordt behandeld. Door deze procedure, gevolgd door de regering wordt het werk van het GOA een farce. Voorts wijst het GOA — door Sepa en Gaba vertegenwoordigers — erop dat de vertegenwoordigers van de regering in de eerste vergadering geen inlichtingen konden geven over behandeling van de ontwerp- wetten noch over de prioriteit hiervan ondanks het feit dat de voorzitter van GOA op 10 juni jl de regering dit in een brief had gevraagd.

Daarom werd door het GOA besloten binnen een week een vergadering met de regering te vragen over het functioneren van het GOA en de waarde die de regering aan het GOA hecht.

Voorts wordt de regering verzocht onderhandelingen met de betrokken vakbonden betreffende de overeenkomst van Noord en de wet voor vrijwillig ontslag. De telex was getekend door de voorzitter van GOA I.C. Martis.

ORANJESTAD — De heer Lagendijk, die op Aruba technische bijstand verleent aan de dienst Technische Inspectie, hield een informatie-dag in het Hulpbestuurskantoor te Noord. Hij sprak onder andere over de wetten, reglementen en contròle op de veiligheid op de weg. De informatiedag (zie foto) werd bijgewoond door ambtenaren van de verschillende overheidsdiensten.

Jazz and Latin music festival loopt naar eind

Publiek wild enthousiast bij optreden Feliciano

ORANJESTAD — Voor het optreden van de blinde artiest Jose Feliciano in het kader van het Arubaanse Jazz en Latin Music Festival bestond vrijdagavond opmerkelijk grote belangstelling in het Don Elias Mansur Ballpark.

Het stadion was uitverkocht en uit de reacties van het publiek bleek wel duidelijk dat "El Ciego Maravilloso" een van de topartiesten van het festival is geworden. Het publiek was zo enthousiast dat het door de afzetting brak en aan de rand van het podium de zanger kwam toejuichen.

Tijdens de avond trad ook Bibi Provence uit Curaçao met haar groep op — de Amigoe berichtte afgelopen woensdag reeds over het optreden van deze groep — welke uitstekend voor de dag kwam. Vanavond en morgenavond zijn de laatste avonden van het eerste Arubaanse Jazz- festival.

*****

PIRAEUS — Een deze week in Griekenland gearresteerde Palestijn is woensdag in Piraeus tot 3 jaar veroordeeld en ruim 500 dollar boete wegens het vervoeren van wapens en explosieven. De man had een Westduits paspoort en wilde richting Israel afreizen.

*****

Toekomstplannen nog onbekend

Wilhelminastadion in handen overheid

ORANJESTAD — Voor notaris mr J.R. Croes heeft de stichting Sportstadion Aruba afgelopen dinsdag het Wilhelmina- stadion overgedragen aan het land Aruba.

De heer Adonis van Domeinbeheer tekende voor het land Aruba. De stichting ontvangt van de regering voor de overdracht van het stadion een symbolisch bedrag van dertig mille. Wat de stichting met dit geld gaat doen is nog niet bekend, verwacht wordt dat de AVB hiervan een groot gedeelte zal krijgen omdat uiteindelijk het initiatief om destijds het stadion te bouwen en de stichting op te richten uit kringen van het AVB- bestuur kwam.

Het is niet bekend wat de regering met het stadion gaat doen. Verwacht wordt wel dat het opgenomen zal worden in de plannen van de regering om de diverse sport- faciliteiten op Aruba — die in een slechte onderhoudtoestand verkeren — op te gaan knappen.

Van Basten, Gullit, Van Breukelen schitteren in fantastische happening

Oranje in voetbal-show naar Europese titel: 2-0

WILLEMSTAD — Het Nederlands elftal heeft vanmorgen voor de eerste maal de Europese Kampioenschappen op haar naam geschreven. Door een klinkende 2 - 0 overwinning op het elftal van de Sovjetunie won de Oranjeploeg niet alleen de finale maar nam zij tevens revanche op de nederlaag die zij van het zelfde Sovjet- elftal, in hun eerste treffen van dit toernooi, moest incasseren. Marco van Basten bezegelde in de tweede helft het lot van de Russen met een fantastisch doelpunt, nadat de Nederlanders in de eerste drie kwartier door een kopbal van Ruud Gullit al op voorsprong waren gekomen. Doelman Hans van Breukelen van het Nederlandse elftal stopte een door hemzelf veroorzaakte strafschop en stelde aldus de overwinning veilig.

De Nederlandse ploeg, die voor deze gelegenheid helemaal in het oranje was gestoken, begon wat nerveus aan de finale van het toernooi dat zij zo desastreus was begonnen. Geen wonder want de Russen hadden inmiddels al bewezen een niet te onderschatten tegenstander zijn. Ook al startten de Nederlanders als favoriet, het was de Sovietploeg die de Nederlandse defensie met de neus op de feiten had gedrukt.

De eerste tien minuten van de wedstrijd waren voor de Russen, die de indruk gaven niet met dezelfde tactiek te willen spelen als in de eerste wedstrijd tegen Oranje. Mede door het ontbreken van de geschorste Kusnitzov (twee maal geel) en de wetenschap dat de Nederlandse ploeg voorbereid was op een verdedigend Russisch elftal wilde, de Sovjet- coach vriend en vijand verrassen met een aanvallend Russich team. Dat de mannen uit de Sovjetunie kunnen aanvallen heeft de Italiaanse ploeg bijvoorbeeld aan den lijve ondervonden toen zij in de halve eindstrijd door de Russen werden weggespeeld.

Na de eerste vijftien minuten kreeg de ploeg van Gullit steeds meer vat op het spel. De druk op het Russische doel nam toe en er werd in tegenstelling tot de eerste wedstrijd meer over de flanken gespeeld. Een doorbraak van Ruud Gullit noopte de Sovjet verdediging ertoe aan de noodrem te trekken. De vrije trapp, net buiten het zestien meter gebied, leverde zelf niet veel op, maar de gevolgen waren des te erger voor de Russische ploeg.

Doelman Dasajev verwerkte de goed genomen vrije trap van de in Italiaanse dienst spelende Gullit tot een hoekschop. De genomen hoekschop bereikte indirekt het hoofd van Van Basten die op zijn beurt het hoofd van Gullit vond. De spits die in dit toernooi nog niet tot scoren gekomen was gaf Dasajev het nakijken. 1 - 0 en dat tevens de ruststand.

STRAFSCHOP

Twee ongewijzigde ploegen traden in de beslissende tweede helft aan en na acht minuten spelen maakte Marco van Basten met een schitterende volley, op aangeven van Van Tiggelen, zijn vijfde doelpunt van dit toernooi. Hij werd hiermee tevens topscorer van dee EK.

De Russen drongen daarna wel aan, maar misten behalve wat geluk (schot op de paal) ook het 'cadeautje' dat de Nederlandse doelman Van Breukelen voor hen in petto had. In enkele van zijn zwakste momenten van het toernooi presteerde de Oranje- goalie het om tot twee maal toe in de fout te gaan. De eerste maal bracht de paal redding en na een grove charge van de PSV-er, mocht hij zelf zijn fouten weer goed maken. De strafschop die Sovjets vijf minuten na het tweede Nederlandse doelpunt kregen werd door Hans van Breukelen gestopt zoals hij dat alleen kan.

Na deze tegenslag zakte de Russiche ploeg als een kaartenhuis inelkaar en gaven de Nederlanders een voetbal- show. Leuk voor de toeschouwers, de score bleef wel beperkt tot 2 - 0. Als de Nederlanders wat nauwkeuriger met de kansen waren omgegaan had de eindstand wel vier of vijf doelpunten verschil aangewezen.

De Sovjets capituleerden en ook de wissel van Passulko, die tegen de Ieren scoorde, voor de falende Protasov kon daar geen verandering in brengen.

De Oranje- ploeg is voor het eerst Europees Kampioen en zal zich nu moeten voorbereiden op de Wereld Kampioenschappen in 1990 die in Italië gespeeld zullen worden.

Ehlvest - Andersson zet voor zet

BELFORT — De korte partij tussen Ehlvest en Andersson had het volgende zettenverloop:

Wit: Ehlvest (Sov)
Zwart: Andersson (Zwe)

1.	e2-e4	c7-c5
2.	Pg1-f3	e7-e6
3.	d2-d4	c5xd4
4.	Pf3xd4	Pb8-c6
5.	Pb1-c3	a7-a6
6.	Lf1-e2	Dd8-c7
7.	f2-f4	Pc3xd4
8.	Dd1xd4	b7-b5
9.	Lc1-e3	Lc8-b7
10.	0-0-0	Ta8-c8
11.	Td1-d2	Pg8-f6
12.	Le2-f3	Lf8-e7
13.	Th1-d1	0-0
14.	e4-e5	Lb7xf3
15.	g2xf3	b5-b4
16.	e5xf6	b4xc3
17.	Td2-g2	Dc7-b7
18.	Tg2-g7 †	Kg8-h8
19.	Tg7-g8 †	

Zwart geeft op.

WILLEMSTAD — Vandaag herdenkt de MAN de sterfdag van mede- oprichter Willy Franco. Franco stierf vorig jaar geheel onverwacht. Hij heeft veel voor de Curaçao samenleving betekent. Ondermeer was Franco gedeputeerde.

Vanmorgen bezochten tal van MAN- leden het graf van Franco te Bottelier. Partijleider ir Don Martina legde daar een krans.

Vanavond om acht uur wordt Franco herdacht tijdens een plechtige H. Mis, in het Landhuis Morgenster gehouden.

Foto: een beeld van de kranslegging hedenmorgen.

Kranslegging op graf van Willy Franco

WILLEMSTAD — Minister van Arbeid en Sociale Zaken drs Stanley Inderson heeft gisteravond een toespraak gehouden ter afsluiting van een congres van de vakbonden CFW, CBV en IRO FIET. Het congres werd deze week in het SSK- gebouw gehouden.

Foto: minister Inderson dankt de Surinaamse vakbondsleider Henk Olfers voor diens bijdrage aan het congres.

Milieuraad vecht voor behoud mangrovebossen

WILLEMSTAD — De Curaçaose mangrove- vegetatie op het schiereiland van de Caracasbaai dreigt verloren te gaan, als de plannen van een Canadese groep investeerders om dit gebied voor toeristische doeleinden te ontwikkelen, zullen doorgaan. De mangroveplanten zijn niet alleen de enige kustplanten die het gehele jaar door groen zijn, ook dient het ondiepe en rustige zeewater, waarin de mangrovewortels groeien, als broedkamer voor een groot aantal vissen en koraaldieren. Bij vernietiging van de mangrovebossen zal het vissebestand dusdanig achteruitgaan, dat ook de vissers hiervan te lijden zullen hebben. Dit stelt dr. W.L. Bakhuis, voorzitter van de Milieuraad.

De Milieuraad heeft geconstateerd dat de stijgende tendens om steeds meer hotels langs de kust te bouwen, een bedreiging vormt voor de mangrovebossen. Deze organisatie wil dan ook tijdig aan de bel trekken om te voorkomen dat de ongeveer 150 hectare mangrove- vegetatie op Curaçao opgeofferd wordt aan de toeristische ontwikkeling, hoe positief deze verder ook is. Bakhuis: "Op een schiereiland van de Caracasbaai is een mooi aaneengesloten mangrovebos, wat zeer zeker de moeite waard is om te behouden. Een Canadese groep investeerders wil dit gebied opkopen, terwijl alleen het begin van het schiereiland geschikt is voor toeristische doeleinden. Hier moet een goed alternatief voor gevonden worden", zo zei de voorzitter.

HOLIDAY BEACH

Vlak naast het Holiday Beach Hotel is eveneens een mangrovebos, waar zich veel watervogels ophouden. Er was ooit sprake van dat het hotel drastische maatregelen zou nemen om de mangrove te verwijderen, omdat het stilstaande water veel muggen- overlast zou geven. De Milieuraad heeft toen onder leiding van dr. Bakhuis een aantal mensen bij elkaar weten te krijgen, die de uitvoer van de plannen van het hotel hebben kunnen voorkomen. Bakhuis zei dat hij daartoe een Amerikaanse expert, prof Samuel C. Snedaker, in de arm heeft genomen, die alternatieve oplossingen voor de bestrijding van de muggenplaag heeft gevonden.

Het mangrove gebied bij dit hotel is gelegen in een half- ingesloten binnenwater met slechts twee smalle doorgangen naar zee. Uitdieping en verbreding van deze kanalen leidt volgens Snedaker ertoe dat er meer zee water naar dit binnenwater stroomt, wat niet alleen de waterkwaliteit verbetert, maar ook de mug ervan weerhoudt te broeden in dit binnenwater. Een schoner binnenwater vlak bij een hotel is ook vanuit toeristisch oogpunt zeker aan te bevelen. Daarnaast heeft Snedaker de status en de waarde van de overige mangrovebossen op Curaçao geëvalueerd en beheersopties gegeven die zowel mogelijkheden bieden voor toeristische ontwikkeling als voor het behoud van deze mangrovebossen. Zijn conclusie is dat de conditie van de bossen tot nu toe goed is. De bevindingen van Snedaker zijn weergegeven in een rapport, dat momenteel verwerkt wordt tot een eindrapport.

VISSERS

Mangrovebossen hebben een belangrijke biologische functie. Bakhuis benadrukt het belang van de mangrove niet alleen uit het oogpunt van conservering, maar ook omdat de plaatsen langs de kust waar deze planten groeien, een belangrijke broedkamer- functie hebben. "Vele larven van vissen, koraaldieren, kreeften en krabben brengen hun eerste levenstijd juist tussen deze mangrove- planten door. Daar vinden ze niet alleen voedsel, maar ook beschutting tegen prooidieren, waartegen ze in volle zee onbeschermd zijn. Zonder de mangrovebossen, zal het vissebestand dan ook aanzienlijk achteruitgaan, waar de vissers ook de gevolgen van zullen ondervinden. Deze unieke, altijd groene bossen, moeten dan ook behouden blijven", aldus Bakhuis.

Grote kloof Dukakis en Jackson

Democraten VS werken aan partijprogramma-compromis

DENVER — De Democratische partij van de Verenigde Staten wil dit weekeinde klaar komen met het partij- programma op basis waarvan men de presidents- verkiezingen ingaat. In het ter tafel liggende ontwerp wordt over intern betwiste punten in algemene termen gesproken. Duidelijk is wel dat men huiverig staat tegenover de erg concrete standpunten van Jesse Jackson. De meningen tussen Michael Dukakis en Jackson lopen erg uiteen. Jackson heeft ondertussen een besluit genomen ten aanzien van een eventuele nominatie voor het vice-presidentschap. Voor die zal hij bedanken, zo meldde de pers.

Aanhangers van Dukakis, die zeker is van de nominatie tijdens de partij- conventie in juli in Atlanta voor het presidentschap en aanhangers van zijn belangrijkste rivaal op de weg naar deze nominatie, de zwarte dominee Jackson, zijn in Denver druk bezig met het opstellen van een partij- programma dat op de partij- conventie moet worden aanvaard. In de ontwerp- tekst wordt felle kritiek uitgeoefend op de "verdraagzaamheid" van de regering - Reagan tegen laakbare praktijken zoals het fraude- schandaal bij Defensie. Maar in het document omzeilt men echter zorgvuldig onderwerpen als de betrekkingen met Israel en het fiscale beleid, waarover veel onenigheid bestaat.

PALESTIJNSE STAAT

Dit weekeinde gaat men de laatste hand leggen aan dit programma en daarbij hoopt men dat het niet tot botsingen komt tussen Dukakis en Jackson. Het ziet er naar uit dat er programmatisch gezien tussen beide Democratische politici een diepe kloof gaapt. De mensenrechten- activist Jackson is op de conventie zeker van een kwart van de afgevaardigden. Hij wil dat de Democraten zich uitspreken voor een onafhankelijke Palestijnse staat, voor bevriezing van de Defensie- uitgaven en voor belasting- verhogingen om het begrotings- tekort te beperken en ook moet de belofte worden vastgelegd dat de VS nooit als eerste kernwapens zullen gebruiken.

Over deze punten heeft Dukakis een fundamenteel andere opvatting. Tot heden toe staat in het ontwerp voor het partij- programma dat het Defensie- budget evenwichtiger moet zijn maar er staat niets in dat lijkt op een bevriezing van de Defensie- uitgaven. Ook wordt er in opgeroepen tot het "handhaven van de bijzondere betrekkingen met Israel". Dukakis liet al weten dat hij nooit akkoord zal gaan met een tekst waarin de Democraten zich uitspreken voor de stichting van een onafhankelijke Palestijnse staat.

Men verwacht dat de aanhang van Jackson zal proberen het programma aangescherpt te krijgen, maar het is niet duidelijk tot hoever zij daarbij willen gaan. Jackson heeft gedreigd dat de strijd tot aan de conventie zal doorgaan als de partij een programma opstelt dat hem niet bevalt.

Ingezonden

Ambtenaren op Curaçao

MET ENIGE belangstelling heb ik de diverse publicaties gevolgd verbandhoudende met de problemen die de heer Tiggelaar heeft gehad met de inspecteur van invoerrechten en accijnzen, betreffende zijn auto.

Ik ben zeer geschrokken, ja, zelfs geschokt van de uitlating van deze inspecteur, dat betaalde invoerrechten slechts konden worden teruggekregen als de wagen naar een ander land dan Nederland zou gaan.

Mijn vraag is: Wat heeft de inspecteur ermee te maken naar welk land de auto gaat? Het kan toch niet enige invloed hebben op onze lokale wetgeving of een auto nu naar China, Alaska, Nederland of de maan gaat?

Is dit soms een vorm van ernstige discriminatie tegen de Europese Nederlander?

Ik vraag mij af of als dit het geval is en deze inspecteur zo fel is tegen Europese Nederlanders, waarom hij ook niet fel ageert tegen de miljoenen die Curaçao vanuit Nederland, te weten uit de zak van de Europese Nederlanders, elk jaar ontvangt en nu weer wil ontvangen. Ik vraag mij af, hoe een regering die toch eigenlijk altijd voor een groot gedeelte (uiteraard terecht) terug wil vallen op Nederland, zich kan permitteren een dergelijke ambtenaar in dienst te houden.

Ik ben voor enkele jaren op Curaçao werkzaam en doe hier mijn werk naar behoren. Ik vervul al mijn plichten en heb plezier om in dit gastvrij en mooi land te mogen wonen. Ik zou graag langer willen blijven, maar helaas, daarvoor krijg ik waarschijnlijk geen nieuw kontrakt. Al deze redenen waarom ik als Europese Nederlander niet lang hier mag blijven wonen aanvaard ik, respecteer ik en kan ik begrijpen.

Er zijn echter dingen die ik niet kan begrijpen.

Ik heb getracht bij een lokale garage een auto te kopen en deze belastingvrij te krijgen. Dit gezien het feit dat ik binnen de kortste tijd Curaçao, helaas, moet gaan verlaten. In elk land ter wereld kan ik een auto kopen, daarop de verschuldigde belastingen betalen en bij het overleggen van een bewijs dat de wagen binnen enkele maanden geëxporteerd is, mijn belastinggelden terug krijgen.

Zeer groot was mijn verbazing toen ik van deze dealer vernam dat dit niet kon. Op aandringen mijnerzijds om het toch te proberen, liet deze dealer weten dat de inspectie der invoerrechten en accijnzen dit heeft afgewezen in het verleden omdat, en daarvan liet hij mij brieven zien, de inspectie vond dat dit niet in het belang was van bevriende landen.

Mijn vraag: Wat heeft de inspecteur ook in dit geval te maken met andere landen?

Als de inspecteur naar Nederland gaat, waar hij ongetwijfeld al is geweest, struikelt hij op het moment dat hij Schiphol verlaat, over duizenden belastingvrije auto's die aan iedereen te koop worden aangeboden. Ook aan de Antilliaan die naar Curaçao wil komen. Waarom niet de Nederlander die terug naar Nederland gaat?

Denkt de inspecteur nou werkelijk dat in Nederland men zegt "Nee, wij doen geen zaken want dat vinden ze op Curaçao niet leuk?". Er zijn genoeg mensen die op deze wijze een auto kopen en mee naar Curaçao nemen.

Nu ben ik door de inspecteur dus gedwongen om al mijn centjes, mijn deviezen enz. in te pakken en mee te nemen. Er blijft dus geen cent op Curaçao over. Er wordt aan mij voor wat betreft auto's niets meer verdiend. Ik betaal geen extra belastingen meer, ik geef de dealer geen inkomen, er wordt geen extra service meer verleend, de haven arbeiders hebben minder te doen en iedereen betaalt straks een stukje minder belasting.

M.a.w. dit kortzichtige en onbegrijpelijk beleid van de inspecteur kost de Nederlandse Antillen, kost het volk wat het al zo moeilijk heeft, extra geld. De inspecteur wil het niet dus het gebeurt ook niet, of het nou goed voor het land is of niet.

Ik hoop dat vandaag of morgen men op Curaçao ooit eens wakker wordt en personen in functies plaatst die daartoe niet alleen de scholing hebben maar ook de vorming om te weten wat zij met die scholing moeten doen. Men zit op Curaçao met enkele hoofden van diensten, die zondermeer schade toebrengen aan de lokale economie en de ministers hebben hun handen over elkaar geslagen en durven zo'n man kennelijk niet aan te pakken.

God zij met Curaçao, want verschillende ambtenaren zijn het niet.

N.N.
Curaçao

NASCHRIFT REDACTIE:
Naam en adres van de inzender zijn bij de redactie van de Amigoe bekend.

De elf van nu zijn lieverdjes

'Het Oranje van 1974 bevatte een aantal halve moordenaars'

... v.l.n.r.: Rensenbrink, Schrijvers, Keizer, Suurbier, Krol, Israel, Jongbloed, Treytel, Neeskens, De Jong, Geels, (midden): W. v.d. Kerkhof, Haan, Cruijff, Strik, Rep, Rijsbergen, Jansen, (onder): v. Hanegem, Fahrdonc, Michels, R. v.d. Kerkhof, Vos, v. Iersel (de omcirkelde figuren zijn volgens Rep de 'boeven' uit het WK-team van toen) ...

WILLEMSTAD — De hardheid in het spel van de Sovjetunie en het ontbreken daarvan in het Nederlands team, is tijdens het EK meermalen een punt van discussie geweest.

Begrijpelijk.

Als we het huidige Nederlandse team vergelijken met de ploeg die in 1974 in West-Duitsland speelde met Johan Cruijff als de grote vedette, dan is dit Oranje als lieverdjes te bestempelen. De ploeg van 1974 bevatte 'halve moordenaars'.

Dat is onder andere de mening van Johnny Rep in een artikel in het NRC - Handelsblad. "Er zitten gewoon geen gangsters meer tussen", aldus Rep, in 1974 bij het WK als 'broekje' spelend in de rechterspits, over de formatie van bondscoach Rinus Michels. "Destijds hadden we die boeven volop: Van Hanegem, Neeskens, Suurbier, Krol en Rijsbergen, allemaal halve moordenaars."

Van Hanegem is ook van mening dat Oranje niet agressief genoeg is geweest. Hij vindt dat het voetbal in het algemeen 'gemoedelijker' is geworden.

"Als wij een paar keer een klap hadden gehad", vervolgt 'De Kromme', "dan pakten we ze in bepaalde situaties terug. Dat moet natuurlijk niet het uitgangspunt zijn, maar als het nodig is moet je het wel in de bagage hebben. In het Duitse elftal heb ik me geërgerd aan twee van die kleine ventjes. Thon en nog één. Ze maakten van die irritante overtredingen als trekken en plukken. Vroeger werd er dan terug geïrriteerd, tegenwoordig zie je dat veel minder. Nu wil ik niet propageren dat je iedereen onderste boven moet kegelen, maar het moet er toch inzitten. Dat is iets wat je niet kunt aanleren. Het zit erin of niet."

De thans 50-jarige 'Mister Ajax', Sjaak Swart, mist in Oranje de steun van oudere, geroutineerdere collega's. "In 1974 had je een ploeg met geroutineerde spelers die voorgingen in de strijd en de jongeren meetrokken. Nu heb je een heel jong elftal. Mühren is wel wat ouder, maar dat is nou juist geen vechter. In '74 was het spel op techniek gebaseerd. Je had zeven, acht goede spelers en vier harde werkers. Nu is het net andersom. Het voetbal is onbesuisder geworden. Er wordt nu meer geschopt naar de achillespezen."

OVER GULLIT

Rinus Israel, in '74 wisselspeler en tot voor kort trainer bij Feijenoord, heeft kritiek op Michels als het gaat om de positie van aanvoerder Ruud Gullit, die soms op rechts moet acteren. "Gebeurt dat", aldus de Amsterdammer, "dan is er naar mijn idee iets niet in orde met het elftal. Want Gullit behoort een vrije rol te hebben."

Van Hanegem stoort zich zeer aan het feit, dat insiders Gullit vinden tegenvallen. "Ik denk dat hij het heel goed doet", verduidelijkt de ex-middenvelder. "De mensen hebben een verkeerd beeld van zijn spel. Ze vergelijken hem met een Cruijff en een Platini, maar Gullit is een heel ander type. Juist met zo'n iemand in de ploeg kan een team goed functioneren. Maar de supporters verwachten dat hij alles doet: hij moet de ballen niet alleen slim aangeven, maar ze ook nog zelf in het doel schieten."

Rep deelt de lof over Gullit niet. De Noordhollander is weliswaar zeer onder de indruk van Gullits optreden in de afgelopen Italiaanse competitie, maar in zijn ogen stelt de show van de man met het rasta-kapsel in West-Duitsland hevig teleur.

HAPTONOOM

Rep meent dat Gullit-in-deze-vorm niet goed genoeg was geweest voor een plaats in het nationale elftal van '74. "Misschien kan een haptonoom als Ted Troost iets voor hem doen. Ik weet niet wat zo'n man precies kan. Ik heb er geen ervaring mee, maar van mij mogen voetballers hem opzoeken als hun dat nuttig lijkt."

Van de Kerkhof sluit zich bij die woorden aan, terwijl Van Hanegem zegt weinig te zien in de hulp van Troost: "Als je voor het Nederlands elftal wordt gekozen, betekent dat dat je een van de beteren bent. Dan moet je over zoveel vertrouwen beschikken, dat je je eigen problemen kunt oplossen. Daar moet je geen hulp voor nodig hebben."

En Israel: "Ik zou geen behoefte hebben aan zo'n man om me op te peppen. Maar mogelijk leert hij je goed ontspannen. Overigens, ik erger me zeer aan de verhalen van de spelers die zich in West-Duitsland vervelen. Het toernooi duurt twee weken. Laten ze een voorbeeld nemen aan profwielrenners. Die zijn het hele jaar van huis."

Ook Swart meent dat de huidige generatie voetballers minder dan die van vroeger is opgewassen tegen tegenvallers. "Als je tegen ze moppert zijn ze sneller aangeslagen. Ze zijn ook vlotter uit hun doen wanneer er iets negatiefs over hen in de krant staat. Ik denk dat de spelers van nu wat meer verwend worden en het makkelijker hebben dan wij in onze tijd. Als ik vroeger naar de training ging, nam ik een tas met voetbalspullen mee en 's avonds gingen die in de was. Nu ligt alles voor ze klaar. Ze krijgen ook veel meer betaald en hoeven niet meer echt voor de premies te knokken."

Raadgevingen van een haptonoom of psycholoog kunnen volgens Swart op sommige spelers een gunstig effect hebben, "hoewel ik de indruk heb dat er over zo'n hulpverlener vooral gein wordt gemaakt."

Clubkampioenschap schaken 'Curaçao'

Remise-koning Bet verrast met winst

WILLEMSTAD — Het clubkampioenschap van schaakvereniging Curçao nadert haar eindfase. In de A-klasse gaat Antilliaans kampioen Smith aan de leiding. In de B-klasse heeft Klok de leiding genomen. Hij won de afgebroken partij tegen Vuurmans.

Het duel tussen Zonenschain en Van Loon, beiden middenmoters in de A-klasse, was fel. Beide heren kwamen niet door elkaars defensie heen. Het leidde tot remise. Alex Roose won met zeer aanvallend spel van Ed de Castro. Nummer twee in de A-klasse, Houtman, won in een korte partij van Zalm. 'Remisekoning' Jacques Bet stapte van zijn ongewilde principes af en verraste vriend en vijand door zijn partij tegen Roose te winnen!

In de A-klasse leidt Smith met 8,5 uit 10, gevolgd door Houtman met 7 uit 10 en Wagenaar met 6,5 uit 10.

In de B-klasse gaat Klok nu aan de leiding met 7 uit 9. Komende maandag wordt hij van die (tijdelijke) plaats verdreven. Dan spelen Blanken en Thomas hun afgebroken partij uit. Beide heren volgen de leider met een score van 6,5 uit 8 en staan daarmee gedeeld op de tweede plaats. Richardsons greep naar de toppositie via het duel tegen Thomas, mislukte. De afgebroken partij tussen die twee werd door Richardson zonder verder te spelen alsnog gewonnen gegeven.

Fietstoertocht zondag 3 juli

WILLEMSTAD — Op 3 juli organissert Komishon Hubentut M.A.N. een grote fietstoertocht, welke 's morgens om 07.00 uur start bij het M.A.N.-centrum Landhuis Morgenster.

De stoet wordt vooraf gegaan door DJ Morgan en eindigt bij het vertrekpunt. De kosten voor deze fietstoertocht zijn tien gulden. Groepen van tien of meer personen kunnen een gereduceerde prijs krijgen. Inschrijven in Landhuis Morgenster.

Voor het inschrijfgeld ontvangt men een T-shirt, men is verzekerd tegen eventuele ongevallen en men krijgt iets te eten en te drinken.

De route is in grote lijnen als volgt: Vanaf het Landhuis Morgenster via de Schottegatweg West, naar de Roodeweg en de Breedestraat (O), over de Emmabrug, naar de Penstraat en verder naar het Seaquarium.

Daar wordt gerust. Men krijgt er iets te eten en te drinken. Daarna gaat men dan weer verder via de Amandelweg, Dr. Maalweg, de Schottegatweg Oost en de Sta. Rosaweg naar de Schout bij Nacht Doormanweg door naar het S.D.K.

Hier wordt ook weer gerust, gegeten en gedronken.

Vervolgens weer via de Gosieweg en de Schottegatweg weer naar het vertrekpunt.

Bridge-uitslagen Asiento-dames

WILLEMSTAD — De uitslag van de vierde ronde van het Asiento-dames vakantiebridgetoernooi is als volgt:

1. Bochove - Valkenberg: 62,30%; 2. Hansen - Van Henegouwen: 58,33%; 3. Boer - Van Vliet: 55,95%; 4. Echtpaar Van Meijeren: 54,76%; 5. Van Werkhoven - Goudberg: 53,97%; 6. Senior - Van der Plank: 53,17%; 7. Darianani: 51,98%.

De overige zeven paren scoorden onder het gemiddelde van 50%.

Opgaande lijn De Koning/ABN

Jong Colombia met 0-2 ten onder tegen Jandoret-elf

WILLEMSTAD — Hekkesluiter De Koning/ABN heeft gisteravond de eerder geconstateerde opgaande lijn in zijn spel met een concrete daad gestaafd. Driehonderd toeschouwers waren er getuige van hoe het streekgenoot Jong Colombia/Winkel & Zonen in de derby van Boca-Jandoret beide winstpunten ontfutselde met een overwinning van 2-0.

Ofschoon de Jandoret-ploeg door het feit dat het één wedstrijd meer heeft gespeeld en bovendien een ongunstiger doelsaldo heeft nog steeds genoegen moet nemen met de laatste plaats, geeft de overwinning in ieder geval uitzicht op succes in haar streven om los te komen van deze plaats. Men heeft nu in ieder geval evenveel winstpunten als Sithoc / Hubo terwijl de achterstand op Jong Colombia dat de zevende plaats inneemt, slechts 1 punt bedraagt.

Behalve een duidelijke vooruitgang in zijn spel, lag het geheim van het succes van De Koning van gisteravond in een enorme dosis wilskracht van alle elf spelers. Negentig minuten lang werd met volle overgave gespeeld waardoor het conditioneel tegenvallende Jong Colombia geen moment de kans kreeg om vat op het spel te krijgen. Praktisch alle duels om het bezit van de bal werd door De Koning-spelers gewonnen.

De Jong Colombianen speelden zonder fut en leken zelfs niet geïnteresseerd in de punten. Het feit dat De Koning in de 23ste minuut aan de leiding kwam was helemaal geen prikkel voor hen om de zaken serieuzer aan te pakken en toen het in de 22ste minuut van de tweede helft 2-0 werd bleken zij te gauw bereid tot overgave. Een volkomen verdiende zege dus voor De Koning.

KANSLOOS

De treffers werden gemaakt door Lionel Brion en Randell Constancia. Brion scoorde in de 23ste minuut van de wedstrijd uit een strafschop na een overtreding van Armand Martina tegen Cedric Martinez. Debutant Sherwin Juliana die gisteravond onder de lat stond voor Jong Colombia was kansloos. Het tweede doelpunt had wel voorkomen kunnen worden door Juliana want het schot kwam van een afstand van 50 meter. Uit een vrije trap in de middencirkel loste Randell Constancia een verrassings- schot dat over het hoofd van de onthutste keeper in het net viel.

Terwijl De Koning zijn eerste seizoen-overwinning viert, moet Jong Colombia de klap van de eerste nederlaag verwerken. De Bocaploeg had tot gisteravond drie puntendelingen op zijn naam staan en was dus in feite ongeslagen. Door het verlies heeft het, voorlopig althans, de aansluiting met de kopgroep verloren.

In de eerste divisie verstevigde Eleven Brothers gisteravond zijn positie als koploper met een 3-0 overwinning op Indekor. Bij rust stond het reeds voor met 1-0. Eleven Brothers heeft thans 7 punten uit 4 wedstrijden met een doelsaldo van 10-3.

Morgen wordt de klassieker SUBT/Fatum — Jong Holland/Kodela verspeeld. SUBT is zoals bekend ongeslagen koploper van de eredivisie terwijl Jong Colombia momenteel de derde positie inneemt. In de eerste divisie ontmoeten Vasco da Gama en Hubentut Westpunt elkaar.

Estlander verrassend aan leiding

Jaan Ehlvest sensatie van wereldbeker-schaaktoernooi

BELFORT — Jaan Ehlvest heeft verrassend de leiding genomen in het wereldbekerschaaktoernooi in Belfort. De 25-jarige grootmeester uit Tallinn versloeg in de achtste ronde de Zweed Ulf Andersson in negentien zetten. Omdat wereldkampioen Kasparov tegen Hjartarsson in tijdnood een huizenhoge gewonnen positie liet glippen en moest berusten in remise, kwam de Estlander een halfje voor.

Ehlvest heeft een bescheiden rating van 2585. Op basis daarvan moet hij in Belfort 6,5 punt scoren. Na acht ronden heeft hij al 6 punten. Het gevolg van vier overwinningen en vier remises. De jonge grootmeester uit de geboortestad van Keres brak in de schaakwereld pas vorig jaar door. In 1982 werd hij weliswaar in Groningen Europees jeugdkampioen, maar hij gaf er de voorkeur aan zijn studie psychologie te voltooien alvorens zich beroepsmatig op schaken toe te leggen.

Twee jaar geleden werd hij in het mini-wereldkampioenschap om de Russische titel derde. Op basis daarvan werd hij in 1987 uitgezonden naar het interzonetoernooi in de Joegoslavische plaats Szirak, dat hij won. Daardoor plaatste hij zich voor de kandidaten-matches in het Canadese St. John, waar hij verloor van zijn landgenoot Joesoepov.

SENSATIE

In Belfort is Ehlvest de sensatie van het toernooi.

In de achtste ronde profiteerde hij van een blunder van Andersson. De verdedigingskunstenaar uit Zweden haalde de volgorde van twee zetten (Lxf3 en b4) door elkaar en werd gedwongen na 19 zetten op te geven.

Kasparov drukte de IJslander Hjartarsson langzaam maar zeker van het bord, maar deed in de tijdnoodfase minder geslaagde zetten, waardoor de IJslander met eeuwig schaak kon ontsnappen. Karpov versloeg Beljavski op zijn bekende sluip-door-kruip-door methode en Short brak af tegen Ljubojevic met twee pionnen meer. Spasski ging na een half uur tennissen (remise tegen Sokolov), Ribli volgde een kwartier later en Jan Timman knoopte met zwart in een Nimzo-Indiër de Cubaan Nogueiras elegant op.

De Amsterdammer, die in de ochtenduren zijn afgebroken partij tegen Joesoepov ondanks een pion meer remise gaf, speelde zeer agressief en nauwkeurig. Nogueiras verdedigde zich lang goed, maar moest zich desondanks overgeven. Door zijn tweede ovewinning verliet Timman de laatste plaats.

STAND

De stand na acht ronden:

1. Ehlvest (Sov): 6; 2. Kasparov (Sov): 5,5; 3. Karpov (Sov): 5; 4. Sokolov (Sov), Spasski (Fra), Hübner (WDl): 4,5; 7. Ribli (Hon): 4; 8. Ljubojevic (Joe): 3,5 en 1 afg.; 9. Joesoepov (Sov), Speelman (GBR), Andersson (Zwe), Beljavski (Sov): 3,5; 13. Short (GBR): 3 en 1 afg.; 14. Timman (Ned), Hjartarsson (IJs): 3; 16. Nogueiras (Cub): 2,5.

*****

CAIRO — Bij de brand in het klooster in Egypte zijn 47 doden gevallen, voornamelijk kinderen en veertien zwaargewonden. Er bevonden zich binnen de muren 5000 pelgrims. De brand was het gevolg van het ontploffen van gasflessen.

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Maduro Plaza)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

BASEBALL
(AA-klasse)
20.00 uur Wild Cats/Banco di Caribe vs Sta Rosa Indians/Complan - Sentro Deportivo Kòrsou.
(Senior League)
20.00 uur Zwitsal vs Muebles Kennedy - Curaçao Little League Ballpark te Suffisant.

*****

ZONDAG
VOETBAL
(Independiente)
vanaf 10.00 uur wedstrijden - Porta Blankuterrein.
(Federashon Futbòl Kòrsou)
tweede en derde divisie
10.00 uur Terra Corra vs SV Montagne Abou;
12.00 uur UD Desa vs Eagle Liverpool;
14.00 uur SV Thorenquest - C-Buena Vista;
16.00 uur CH Mahuma vs SV Atomic - Mahuma-veld.
eerste divisie
16.00 uur Vasco da Gama vs Hubentut Westpunt;
eredivisie
18.00 uur SUBT vs Jong Holland - Stadion Dr Antoine Maduro.

SOFTBALL
(Liga Uni Tur)
10.00 uur Warda 'D' vs Isla Rangers;
12.00 uur Family vs Citco;
14.00 uur Teremoto/MCB vs Gasora Giants;
16.00 uur Bow di Palu vs Sure Lottery HS - Sta Maria Ballpark.

SCHIETEN
Schietclub SWRC)
09.00 uur wedstrijden op het onderdeel luchtdrukgeweer - Schietbaan SWRC te Suffisant.

*****

MUNCHEN — Hans Bangerter treedt af.

De Westduitser is al 29 jaar secretaris-generaal van de Europese voetbalunie. De beslissing werd genomen op een bijeenkomst van de Uefa in München.

Op die vergadering werd Gerhard Aigner, ook een Westduitser, tot zijn opvolger benoemd. De wissel gaat volgend jaar in. De 45-jarige Aigner bekleedde tot dusverre meerdere functies binnen de Uefa en was de laatste jaren naaste medewerker van Bangerter. Hij is oud-scheidsrechter.

Clubkampioenschappen Club Hipico Curaçao

WILLEMSTAD — Club Hipico Curaçao heeft in het weekeinde van 17, 18 en 19 juni haar clubkampioenschappen georganiseerd.

In de L-dressuur werd Pia Krijen met haar paard Zela Z (van Stal Zeeland) kampioen. Het paard is pas op Curaçao gearriveerd.

Indra Horsford won de springshow, welke op zaterdagmiddag werd gehouden. Zij sprong met haar paard Railway na een vergeefse poging bij de tweede sprong over 1,45 meter.

De zondagmorgen gehouden show van paso fino-paarden viel goed in de smaak bij het deze drie dagen goed opgekomen publiek. Er werd een deskundige toelichting bij deze demonstratie gegeven door de heer Booi.

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klasse van de Amerikaanse honkbal- competitie zijn:

AMERICAN LEAGUE:

Cleveland Indians — New York Yankees 7-5, Baltimore Orioles — Boston Red Sox 6-2, Toronto Blue Jays — Detroit Tigers 6-3, Texas Rangers — Chicago White Sox 5-2, Seattle Mariners — Kansas City Royals 7-0, Milwaukee Brewers — California Angels 5-4, Minnesota Twins — Oakland A's 11-5.

NATIONAL LEAGUE:

New York Mets — Chicago Cubs 8-3, Pittsburgh Pirates — Montreal Expos 5-3, Los Angeles Dodgers — Cincinnati Reds 5-3, Atlanta Braves — San Diego Padres 4-3, Philadelphia Phillies — St. Louis Cardinales 7-6, San Francisco Giants — Houston Astros 11-0.

Lou Pinella weer manager

Billy Martin ontslagen als manager van Yankees

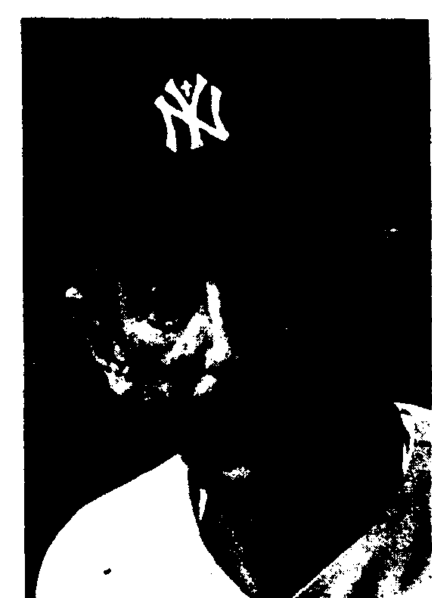
NEW YORK — Billy Martin, de meest omstreden manager in het Amerikaanse baseball, is voor de zoveelste keer ontslagen door de meest gerenommeerde baseball-firma, de New York Yankees.

Eigenaar George Steinbrenner schoof Martin, die sinds 1975 vijf keer als technisch leider van het miljoenenbedrijf werd aangenomen, terzijde omdat de Yankees deze week de eerste plaats in de oostelijke divisie van de American League verspeelden aan de Detroit Tigers.

Martin, die een keer zelf ontslag nam, wordt vervangen door Lou Pinella, die in 1986 en 1987 die functie ook al vervulde, en door Steinbrenner naar een hogere functie als general manager werd weggepromoveerd ten gunste van Martin.

Martin pleegt het bont te maken, Zijn temperamentvol optreden - zowel in als buiten de stadions - is spreekwoordelijk. Deze maand werd hij nog voor drie wedstrijden geschorst voor onbetamelijk gedrag jegens scheidsrechter Dale Scott. Vorige maand raakte hij gewond tijdens een gevecht in een toplessbar in Texas.

Talloze keren was de vroegere korte stop van de Yankees betrokken bij dergelijke incidenten. In 1977 leidde Martin de Yankees naar de eerste zege in de World Series sinds 15 jaar.

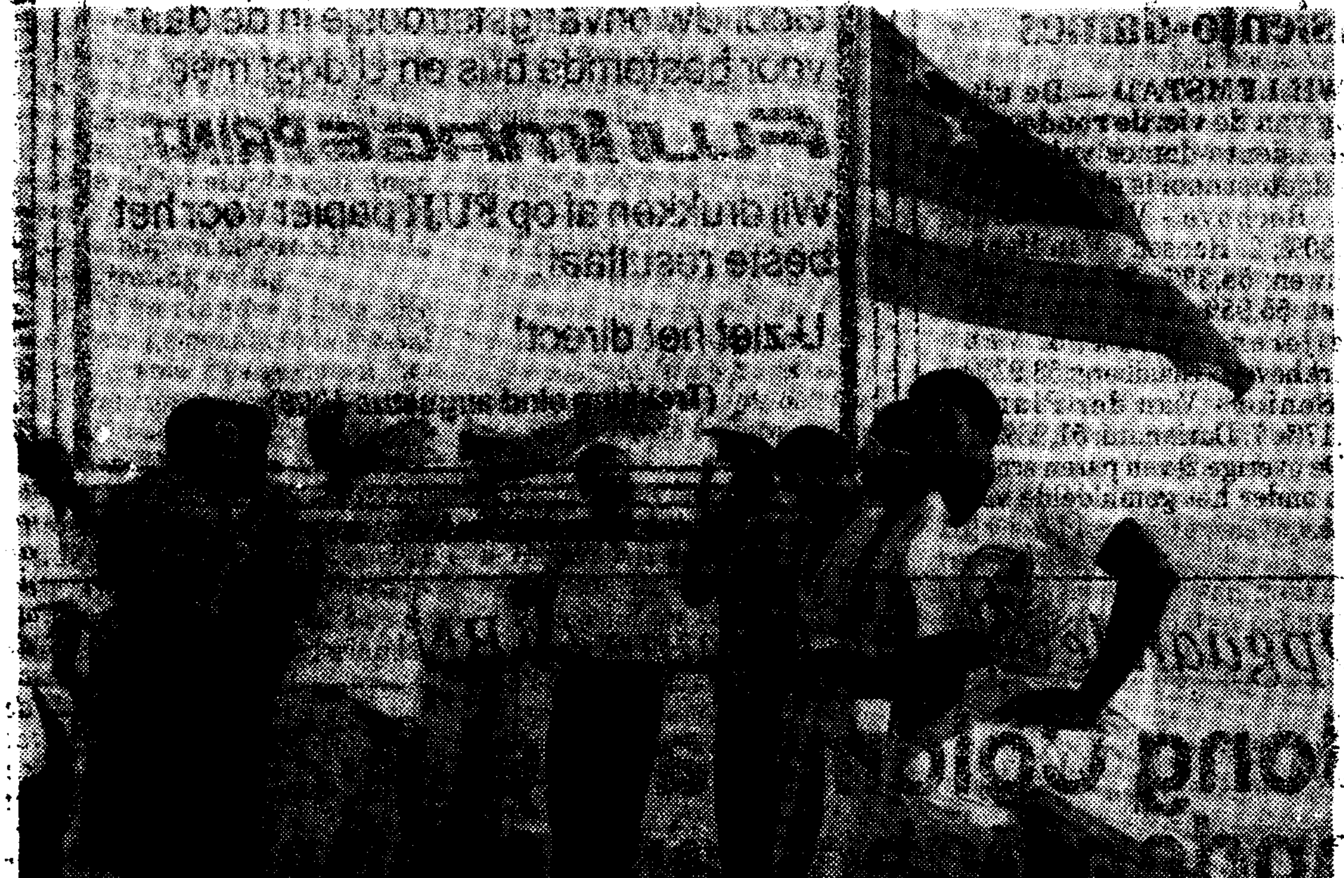
... BILLY MARTIN: voor de zoveelste keer ontslagen als manager bij de New York Yankees ...

Door blessures van sterspelers als Don Mattingly, Rickey Henderson en Willy Randolph bleven de prestaties van de laatste weken onder Steinbrenners hooggestelde verwachtingen. Daarnaast was er scherpe kritiek op het functioneren van de werpersstaf. Van de laatste negen wedstrijden wonnen de Yankees er slechts twee.

WILLEMSTAD — Gistermiddag vond de viering plaats van het feit dat het hoogste punt van het in aanbouw zijnde Lions Dive Hotel werd bereikt. Voor het eerst sedert vijftien jaar zal weer een nieuw hotel van 72 kamers aan de Curaçaose hotels worden toegevoegd. Het initiatief voor dit hotelproject is afkomstig van de Lions Club Curaçao. De aannemer is Betonbouw die op Curaçao een nieuwe, snelle bouwmethode, namelijk gietbouw, introduceerde. De architect is Norbert Broos van Architecten- en Ingenieursbureau Broos van Werkhoven. Het project zal volgens de planning voor de aanvang van het toeristenseizoen in december opgeleverd worden.

Foto: vlnr. ir J. Kleyn (directeur Betonbouw), H. Schutte (Lions Club), N. Broos (architecht), Koki van Eps (Lions Club).

WILLEMSTAD — Gistermiddag werd bij het Princess Beach Hotel op hetzelfde tijdstip dat bij het Lions Duikhotel het bereiken van het hoogste punt gevierd werd, spantenbier geschonken. Dit ter viering van het feit dat de nok van de 65 kamers tellende Flamingo Wing bereikt is. Als symbool hiervan maakte directeur Theo van Bergen van het bouwbedrijf ABC Construction de vlag op het hoogste punt van de Flamingo Wing nat met bier. De nieuwe vleugel is een exacte kopie van de reeds eerder voltooide Pelican Wing.

Foto: Directeur Van Bergen gooit in aanwezigheid van de werknemers en genodigden bier naar de vlag.

NEW DELHI — De regerende Congress I partij van Gandhi leed bij de tussentijdse verkiezingen weliswaar een zware nederlaag maar dit wil volgens waarnemers niet zeggen dat daarmee de oppositie zeker is van een zege bij de parlements- stembus. Over plannen voor eventueel vervroegde verkiezingen wordt niet meer gesproken na de nederlaag.

AMSTERDAM — De koers van de VS-dollar steeg vrijdag nog iets verder, vooral doordat de indruk bestaat dat de grote industrie- landen weinig moeite hebben met een wat hogere koers. De slotkoers in Amsterdam was 2,0315 gulden, bijna 2 ct meer dan donderdag. De Dow Jones index in Wall Street daalde weer iets, met 5,33 punten tot 2.142,96. Over de hele week was er een winst van 39 punten.

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

KOKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Bonaireaanse schelpen en koraal; open van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Kaya Nikiboko Zuid 3.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

(25 juni)
BONAIRE BEACH HOTEL
20.30 optreden van Studio di Baile Kòrsou (folkloristische dansen).

(26 juni)
SCHOLENGEMEENSCHAP BONAIRE
10.00-13.00 uur informatie-dag voor de ouders - aula.

PAPA CORNESSCHOOL (**ter afsluiting van het schooljaar**): 10.00 uur sportwedstrijden.

JEUGDHUIS JONG BONAIRE
20.30 optreden van Studio di Baile Kòrsou (Afro-jazz 'The Cripple').

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

WINKELIERS EN RESTAURANTIERS NIET GELUKKIG

Politie doet verzoek aan publiek mee te werken

Kaya Grandi half jaar dicht

KRALENDIJK — In verband met de renovatie van het parkeerterrein voor het bestuurskantoor en de aanleg van een promenade zal de vroegere Breedestraat (Kaya Grandi) met ingang van 28 juni worden afgesloten. De renovatie van deze winkelstraat zal tot half december duren.

Deze afsluiting is in het kader van de opknapbeurt die de binnenstad zal krijgen. Het ligt niet alleen in de bedoeling om de kaya Grandi van een nieuw wegdek te voorzien, maar ook om het gezicht van deze voornaamste winkelstraat van Bonaire een ander aanzien te geven. Zo zullen alle bovengrondse leidingen zoals electriciteit en telefoon onder de grond gelegd worden. Daarna zal dan het wegdek vernieuwd worden. Deze werkzaamheden zijn opgedragen aan Antillen N.V. die de laatste maanden hard werkt om in en om Kralendijk de wegen van een nieuwe asfaltlaag te voorzien. De werkzaamheden vallen onder de vierde fase van het Wegrenovatieproject, waar bij het laatste bestedingsoverleg ruim een miljoen gulden door de Nederlandse regering werd goedgekeurd.

WEGOMLEGGING

In verband met de wegomlegging heeft het hoofd van de plaatselijke politie bekend gemaakt, dat het verkeer dat gewoonlijk gebruik maakte van de Kaya Grandi nu omgeleid zal worden. Daarvoor worden diverse aanwijzingsborden geplaatst. Verzocht wordt zich hieraan te houden, aangezien de aanwijzingen en maatregelen die in verband met de afsluiting worden genomen, zullen bijdragen tot een grotere veiligheid van de weggebruiker. De werkzaamheden zijn noodzakelijk, aldus gezaghebber Soliana om het imago van de Kaya Grandi en omgeving te verbeteren. Dat kan een rechtstreeks voordeel opleveren voor het toerisme.

Naar de Amigoe heeft vernomen zijn verschillende zakenlieden niet erg gelukkig met de afsluiting. Uiteraard zal dat toch zijn gevolgen hebben voor de klandizie. In de Kaya Grandi zijn onder andere twee restaurants gevestigd en de enige twee juweliersbedrijven. Ook andere bedrijven, die niet specifiek van het toeristenbezoek, maar grotendeels afhankelijk zijn van de lokale bevolking, zullen ongetwijfeld hun deel ondervinden van het feit, dat deze winkels niet meer met de auto bereikbaar zijn.

Maandagmorgen

Begroting '89 in eilandsraad

KRALENDIJK — Voormaandag heeft gezaghebber mr. Soliana een vergadering bijeengeroepen van de eilandsraad. Deze begint om negen uur 's morgens. Het belangrijkste punt van de vergadering is het ontwerp eilandsverordening tot voorlopige vaststelling van de begroting van het eilandgebied Bonaire voor het jaar 1989.

Voorafgaande aan dit agendapunt wordt een tweetal brieven van het BC behandeld. De eerste is van 3 juni 1988 en is een verzoek om toestemming aan de Stragrena N.V. een perceel grond onder afwijkende voorwaarden in erfpacht te geven. De tweede brief is gedateerd op 22 juni 1988 en is een verzoek van het BC om toestemming aan Rock Stars Inc. eveneens onder afwijkende erfpachtvoorwaarden een perceel grond uit te geven.

Geldig in ITU landen in regio

LRD neemt beperkt radiozendexamens af

KRALENDIJK — Donderdagmiddag werd aan de zeven geslaagden het certificaat voor beperkte radiotelefonie uitgereikt. Het aantal deelnemers aan het examen was vijftien. De bestgeslaagde dame was Marisela Croes en bij de heren was dat Felix Keller.

Het certificaat dat door de zeven kandidaten is behaald geeft een bevoegdheid om aan boord van een vaartuig de radiozenden ontvanginrichting te bedienen. Bovendien is het mogelijk dat de geslaagde kandidaat als radio-telegrafist assistentie zal verlenen in noodgevallen of situaties van een spoedeisend karakter. Dat kunnen eveneens veiligheidssituaties zijn, waarbij mensenlevens op zee gevaar lopen. De eisen van het certificaat zijn volledig afgestemd op de reglementen die voor de radiotelefonie gelden volgens de I.T.U. Overigens is dit certificaat niet alleen geldig voor de Nederlandse Antillen, waar het examen is afgelegd, maar het is tevens geldig voor diverse landen in de ITU regio.

Het certificaat kan wel ingetrokken worden. Dat gebeurt bijvoorbeeld als de houder niet meer voldoet aan de gestelde eisen of gehandeld heeft in strijd met de wettelijke voorschriften of met de wettelijke belangen van de concessie voor het scheeps- of beperkt kuststation dat hij of zij bedient. De cursus en het examen stonden onder auspicien van de Lands Radio Dienst (LRD).

KRALENDIJK — Zeven van de vijftien kandidaten voor het radiozend— examen afgenomen door de Landsradiodienst (LRD) wisten hun certificaat te behalen. Het waren Marisela Croes, Mariela Dortalina en de heren Rodney Thode, Robert Croes, German Boekhoudt, Felix Keller en Alfred Frans. Op de foto een aantal kandidaten. De bestgeslaagde dame Marisela Croes staat niet op de foto.

Cubaanse ballingen gered uit zee

MIAMI — Twee vissersboten hebben zes Cubanen uit het water gevist die zich aan boord bevonden van twee vlotten niet ver van Florida.

Zij werden gelokaliseerd in het Kanaal van Florida op ongeveer dertig kilometer ten zuiden van Cayo Marathon. Zo deelde men bij de Amerikaanse kustwacht mee. De vluchtelingen waren er ondanks alles gezond aan toe, behoudens de verschijnselen van ondervoeding en de gevolgen van een langdurige periode van eenzaamheid.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor al hetgeen hij voor ons heeft betekend, maken wij het overlijden bekend van

Elmer Richard van der Horst

Namens mevr. de Weduwe:
Josephina E.M. van der Horst-Stoit-Dijck
Zijn kinderen:
Etienne en Nalinie
Corinne
Denise en Myron
Frans
Zijn zus en broer:
mevr. de Weduwe Aida V. Rober-van der Horst en familie
Eddie W. van der Horst en familie
Zijn tantes:
mevr. de Weduwe Antonia C. van der Horst-Piña
mevr. de Weduwe Maria Evertsz-de Castro
en overige familieleden

De teraardebestelling zal plaats vinden op zondag 26 juni 1988 om 4 uur 's middags, vertrekkende vanuit de rouwkamer El Tributo Parera naar de Protestantse begraafplaats aan de Oranjestraat.

Gelegenheid tot kondoleren vanaf 13.00 uur.
Verzoeke geen rouwbeklag aan huis.
Gelieve in plaats van bloemen een donatie aan het Prinses Wilhelminafonds.

KRALENDIJK — Vrijdagmiddag zijn de 22 brigadiertjes van de St Bernardusschool vertrokken voor een weekeinde Curaçao. De verkeersbrigadiers van de Bernardusschool zijn nog de enige die het verkeer regelen als de school uitgaat. Dat doen zij nu al twintig jaar en derhalve reden voor de verkeerspolitie om het jaarlijkse uitstapje met de verkeersbrigadiertjes eens bijzonder te maken. Met behulp van verschillende sponsors konden genoeg fondsen bijeengekregen worden om een reisje te organiseren naar Curaçao. Daar verblijven de 22 brigadiers samen met hun begeleiders in Landhuis Habaai. Tijdens hun verblijf zullen verschillende excursies worden georganiseerd. De 22 verkeersbrigadiertjes werden uitgeleide gedaan op de Flamingo luchthaven van Bonaire door verschillende ouders en het hoofd van de St Bernardusschool Hubert Linkels. Zondagavond om zeven uur keren zij weer terug op hun geboorte-eiland.

Op de foto de groep verkeersbrigadiers samen met links majoor Bruncken, politie agent Abrahams en majoor Phelipa. Agent Benny Anthony was de groep al vooruit en staat derhalve niet op de foto.

LUXEMBURG — Griekenland heeft vanmorgen vroeg op het allerlaatste ogenblik een besluit over de Europese landbouw- prijzen geblokkeerd en zal het niet door iedereen erkende veto- recht gebruiken als men niet verder onderhandelt. Het bijna aanvaarde voorstel hield geringe prijs- verhogingen voor de zuidelijke EG- landen.

Barney stuurt militaire minister laan uit

Na kritiek op collega Economische planning

BRASILIA — President Jose Sarney heeft een minister van de Braziliaanse strijdkrachten, brigade- generaal Paulo Roberto Camarinha, van zijn post als chef staf ontheven. Dit gebeurde nadat de bewindsman kritiek had geleverd op het economische beleid van de regering waarvan hij deel uitmaakte.

De chef van burgerlijke kabinet van de president, Ronaldo Costa Coputo, maakte de beslissing van de regering bekend in het presidentiele paleis. Hij wilde er verder niet op ingaan. "Géén commentaar. Dit is een besluit van de president", zei de woordvoerder. De brigade- generaal die gelokaliseerd werd in een restaurant had evenmin behoefte aan verdere verklaringen over deze zaak.

In een interview met het officiele pers- agentschap had Camarinha over de economische politiek die behoefte om te zwijgen niet getoond. Hij leverde namelijk felle kritiek op het beleid van zijn collega op Economische planning Joao Batista de Abreu. Hij oefende onder meer kritiek uit op het bevriezen van de salarissen voor het overheids- personeel gedurende twee maanden.

Dit was een onderdeel van een pakket maatregelen om de overheids- uitgaven in te perken. Ondanks deze maatregelen, aldus de minister van de Strijdkrachten, is het slecht gesteld met de inflatie. Hij vond het noodzakelijk dat de betrokken minister maatregelen zou treffen. Zou hij dat niet doen, dan vroeg hij zich publiekelijk af "waarvoor we dan ministers hebben".

ZES MILITAIREN

Camarinha was een der zes militaire ministers in het kabinet van Sarney. Onder deze militaire ministers was hij er een van mindere garnituur. Zo hebben daarin zitting de commandanten van de leger- onderdelen zoals marine en luchtmacht. De ministers- post van chef staf wordt bij toerbeurt ingenomen. Het is voor het eerst dat een militaire minister door de president de laan wordt uitgestuurd. Het leger is namelijk nog een belangrijke machts- factor in Brazilie. Tussen 1964 en 1985 maakten zij de regering uit.

... Louis Mambre spreekt een dankwoord uit ...

VS sturen meer militairen naar Panama

WASHINGTON — De Verenigde Staten heeft 250 man extra militair personeel naar Panama gestuurd. Het meeste hiervan geldt personeel voor de logistieke dienst en voor werkzaamheden in de administratieve sector. Het gaat verder ook om vijftig man veiligheids-personeel.

... de Gepensioneerden tijdens het ontbijt ...

KAE denkt aan gepensioneerden

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de KAE N.V. traditiegetrouw een "Dag voor Gepensioneerden" gehouden voor haar exwerknemers. Deze dag werd begonnen met een ontbijt in het Recreatie en Sportcentrum van de KAE, waar de gepensioneerden, vergezeld door de echtgenotes, door de algemeen directeur van de KAE werden ontvangen.

De activiteiten, van deze dag liepen af bij Landhuis Savonet, na een bezoek aan het recentelijk geopende museum bij Landhuis Savonet. In de middaguren konden de gepensioneerden genieten van muziek verzorgd door een "Kaha di Orgel" en Mariachi.

Louis Mambre, een der gepensioneerden, heeft namens de overige gepensioneerden de KAE bedankt voor het feit dat aan hen gedacht werd; de KAE is een van de weinige bedrijven die iets voor de gepensioneerden doet.

... de gepensioneerden op weg naar Landhuis Savonet ...

Na sancties directie

Bus personeel in Montevideo staakt

MONTEVIDEO — Personeel van het belangrijkste bus- bedrijf van Uruguay is in staking gegaan. Men wordt daarbij gesteund door hun vakbond.

Dit gebeurt uit protest tegen straffen welke zijn opgelegd aan zo'n tweeduizend functionarissen die actief hebben deelgenomen aan een recente algemene staking tegen het economische beleid van de regering. Minister Hugo Fernandez Faingold gaf toe dat het bus- personeel eigenlijk te weinig verdiende. Hij voegde er onmiddellijk aan toe dat de regering van president Julio Sanguinetti niet zal toestaan dat het land verlamd wordt door stakings- acties. Volgens de vakbond is aan ongeveer tweeduizend personeels- leden van het bedrijf CUTCSA een schorsing van drie dagen opgelegd omdat zij hun werk hadden verlaten om deel te nemen aan een vakbondsvergadering.

Surinamer Smits in hoofdrol Gringo Viejo

NEW YORK — De film Gringo Viejo met als regisseur de Argentijn Luis Penzo en met in de hoofdrollen Gregory Peck, Jane Fonda en Jimmy Smits is wat zijn opnamen betreft in Mexico klaar. Dit liet men bij Columbia Pictures weten.

De Mexicaanse revolutie speelt in feite de hoofdrol in deze opmerkelijke film. De film is gebaseerd op de gelijknamige roman van de Mexicaanse schrijver Carlos Fuentes. Daarin speelt een attractieve Amerikaanse min (Fonda) de hoofdrol samen met de twee mannen die op haar verliefd zijn. Dat is dan een Amerikaan die naar Mexico is verhuisd en wiens rol wordt gespeeld door Peck en een jeugdige generaal van het leger van Pancho Villa, voor welke rol Smits is gekozen. De film is geheel in Mexico opgenomen maar wel op verschillende lokaties. Zoals in het bergachtige gebied van Durango en in de legendarische stad Zacatecas evenals in een historische finca op het platteland, ten noorden van de federale hoofdstad.

SURINAAMSE STER

Fonda en Peck zijn algemeen bekende namen in Hollywood. Jimmy Smits steeg een paar jaar geleden met grote sprongen naar de hoogste toppen der bekendheid met de film Twee politie- agenten in Apuros, een MGM- productie. Maar ook werd hij bekend door de tv- serie The Law. Smits is in de VS geboren uit een **SURINAAMSE** vader en een Portoricaanse moeder.

Jesse Jackson op Puerto Rico

SAN JUAN — De verslagen Democratische adspirant voor het presidentschap dominee Jesse Jackson bracht een driedaags bezoek aan Puerto Rico. Hij voerde er overleg met politieke en vakbonds- leiders. De man die door gouverneur Dukakis werd verslagen in de race naar de presidents- nominatie door de Democratische partij zei dat zijn bezoek ook bedoeld was als een aanhalen van de reeds bestaande banden met politieke en beroepsgroeperingen op Puerto Rico. Doel is Portoricaanse steun te krijgen op de komende Democratische conventie.

